

İLLER&Belediyeler

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ DERGİSİ OCAK-ŞUBAT-MART-NİSAN 2023 • SAYI:897-898-899-900

**BİRLİKTE
GÜÇLÜYÜZ**

GELİŞMİŞ
ÜLKELERİN İTFAİYE
TEŞKİLATLARINDAN
ÖRNEKLER

DEPREM SONRASI
İMAR VE KENTSEL
DÖNÜŞÜM

DEPREM SONRASI
SÜREÇ TBB'DE
İSTİŞARE EDİLDİ

DEPREMİN
ETKİLERİNİN
AZALTILMASINA
YÖNELİK HUKUKİ
DÜZENLEMELER

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ AFETZEDELERİN YANINDA

AFET BÖLGESİNDE

11 ŞEHİRİMİZİN 40 NOKTASINA

216 TIR İNSANI YARDIM MALZEMESİ DESTEĞİ

Türkiye Belediyeler Birliği adına sahibi
Fatma ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Hayri BARAÇLI

Yayın Kurulu
Dr. Hayri BARAÇLI (Başkan)

Dr. Ahmet KAZAN
Ahmet OKAY
Cemal BAŞ
Cenk KADIOĞLU
Ebubekir ŞENGÖZ
Fatih IŞIK
Gülfem KIRAÇ KELEŞ
Halil İbrahim AZAK
Kayhan ÖZÜM
Nuraydın ARİKAN
Dr. Ramazan Özcan YILDIRIM
Zeliha DİKYOL

İçerik-Tasarım
Kurumsal Yayıncılık/Baha GÜLTEKİN

Yönetim Yeri
Tunus Caddesi No :12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00(pbx)

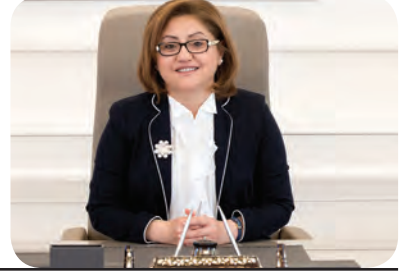
Yayın Türü
Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.
Ocak-Şubat-Mart -Nisan 2023 Sayı: 897-900
Basım Tarihi:10/05/2023
ISSN 1308-6707

Baskı
Ofset Fotomat Tasarım Matbaacılık Yay.
İvedik Organize San. Sit. 24. Cad. 729 Sok. No:17
İvedik Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 394 48 63-64

www.tbb.gov.tr

TBB Dergi Yayın ve Yazım İlkeleri Madde 8
Dergide yayımlanan çalışmalarındaki fikirler ve görüşler tamamıyla yazara aittir.
Görüş ve önerileriniz için:
dergi@tbb.gov.tr

Fatma Şahin

**Türkiye Belediyeler Birliği ve
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı**

Değerli Okurlarımız,

Ülkemizde, 6 Şubat günü 11 ilde büyük bir yıkıma sebep olan tarihin en yıkıcı depremlerinden biri meydana geldi. Büyük kayıplar, endişeler ve acılarla dolu, milletçe hayatımızın en soğuk şubat ayını yaşadık. Hepimizi derinden sarsan bu afet, on binlerce vatandaşımızın yaşamını yitirmesine, yaralanmasına ve başka şehirlere zorunlu göç etmelerine neden oldu.

Ancak, “Asrın Felaketi” olarak nitelendirilen bu deprem bize aynı zamanda birlik ve dayanışma duygularımızın da ne kadar kuvvetli olduğunu yeniden hatırlattı. Depremi ilk dakikalarından itibaren ülkemizin dört bir yanından bölgeye gelen kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü vatandaşlar depremzedelere destek olmak için olağanüstü bir gayret gösterdiler.

Maalesef deprem coğrafyasında yer alan Ülkemiz, tarih boyunca pek çok deprem gördü. Bu deprem ise yalnızca ülkemizin değil dünyanın gördüğü en büyük felaketlerden biri olarak kayıtlara geçti. Şehirlerin afetlere dirençli olmasının önemini bir kez daha anladık. Şehirlerimizi planlarken önceliğimiz deprem, sel, yangın gibi her türlü afete karşı dirençliliği sağlamak olmalı. Koruyucu ve önleyici tedbirleri almak, afetlere karşı hazırlıklı olmak ve bu konuda toplumsal bir farkındalık oluşturmak zorundayız. Unutmayalım ki; tedbir kuldandır, takdir Allah'tandır. Deprem, hayatımızın bir gerçeği ve ne yazık ki engelleyemeyeceğimiz doğal afetlerden de biri. Bu gerçeğe uygun şehirler inşa ettiğimiz takdirde bu acı tablolarla bir daha karşılaşma ihtimalimizi de azaltabiliriz.

Türkiye Belediyeler Birliği olarak depremin ilk anından itibaren teyakkuzdaydık. Bu süreçte özellikle deprem hattı dışında kalan belediyelerimizden, depremzede belediyelerimize önemli destekler sağlandı. İnsani ihtiyaçların giderilmesinden arama-kurtarma ve enkaz kaldırma çalışmalarına kadar belediyelerimiz araçlarını ve personelini bölgeye yönlendirdi. Birliğimiz, yurt içi ve yurt dışından desteklerin bölgeye ulaştırılması için yoğun gayret gösterdi. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) koordinasyonu ile 7/24 nöbet sistemine geçtik. Kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü vatandaşların seferberliği sürerken, Birliğimiz tamamlayıcı bir rol üstlenerek tüm gayretlerin kurumsal tek bir çatı altında birleşerek amacına etkin ulaşmasında etkili oldu. Bölgedeki çalışmalarımıza hala devam etmekte ve yaraların sarılması, hayatın normale dönmesine katkı sağlamaya yönelik adımlar atmaktayız. Dergimizin bu sayısını elbette ki ‘deprem’ gerçeğine ayırdık. Birliğimizin bölgedeki çalışmalarını paylaştık, depremzede belediyelerimizin yardımına koşan belediyelerimizin kıymetli başkanlarının görüşlerine yer verdik. Konuyla ilgili makalelerimizi de okurlarımızın istifadesine sunduk.

Sizleri dergimizle baş başa bırakırken, bu zorlu süreçte hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı, yaralılara acil şifalar dilerim.

içindekiler

04

Türkiye Belediyeler Birliği Afetzedelerin Yanında

08

Deprem Nedir?
Dr. Bülent ÖZMEN

30

Deprem Sonrası Süreç TBB'de İstişare Edildi

36

Gelişmiş Ülkelerin İtfaiye Teşkilatlarından
Örnekler ve Afetlerde Etkinlikleri
Ayşe ÜTÜK

14 ASRIN DEPREMİ/ ALİNUR AKTAŞ

16 “NEREDE İHTİYAÇ DUYULUYORSA KONYA
OLARAK ORADA OLACAĞIZ”
UĞUR İBRAHİM ALTAY

18 “BU ZOR GÜNLERİ EL BİRLİĞİYLE AŞACAĞIZ”
MUHİTTİN BÖCEK

20 “KOCAELİ’NİN DEPREME VE AFETLERE
HAZIR BİR ŞEHİR OLMASI İÇİN PROJELER
ÜRETİYORUZ”
DOÇ. DR. TAHİR BÜYÜKAKIN

23 YABANCI YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİNDEN
TÜRKİYE’YE DESTEK

24 “SON YARA SARILANA KADAR DEPREMZEDE
VATANDAŞLARIMIZIN YANINDAYIZ”
CENGİZ ERGÜN

26 “TÜRKİYE, DEVLETİ VE MİLLETİYLE
ZORLUKLARA GÖĞÜS GERER”
DR. MEMDUH BÜYÜKKILIÇ

33 ASBEST SÖKÜM UZMANLIĞI EĞİTİMLERİ
ÇALIŞTAYI

34 112 ACİL ÇAĞRI MERKEZİ UYGULAMASI, YENİ
YAZILIMLAR VE İTFAİYE TEŞKİLATLARINA
ETKİSİ/ MUSTAFA KAYA

42 “ÜLKEMİZDE 309 YILDIR İTFAİYE HİZMETLERİ
VERİLİYOR”/ DR. CAFER YILMAZ

44 “TÜRKİYE’NİN TEK AKS AMBULANS SERVİSİNİ
BÜNYEMİZDE BARINDIRIYORUZ”
İSMAİL DERSE

45 “TÜM MESAI ARKADAŞLARIMIZA CANI
GÖNÜLDEN TEŞEKKÜR EDİYORUZ”
FATİH YOLDAŞ

62

İnanç Turizmi Fikir ve Proje Yarışması Ödülleri Sahiplerini Buldu

74

Deprem Etkilerinin Azaltılmasına Yönelik Hukuki Düzenlemeler

46 “6:15’TE İLK EKİBİMİZ YOLA ÇIKTI”
CEVDET İŞBİTİRİCİ

47 “İTFAİYE TEŞKİLATLARI AFETLERDE EN HIZLI TEPKİ VEREN BİRİMDİR”
MEHMET BAHTİYAR AYDIN

49 “AFET YÖNETİMİ TOPLUMCA YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN TOPYEKÜN BİR MÜCADELE SÜRECİDİR”
HALİL YILMAZ

52 BUGÜNÜN GENÇLERİ, GELECEĞİN MESLEKLERİ PROJE TOPLANTISI

53 BİR İTFAİYESİNİN KALEMİNDEN
KADİR ÜNVER

54 KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ VE İÇ GÖÇ
İBRAHİM EMİN YILMAZ

56 SKUP TÜRKİYE PROJESİ TANITILDI

68

Deprem Sonrası İmar ve Kentsel Dönüşüm
Ayşe Şule KARACA

80

TBB’den Depremzede Öğrencilere Büyük Destek

59 BİR İTFAİYESİNİN KALEMİNDEN
İSADÜĞER

60 TBB’DEN DEPREMZEDE ÖĞRENCİLERE BÜYÜK DESTEK

61 TBB VE KGK ARASINDA İŞ BİRLİĞİ/ İŞ SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ ÇALIŞTAYI

64 TBB VE TSE’DEN STANDARDİZASYON ALANINDA İŞ BİRLİĞİ

65 BİR İTFAİYESİNİN KALEMİNDEN
AHMET KILINÇ

66 JICA’DAN TBB’YE ZİYARET

67 YBYK 44. GENEL KURULU STRAZBURG’DA DÜZENLENDİ

80 BELEDİYELERDE FİNANSMAN VE HİBE FIRSATLARI TARTIŞILDI

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ AFETZEDELERİN YANINDA

6 Şubat günü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7,7 ve 7,6 şiddetindeki iki deprem Kahramanmaraş, Malatya, Gaziantep, Hatay, Adana, Kilis, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Osmaniye, Elazığ'ı büyük bir yıkıma uğrattı.

Depremi yaşadığı ilk andan itibaren Cumhurbaşkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Türk Silahlı Kuvvetleri başta olmak üzere tüm bakanlıklar, valilikler ve belediyeler teyakkuza geçti. Türkiye'nin dört bir yanındaki depremde etkilenmeyen belediyeler tüm personel ve araçlarını 11 ildeki depremzedeler için seferber etti. Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) "Asrın Afeti"

olarak nitelendirilen ve 11 şehirde büyük bir yıkım oluşturan afetten etkilenen depremzede vatandaşların ve belediyelerin yaralarını sarmak için çalışma başlattı. Depremi ilk anından itibaren bir kriz masası oluşturarak AFAD ile yakın temas halinde çalışan TBB, 7/24 nöbet sistemine geçerek bölgede ihtiyaçların ivedilikle karşılanması için belediyelerle koordinasyonu sağladı.

TBB'den 216 Tır İnsani Yardım

AFAD ve bin 391 belediye ile koordinasyon içerisinde destek ve yardım faaliyetleri yürüten TBB, bölgeye 8 iş makinesi, 20 hafif ticari hizmet aracı, 180 ofis mobilyası, 26 teknolojik ekipman, 90 yaşam konteyneri, 216 tır insani yardım malzemesi ile 2000 adet çöp konteyneri hibe etti.

Kahramanmaraş, Gaziantep, Diyarbakır, Kilis, Adana, Osmaniye, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya ve Hatay'da enkaz kaldırma çalışmalarının yanı sıra depremzedelerin barınma, giyinme, temizlik ve beslenme ihtiyaçları için kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü vatandaşların seferberliği sürüyor.

Türkiye'nin kenetlendiği afet sırasında deprem dolayısıyla zarar gören kamu binaları da yeniden hizmete açılmak için süratle onarılıyor. AFAD ile temas halinde bin 391 belediyenin koordinasyonunu sağlayan TBB, "depremzede belediyeler" için de önemli çalışmalar hayata geçiriyor.

Şahin: "Yerel yönetimler milletin sığınacağı güvenli bir limandır."

Depremden etkilenen iller arasında yer alan ve bazı ilçeleri büyük zarar gören Gaziantep'te depremin ardından yoğun bir mesai sürdüren Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, bu süreçte hayata ge-

çirilen yardım ve destek çalışmalarını İller ve Belediyeler Dergisi okurlarına anlattı.

11 ili etkileyen Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından TBB'nin afetten etkilenen vatandaşların muhtelif ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla çok sayıda insani yardım malzemesi ve belediye hizmet ekipmanını çalışanları aracılığı ile bölgeye ulaştırdığını kaydeden Şahin, insani yardımların yanı sıra; yıkılan ve tahrip olan belediyelerin inşası için de destek verildiğini belirtti.

Bu süreçte belediyelerin hem kendileri hem de vatandaş ile koordinasyonunun sağlanması adına kilit bir rol üstlendiğinin altını çizen Şahin, "Bölgede enkaz kaldırma çalışmalarının yanı sıra depremzedelerin barınma, giyinme, temizlik ve beslenme ihtiyaçları için tüm çabaların koordine edilmesi büyük önem taşıyordu. Bu noktada özellikle deprem hattı dışında kalan belediyelerden, deprem alanı içinde kalan belediyelere destekleri ulaştırmak için Birliğimiz büyük bir gayret içinde çalıştı. Kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü vatandaşların seferberliği sürerken,

Birliğimiz de hem tamamlayıcı bir rol üstlendi hem de tüm gayretlerin kurumsal tek bir çatıda birleşmesini sağladı. Çünkü böyle zor zamanlarda en çok güvene ihtiyaç duyuluyor. TBB gibi kurumlar da organize edilmiş her bir yardım, destek kademesinin nereden gelip nereye gittiğinin bir yol haritasını çıkarması nedeniyle bir güven kurumu haline geliyor." dedi.

Başkan Şahin, TBB bünyesinde oluşturulan kriz masasıyla, AFAD koordinasyonunda deprem felaketinden etkilenen il ve ilçelerdeki yerel yöneticilerle temasa geçerek afet bölgesine yardım konusunda çalışma başlattığını hatırlatarak "Birliğimiz yurt içindeki yerel yönetimlerle sürekli iletişimde olduğu gibi yurt dışındaki yerel yönetimlerden gelen yardım ve iş birliği tekliflerini de ilgili kurum ve kuruluşlara ilettiler. Bu köprü vazifesinden aldığımız sonuçlar her birimizi insani görevlerimizi yerine getirmiş olmaktan yana rahatlatırken, 'İnsanı yaşat ki, devlet yaşasın' düsturunu kabul etmiş ecdadımızın emanetine de sahip çıkmak anlamına geldi. Son olarak ha-

tırlatmak isterim ki, yerel yönetimler planlı, devlet aidiyeti taşıyan, milletin ihtiyaçlarını doğru analiz etmiş, kamu vicdanını önemseyen şekilde yönetildikçe bire bin veren bereketli bir tohum gibi milletin ilk başvuracağı, ilk sığınacağı güvenli bir liman olacak ve bir çatı görevi görecektir. TBB olarak da Gaziantep Büyükşehir Belediyesi olarak da hizmetlerimizde çıkış noktamız her daim bu olmuştur.” ifadelerini kullandı.

Başkan Gürbüz: “Kurumlarımız tüm imkânlarını seferber etti.”

Hizmet binası tamamen yıkılan ve geçici olarak ilçedeki AEL İlköğretim Okulunda hizmet vermeye başlayan Elbistan Belediyesinde de eksiklikler giderilerek, hizmette aksama yaşanmaması için seferber olunuyor. Elbistan Belediye Başkanı Mehmet Gürbüz sağlanan desteklerin vatandaşlara hizmet ulaştırmak noktasında uzun vadeli bir çözüm olacağını kaydetti. Başkan Gürbüz ayrıca, TBB’nin araç, ekipman ve ofis mobilyası destekleri sağladığı Elbistan Belediyesinin tüm birimleriyle hizmet vermeye başladığı bilgisini paylaştı. Kırsal yerleşim yerlerinde belediyelerin “devlet” olarak anlaşıldığına vurgu

yapan Gürbüz, tüm kamu kurumlarının, bakanların, belediyelerin bölgede yaraları sarmak üzere işbirliği yaptığına dikkat çekti. Birçok belediye personelinin de hayatını kaybettiğine değinen Gürbüz, bu süreçte belediyelerin de “depremzede” olduğunu vurguladı. TBB’nin koordinasyonunda 3’ü büyükşehir, 20’si ilçe belediyesi olmak üzere mahalli idarelerin bölgedeki alt ve üstyapı iyileştirmelerini süratle

gerçekleştirdiğini söyleyen Gürbüz, afet süresince örnek bir kardeşlik ruhunun olduğunu belirtti.

Başkan Yıldırım: “Birlikte başaracağız.”

Yüzde 70’in üzerindeki hasar oranıyla depremin en sert hissedildiği bir diğer nokta, Adıyaman’ın Gölbaşı ilçesinde de belediye hizmetlerin aksamaması için seferberlik sürüyor. Gölbaşı Belediyesi Başkanı İskender Yıldırım yaptığı açıklamada, belediyeler başta olmak üzere tüm kamu kurumlarının bölgede çalışmalar gerçekleştirdiğini dile getirdi. Depremin hemen ardından belediye hizmetlerinin devamlılığının sağlanması için TBB koordinasyonunda araç ve ekipman hibelerinin bölgeye 24 saat içinde intikal ettiği bilgisini paylaşan Yıldırım, kullanılmaz hale gelen Gölbaşı Belediyesi’nin, vatandaşlara hizmet için süratle ayağa kalkacağını belirtti. Deprem felaketinin yaşandığı ilk günden itibaren afet bölgesindeki çalışmalarda belediyelerle birlikte aktif yer alan TBB, depremzedelerin yanında olmayı sürdürecektir.

TBB'den Afet Bölgesine Destek Ziyaretleri

TBB çalışanları depremlerden etkilenen bölgelere destek olmak ve ihtiyaç duyulan yardım malzemelerini ulaştırmak üzere 20-22 Şubat tarihleri arasında Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerine gitti.

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan Vekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe ve TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Barağlı'nın katıldığı destek ziyaretinde, depremden etkilenen vatandaşların muhtelif ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla çok sayıda insani yardım malzemesi ve belediye hizmet ekipmanı da TBB çalışanları tarafından bölgeye ulaştırıldı.

İncelemelerde bulunmak amacıyla Nurdağı ve İslahiye ilçelerine gelen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile bölgede bulunan TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin'in ziyaretlerini de takip eden TBB çalışanları, ilçelerde kurulan konteyner kentte depremzedelerle görüşerek berabere getirdikleri yardım malzemelerini yetkililere teslim etti.

Afet bölgelerinde belediye hizmetlerine ilişkin duyulan ihtiyaçlar tespit edilirken, afetten etkilenen ilçelerde atık yönetiminin kesintiye uğramaması için çöp konteynerleri geçici barınma alanlarına konumlandırıldı. Ayrıca bölgede yaşayan depremzedelere de yaklaşık bin adet kışlık yelek dağıtımı yapıldı.

Başkan Şahin'den Afet Bölgelerindeki 4 ile Ziyaret

Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, 3-6 Mart tarihleri arasında afet bölgelerinden Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Şanlıurfa'yı ziyaret etti.

Başkan Fatma Şahin ve beraberindeki heyette TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Barağlı, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Halil İbrahim Azak ile TBB uzmanları da yer aldı. Şahin, Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat'ta meydana gelen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki deprem felaketinden etkilenen şehirlerde il ve ilçe belediye başkanları ve yerel yönetim temsilcileriyle doğal afet ve koordinasyon temalı bir dizi toplantılar gerçekleştirdi.

Görüşmelerde, deprem sonrası yaşananlar ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi alan Başkan Şahin, dünyanın en büyük kara depremleri arasında önemli bir yer tutan Kahramanmaraş depremleri sonrası illerden gelen talepleri TBB olarak karşılamak için Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Şanlıurfa'ya teknik ekipman desteği vereceklerini söyledi.

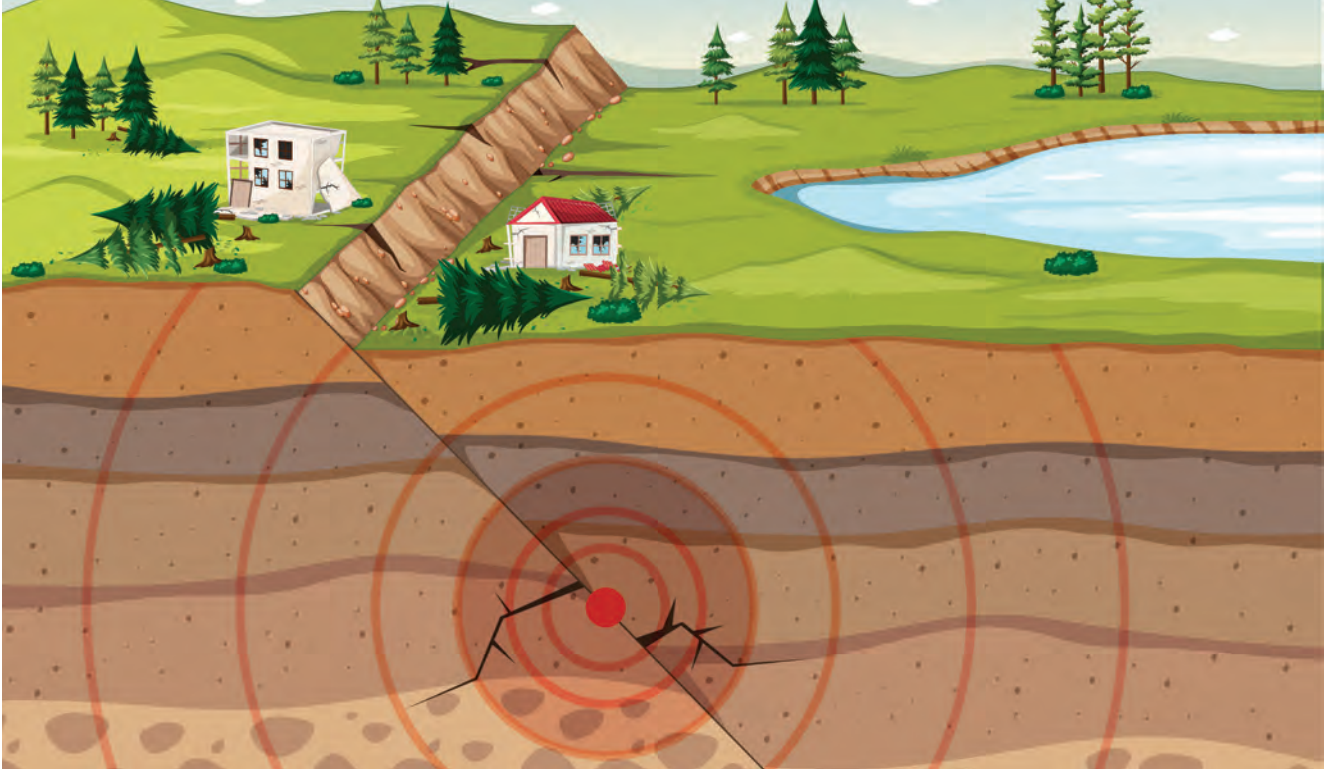
Şanlıurfa'da çok sayıda kişinin hayatını kaybettiği sel felaketi için de Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Zeynel Abidin Beyazgül'ü makamında ziyaret eden Başkan Şahin, sel sonrasında yaşananlara ilişkin bilgi alarak TBB ve GBB olarak sel sonrası etkilerin en aza indirilmesi adına sürece katkılarından bahsetti.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade eden Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Zeynel Abidin Beyazgül, kentte afetler sonrası yapılacaklara ilişkin TBB heyeti ile fikir alışverişi yaptıklarını paylaşarak doğal afetlerde sahada çalışma yapan tüm belediye ekiplerine teşekkür etti. Afet bölgesi ziyaretleri kapsamında daha sonra Şanlıurfa Valiliğini ziyaret eden Şahin, burada Vali Salih Ayhan ile görüştü. Şahin, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör'ü ziyaretinde ise meydana gelen depremler dolayısıyla geçmiş olsun

Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, 3-6 Mart tarihleri arasında afet bölgelerinden Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Şanlıurfa'yı ziyaret etti.

dileklerini ileterek şehrin yeniden ayağa kaldırılması için yürütülen çalışmalarla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Ziyarete Dulkadiroğlu, Elbistan ve Pazarcık Belediye Başkanları da yer aldı. Başkan Şahin istişare ve değerlendirme toplantısının ardından Kahramanmaraş Valisi Ömer Faruk Coşkun ile bir araya geldi.

4 ilde yaptığı görüşmeler sonrası açıklamada bulunan Başkan Şahin, şunları kaydetti: "Komşularımız bizim canımız, ciğirimizdir. Depremde komşu illerimizdeki belediye başkanlarımızla telefonlarımız hep açıktı. O zorlu süreçte 'kim kime ne destek verebilir' düşüncesiyle hareket edildi. Kimin nesi varsa paylaşarak bugünlere kadar geldik. Hepimiz Fırat'ın çocuklarıyız. Ortak bir tarihimiz var. Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Şanlıurfa'ya ziyaretlerimiz oldu. Bu ziyaretlerimizdeki gayemiz; bu bölgeleri daha dirençli hale getirmek. Çünkü artık biliyoruz ki ülkemiz bir deprem bölgesi bu felaketler bazen sel, bazen kuraklık olarak önümüze çıkıyor. 'Bölgeyi daha güvenli ve dirençli hale nasıl getireceğiz' bu konuları çalıştık. Şu anda iyileşme dönemindeyiz, birlikte iyileşeceğiz, yaraları birlikte saracağız."

DEPREM NEDİR?

Dr. Bülent ÖZMEN

Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi/ İnşaat Mühendisliği Bölümü

Ülkemiz gündeminden hiç çıkmaması gereken deprem maalesef acımasız yüzünü 6 Şubat 2023 tarihinde saat 04:17’de meydana gelen ve büyüklüğü Mw 7,7 olan Pazarcık-Kahramanmaraş ve yine aynı gün birinci depremden dokuz saat sonra saat 13:24’de meydana gelen ve büyüklüğü Mw 7,6 olan Ekinözü-Kahramanmaraş depremleriyle bir kez daha göstermiş, ülkemizi yasa boğmuş ve ülke gündemine yeniden oturmuştur.

Bu depremler elli bini aşkın vatandaşımızın hayatını kaybetmesine, yüz binden fazla vatandaşımızın yaralanmasına, on binlerce konutun yıkılmasına, sosyal, toplumsal, çevresel ve psikolojik birçok hasara neden olmuştur. Başta, 1999 yılında meydana gelen ve çok büyük

yıkımlara ve can kayıplarına neden olan 17 Ağustos 1999 İzmit Körfezi ve 12 Kasım 1999 Kaynaşlı-Düzce depremleri olmak üzere 23 Ekim 2021 Van depremi, 24 Ocak 2020 Sivrice-Elazığ depremi ve 30 Ekim 2020 Seferhisar-İzmir depremi gibi önemli kayıplara neden olan dep-

remlerden yeterli dersi çıkarmadığımız gerçeğini bir kez daha en acımasız şekilde göstermiştir. Unutmayın deprem unutulduğu an gelir.

Türkiye’de hem denizel hem de karasal ortamdaki faylara baktığımız zaman bine yakın deprem üretme

potansiyeli olan aktif fay olduğu görülmektedir. Bunların hepsi zamanı geldiği anda yıkıcı bir deprem olarak kendisini göstermektedir. Bu kadar çok sayıda aktif fayın olduğu bir yerde/ülkede deprem olmaması mümkün değildir. Türkiye için son 120 yıllık deprem istatistiğine baktığımızda 7,0 ve daha büyük depremlerin ortalama her 6 yılda bir kez meydana geldiği görülmektedir. Son 120 yıllık deprem verilerini incelediğimizde tam yirmi dört tane yediden büyük depremin meydana geldiği ve bunların en büyüğünün de 27 Aralık 1939 tarihinde gece saat 01:57'de meydana gelen ve 52 saniye süren ve 32 bin 962 kişinin hayatını yitirmesine neden olan Erzincan depreminin olduğu görülmektedir.

Türkiye'de geçmiş yıllarda meydana gelen deprem verilerine baktığımızda 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki depremin 27 Aralık 1939 Erzincan depreminden (Ms 7,9) sonra Türkiye'de meydana gelen ikinci ve üçüncü en büyük depremler olduğu görülmektedir. Yine geçmiş yıllarda olmuş deprem verilerini incelediğimizde ardı ardına aynı bölgenin benzer büyüklükte iki büyük deprem ile sarsılması da ülkemiz tarihinde bir ilktir ve çok çok ender olarak rastlanabilecek bir durumdur. Yani aynı bölge dokuz saat ara ile tarihimize eşi benzeri görülmemiş bir şekilde çok büyük iki deprem ile sarsılmıştır.

Bu depremleri 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Mw 7,4 büyüklüğündeki İzmit körfezi depremi ile kıyasladığımızda 6 Şubat 2023 tarihinde sabaha karşı saat 04:17'de meydana gelen Mw 7,7 büyüklüğündeki Pazarcık (Kahramanmaraş) depreminin 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen depreme göre tam 3 kat daha fazla sismik enerjiyi etrafına yaymış olduğu görülmektedir. Daha sonra yani do-

kuz saat sonra 13:24'de birinci depremin kuzeyinde ve birinci depreme yaklaşık 100 km uzaklıkta meydana gelen Elbistan (Kahramanmaraş) depremi ile aynı bölge bu sefer Mw 7,6 büyüklüğündeki ikinci bir deprem ile tekrar sarsılmıştır. Bu depremde 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen İzmit körfezi depremine göre 2 kat daha fazla sismik enerjiyi etrafına yaymıştır. Bunlarla da yetinilmemiş aynı bölge bu sefer birinci depremden onbir dakika sonra meydana Mw 6,6 büyüklüğündeki bir artçı şok ve ikinci depremden bir saat kırk dakika sonrada Mw 6,0 büyüklüğündeki iki orta büyüklükteki artçı şok ile sarsılmıştır. Daha sonra üçüncü ve dördüncü önemli artçı şok 20 Şubat tarihinde ardı ardına Mw 6,4 ve Mw 5,8 büyüklüğünde Defne-Antakya'da meydana gelmiştir.

Deprem Nedir?

Bu makale kapsamında deprem hakkında kısa ve öz bilgiler verilerek konunun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmaya çalışacağız. Yeryuvarı yani dünyamız çekirdek, manto ve yerkabuğu olmak üzere üç katmandan meydana gelir. Yeryuvarı en dışta yer alır ve kalınlığı 6 ila 90 km arasında değişen soğuk ve hareketli levhalardan oluşur. Yerkabuğunun hemen altında manto yer alır ve çekirdeğe kadar uzanır. 2900 km kalınlığa sahip olan mantonun çekirdeğe yakın kısımlarında sıcaklık 4000°C iken yerkabuğuna yakın yerlerde 1000°C ye kadar düşer. İşte bu sıcaklık farkından dolayı yani ısınan/ergiyen malzemenin yukarı çıkmak soğuyan malzemenin aşağıya inmek istemesinden dolayı manto içinde konveksiyon akımı dediğimiz akımlar ve bu akımlar nedeniyle de aşağı-yukarı, yukarı-aşağı olacak şekilde sürekli bir döngü oluşur. Bu döngü mantonun üstünde yer alan ve üzerinde yaşa-

Türkiye'de geçmiş yıllarda meydana gelen deprem verilerine baktığımızda 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen iki depremin 27 Aralık 1939 Erzincan depreminden (Ms 7,9) sonra Türkiye'de meydana gelen ikinci ve üçüncü en büyük depremler olduğu görülmektedir.

dığımız yer kabuğunun devamlı olarak hareket halinde olmasına neden olur. Değişik büyüklüklerde ve çok sayıda levhalardan oluşan yer kabuğunda hareket bazen levhaların birbirinden uzaklaşması, bazen birbirine yaklaşarak çarpışması, bazen de yanall yönde birbirinden uzaklaşması şeklinde olmaktadır. Ülkemiz, güneyde kuzey ve kuzeybatıya hareket eden Afrika ve Arabistan levhaları ile kuzeydeki Avrasya levhası arasında bulunmakta, bu levhaların sıkıştirması nedeniyle batıya doğru hareket etmeye zorlanmaktadır. Bu zorlanmaya bağlı olarak ülkemizde çok sayıda aktif fay meydana gelmiştir. Bu fayların en önemlileri Kuzey Anadolu fay zone, Doğu Anadolu fay zone, Güney Doğu Anadolu Bindirmesi ve Ege Graben Sistemidir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılında yayınlanmış Yenilenmiş Diri Fay haritasına göre Türkiye kara sınırları içinde 535 tane M:5,5 veya daha büyük deprem üretme potansiyeline sahip diri fay vardır. Bunlara deniz içindeki ve komşu ülkelerdeki sınırlarımıza yakın ve bizi

Büyüklik (magnitüd) ise depremin ortaya çıkardığı toplam enerjiyi karakterize eden, aletsel ölçüm ve hesaplama sonucunda bulunan değerdir. İlk olarak 1935 yılında “Prof.Dr. Charles F. Richter” tarafından tanımlandığı için bu adla anılır.

etkileyebilecek fayları ve yeni yapılan çalışmalarla ortaya çıkarılan diri fayları eklediğimizde sayının 900’e yaklaştığı görülmektedir. Yani Türkiye’nin her tarafı örümcek ağı gibi deprem üretme potansiyeli olan faylarla sarılmış durumdadır.

Yerkabuğunu oluşturan levhaların yavaş hareketleri sonucu oluşan çekme-basınç-burulma-makaslaşma vb. gibi gerilmeler etkisiyle yer kabuğunun bazı bölümlerinde yüz-yıllar boyunca enerji birikir, biriken bu enerji kayaların kırılma direncinin en zayıf olduğu yerde meydana gelen kırılma ile aniden boşalır ve dalgalar halinde yayılır. Yerkabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yeryüzünü sarsmasına deprem denir. Birikmiş enerjinin tümü ana şok dediğimiz depremle boşalmaz. Bir kısmı da büyük depremin ardından aynı bölgede aynı fay üzerinde meydana gelen daha küçük depremlerle boşalır ve bunlar artçı deprem diye isimlendirilir. Ana şokun öncesinde meydana gelen depremlere ise öncü deprem denir. Önceleri yoğun olan artçı sarsıntıların sayısı zaman içinde gittikçe

azalır. Bu azalma depremin büyüklüğüne bağlı olarak haftalar, aylar ve bazen yıllar sürebilir.

Deprem Parametreleri

Herhangi bir yerde oluşan depremi tanımlamak için oluş zamanını, odak noktasını, üst merkez yerini (episantr) ve büyüklüğünü bilmek gerekir. Sismograf denilen aletlerle kaydedilen deprem kayıtlarından ve dalga hızlarından yararlanarak bu parametreler bulunur.

Oluş zamanı: Fay üzerinde kırılmanın olduğu ilk andır. Depremle ilgili araştırmalarda depremlerin tarih ve GMT (Greenwich Saati)’ye göre oluş zamanının verilmesi istenir. Genellikle depremin oluş zamanı hem GMT’ye göre hem de yerel saate göre verilmektedir.

Depremi oluşturan ilk kırılmanın başladığı yer altı noktasına, depremin odak noktası (hiposantr) veya alt merkez ve bu noktanın yeryüzüne çıktığı en kısa mesafeye de odak derinliği denir.

Üst merkez (episantr, dış merkez) ise deprem odak noktasının yeryüzündeki izdüşümünün enlem ve boylam cinsinden koordinatıdır.

Büyüklik M (magnitüd) ise depremin ortaya çıkardığı toplam enerjiyi karakterize eden, aletsel ölçüm ve hesaplama sonucunda bulunan değerdir. İlk olarak 1935 yılında “Prof.Dr. Charles F. Richter” tarafından tanımlandığı için bu adla anılır. Farklı sismik dalga verilerini ve belirli kriterleri kullanarak çeşitli deprem büyüklüğü hesaplama yöntem ve formülleri geliştirilmiştir. Dolayısıyla tek bir deprem için bazen birkaç farklı büyüklük değeri hesaplanabilmektedir. Bu büyüklükler Ms, MI, Md, Mb, Mw şeklinde kısaltmalarla ifade edilmektedirler.

Türkiye ve yakın civarında meydana gelen depremler Afet ve Acil Du-

rum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından işletilen 1143 deprem kayıt istasyonu ile gece ve gündüz yirmi dört saat takip edilerek kayıt altına alınmaktadır. Kaydedilen deprem verilerinden yararlanarak depremin büyüklüğü, oluş zamanı, yeri, derinliği, enlemi, boylamı gibi deprem parametreleri belirlenerek kamuoyu ile paylaşılmakta ve bunlar bir veri tabanında tutulmaktadır. Bu veriler analiz edilerek depremlerin zaman ve mekândaki değişim özellikleri istatistik yöntemlerle incelenmekte ve bu deprem istatistiklerinden yararlanarak gelecekte meydana gelebilecek depremlerin büyüklükleri, oluş olasılıkları tahmin edilmeye çalışılarak Türkiye’nin deprem risk azaltma çalışmalarına katkı verilmeye çalışılmaktadır.

Deprem Türleri

Depremler odak derinliklerine, büyüklüklerine ve kökenlerine göre farklı şekillerde türlere, sınıflara ayrılmaktadır.

Depremler odak derinliklerine göre:

- Sığ depremler (0 – 60 km),
- Orta derinlikte depremler (60 – 300)
- Derin depremler (300 – 700) olmak üzere üçe ayrılır. Ülkemizde meydana gelen depremlerin çok büyük bir kısmı sığ odaklı depremdir.

Depremler büyüklüklerine göre:

- Çok büyük depremler ($M \geq 8$)
- Büyük depremler ($7,0 \leq M \leq 8,0$)
- Orta büyüklükte depremler ($5,0 \leq M \leq 7,0$)
- Küçük depremler ($3,0 \leq M \leq 5,0$)
- Mikro depremler ($1,0 \leq M \leq 3,0$)
- Küçük mikro depremler ($M < 1,0$) diye sınıflandırılır.

Depremler kökenlerine göre ise aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır.

- Tektonik kökenli depremler
- Volkanik Kökenli depremler
- Çöküntü depremleri
- Yapay depremler (insanların neden olduğu depremler, nükleer patlatmalar)

Deprem Dalgaları

Deprem sırasında açığa çıkan enerji, depremin odak noktasından bütün yönlere, iki dalga türü biçiminde yayılır. Bu dalgalar;

1. Cisim Dalgaları
2. Yüzey Dalgalarıdır.

Cisim Dalgaları

- a) P dalgaları (Birincil Dalgalar)
- b) S dalgaları (İkincil dalgalar)

Yüzey Dalgaları

- a) Rayleigh kayma dalgaları
- b) Love dalgaları şeklinde kendi içinde ayrılmaktadır.

P dalgaları en hızlı yayılan bu yüzden deprem kayıt istasyonlarına en önce gelen dalgalar. P dalgalarında, titreşim hareketi dalganın yayılma doğrultusu ile aynıdır. Bu dalgalar katı, sıvı ve gazların içinde yol alabilirler. P dalgaları içerisinde geçtikleri cisimlerin taneciklerini birbirine yaklaştırmakta veya uzaklaştırmaktadır. Bu dalgaların hızları 6-13 km/sn (ortalama 8 km/sn) arasındadır. P dalgalarının hızı, dalganın yayıldığı ortamın rijidite, yoğunluk ve elastik özelliklerine göre değişmektedir. İsmi birincil ya da ilk gelen dalga anlamındaki latince kelimenin baş harfinden (primer) almıştır.

P dalgalarına göre daha yavaş yayılma hızına sahip olan S dalgaları, kayıt aletlerinde ikincil olarak kay-

dedilip görülen ve titreşim hareketi, dalga yayılma doğrultusuna dik olan dalgalar. S dalgaları rijiditesi bulunmayan sıvı maddeler içinde oluşamazlar. Bu gerçekten yararlanılarak dünyanın dış çekirdek kısmının sıvı olduğu anlaşılmıştır. Bu dalgaların katı yer kabuğu içindeki yayılma hızı ise 3,5-7,5 km/sn (ortalama 4,5 km/sn) arasındadır. S dalgaları, kayaları aynı anda hem yukarı-aşağı hem de iki yana doğru hareket ettirir. İsmi ikincil anlamına gelen sekonder kelimesinin baş harfinden almıştır.

Yüzey dalgaları ise Cisim dalgalarına göre daha yavaş ve diğer dalgaların yerin içinde yansımalarından sonra yüzeye çıkması ve cismin serbest yüzeyi boyunca yayılması ile meydana gelirler ve genlikleri daha büyüktür. Hızları yaklaşık 1,5 km/sn'dir. Ölçüm istasyonlarına en son gelen dalgalar. Sismogramlarda en şiddetli hareketleri gösterirler. Hızı daha fazla olan Love ve genliği daha büyük olan Rayleigh dalgaları olarak ikiye ayrılırlar. Bazı yüzey dalgaları, kayaları oluşturan tanecikleri, dalgalarda olduğu gibi, dairesel hareket ettirir. Yapılarda yıkıma yol açan dalgalar S dalgaları ile yüzey dalgalarıdır.

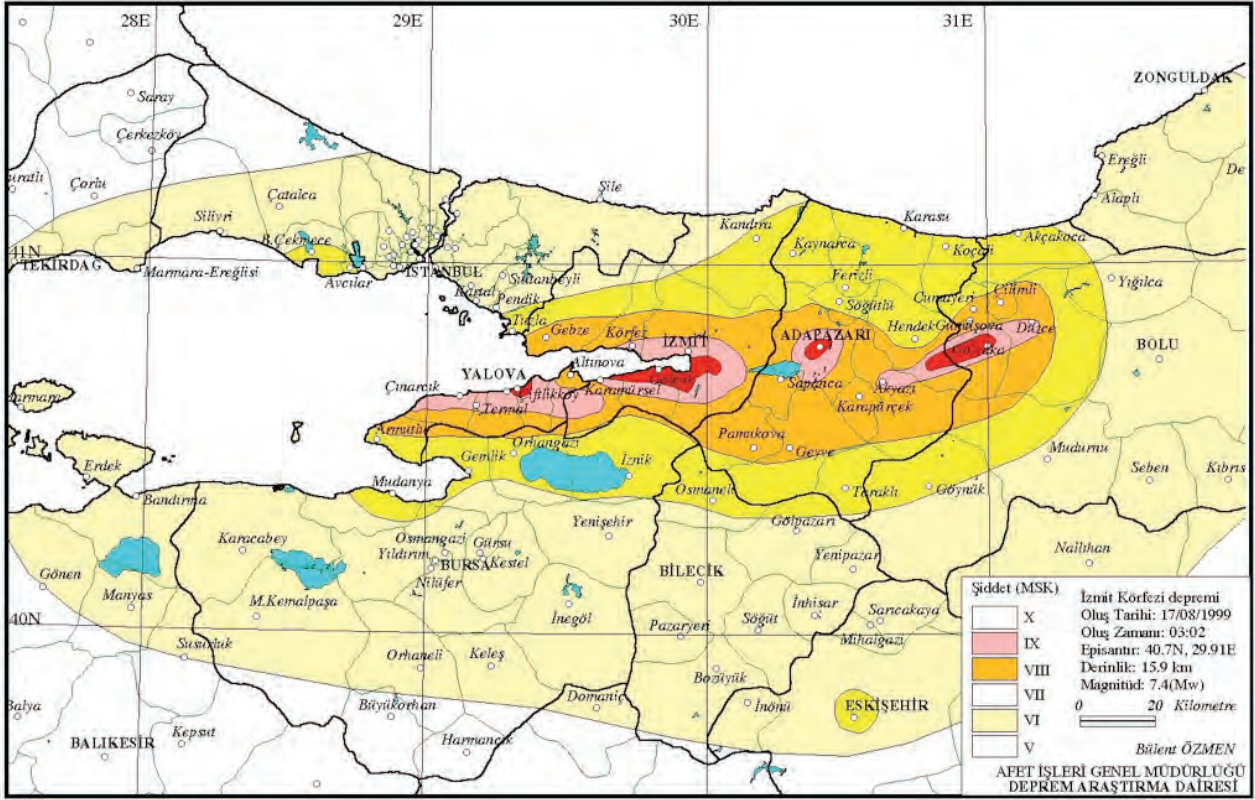
P ve S dalgalarının hızları, içlerinde hareket ettikleri maddelerin yoğunluk ve esnekliklerinden yararlanılarak belirlenmektedir.

Depremlerin ya da diğer tür enerji kaynaklarının ürettiği sismik dalgalar sismograf olarak adlandırılan aygıtlar tarafından kaydedilir. Yeryüzünde, yeraltında ya da denizaltında algılama yapabilen sismograflar, elektronik ve mekanik aksamaların yer aldığı aygıtlardır. Algılayıcı (sismometre, jeofon), koşullandırıcı (yükseltici, süzgeç, saat ve radyo) ve kayıtçı (kalem, teyp, bilgisayar) birimlerinden oluşur.

Depremin Şiddeti

Toplumumuzda çok sık olarak büyüklükle karıştırılan şiddet ise, depremin insanlar, yapılar, çevre ve yeryüzü üzerindeki hasar etkilerinin gözlenmesi sonucu bulunan bir değerdir. Şiddetin ölçüsü şiddet cetvelleri (ölçekleri) yardımıyla tamamen hasar etkilerinin gözlenmesi ile belirlenir. Genellikle şiddet cetveleri 12 derecelidir ve bu dereceler Roman rakamı ile gösterilir. Dünyada yaygın olarak kullanılmaya başlanan ilk şiddet cetveli 1883 yılında Rossi-Forel tarafından hazırlanan 10 dereceli şiddet cetvelidir ve bu cetvel Rossi-Forel şiddet cetveli diye isimlendirilmiştir. Rossi-Forel şiddet cetveli büyük depremleri başarıyla ayırt etmeye izin vermediği için Sieberg tarafından 1912 yılında 12 dereceli yeni bir şiddet cetveli hazırlanmıştır. Daha sonra bu cetvel üzerinde Mercalli-Cancani-Sieberg tarafından bazı ufak değişiklikler yapılmış ve bu cetvele MCS şiddet cetveli adı verilmiştir. MCS şiddet cetveli 1931 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Wood ve Neuman tarafından revize edilmiş ve Değiş-

Toplumumuzda çok sık olarak büyüklükle karıştırılan şiddet ise, depremin insanlar, yapılar, çevre ve yeryüzü üzerindeki hasar etkilerinin gözlenmesi sonucu bulunan bir değerdir. Şiddetin ölçüsü şiddet cetvelleri (ölçekleri) yardımıyla tamamen hasar etkilerinin gözlenmesi ile belirlenir.

Şekil 1: 17 Ağustos 1999 İzmit Körfezi Depremi Eşşiddet Haritası (Özmen, 2000)

tirilmiş Mercalli Cetveli veya kısaca MM cetveli diye isimlendirilmiştir. 1956 yılında Richter MM şiddet cetvelinde bazı ufak değişiklikler yaparak ve adını MM56 şiddet cetveli koyarak yeni bir şiddet cetveli hazırlamıştır. 1964 yılında ise Medvedev-Sponheuer-Karnik (MSK); MCS, MM56 ve Medvedev'in Rusya'daki çalışmalarından yararlanarak 12 dereceli MSK Şiddet cetvelini hazırlamışlardır. Çinliler tarafından da 12 dereceli Çin Sismik Şiddet Cetveli (CSIS) kullanılmaktadır. 1988 yılında Avrupa Sismoloji Komisyonu MSK şiddet cetvelinde önemli değişiklikler yapılmasına ve yeni bir şiddet cetvelinin hazırlanması için gerekli çalışmaların başlatılmasına karar vermiştir. Değişik tarihlerde yapılan toplantılardan ve çalışmalardan sonra Avrupa Makrosismik Cetveli (EMS) nin son

hali hazırlanarak 1998 yılında 12 dereceli olarak yayınlanmıştır. Bir önemli şiddet cetveli de Japon Meteorolojik Ajansı (JMA) cetvelidir. Bu cetvel 7 derecelidir ve sadece Japonya'da kullanılmaktadır. Şiddet cetvellerinde şiddetin derecesi Romen rakamı ile gösterilmektedir. Önceden hazırlanmış olan bu cetveller depremlerin gözlenen etkileri sonucunda ve uzun yılların vermiş olduğu deneyimlere dayanılarak hazırlanmakta ve insanlar, yapılar ve arazide doğa üzerinde depremin meydana getireceği etkileri belirlemektedir. Türkiye'de bu cetvellerden MSK şiddet cetveli ve MM şiddet cetveli kullanılmaktadır. İncelemeyi yapan kişinin deneyimine göre değişiklikler gösterebilir. Oysa büyüklük tamamen sismograf tarafından kaydedilen kayıtlar yardımıyla matematiksel olarak hesap-

la bulunur. 17 Ağustos 1999 İzmit Körfezi depreminin eşşiddet haritası arazi gözlemleri, hasar tespitleri ve ivme kayıtları baz alınarak MSK şiddet cetveline göre hazırlanmıştır (Şekil 1) (Özmen, 2000)

MSK Şiddet cetveli hakkında bilgiler özetlenerek aşağıda verilmiştir.

I- Hissedilmez.

II- Çok az hissedilir.

III- Zayıf hissedilir.

IV- Geniş bir biçimde hissedilir.

V- Kuvvetli hissedilir.

VI- Az hasar oluşur. Raflardaki eşyaların bir kısmı yere düşer.

VII- Hasar oluşur. Taş duvarlarda çatlak ve yarıklar oluşur.

VIII- Ağır hasar oluşur, duvarlarda geniş çatlaklar oluşur. Mezartaşları devrilir.

IX- Yıkıcı hasar oluşur. Bazı evler tamamen yıkılır. Hayvanlar rastgele öte beriye kaçar ve bağırır.

X- Çok yıkıcı hasar oluşur. Birçok ev tamamen yıkılır. Tren yolu rayları eğilir. Toprak altındaki borular kırılır.

XI- Harap etme. Normal binaların hemen hemen tamamı yıkılır. İyi yapılmış yapılarda, köprülerde, su bentleri, barajlar ve tren yolu raylarında tehlikeli hasarlar oluşur.

XII- Tamamen çökme ve yıkılma oluşur. Pratik olarak toprağın altında ve üstündeki tüm yapılar baştan başa yıkıntıya uğrar.

Deprem büyüklüğü, depremin kaynağında açığa çıkan enerjinin bir ölçüsüdür ve aletsel ölçüm ve hesaplama sonucunda bulunan değerdir. Deprem büyüklüğü, ölçümün nerede yapıldığına bağlı olarak değişmez. Deprem şiddeti ise depremin yeryüzünün belirli bir noktasında sebep olduğu sallanmanın gücünü ve bu sallanma neticesinde meydana gelen hasarın boyutunu ifade eder. Bu nedenle depremin şiddeti, depremin merkez üssünden uzaklığına, depremin büyüklüğüne, derinliğine, süresine, zemin özelliklerine, yapıların depreme karşı dayanımına ve başka diğer bir çok faktöre bağlı olarak değişebilmektedir.

Görüldüğü gibi deprem aslında güneşin doğması, yağmurun yağması gibi doğal kökenli bir olaydır. Bunu afete dönüştüren bizler ve bizi yönetenlerin yanlış uygulamalarıdır.

Deprem Tehlikesi

Hasar ve can kaybı yaratabilecek büyüklükte bir depremden kaynaklanan yer hareketinin belirli bir yerde ve belirli bir zaman aralığında oluşma ihtimaline deprem tehlikesi denir. Bir bölgenin deprem tehlikesini belirlemek için geçmişte o böl-

gede meydana gelen deprem verilerinden ve deprem üretme üretme potansiyeli olan diri fay bilgilerinden yararlanarak deprem tehlike haritaları veya deprem bölgeleri haritaları hazırlanmaktadır. Şimdiye kadar ülkemizde deprem bölgeleri/tehlike haritaları gerek deprem mühendisliği ve mühendislik sismolojisiindeki gelişmeler, gerekse aktif tektonik ve sismotektonik bulguların, tarihsel ve aletsel dönemde hasara neden olmuş depremler hakkındaki bilgilerin ve depremlere ait kayıtların artması nedeniyle altı kez değiştirilmiştir. Değişiklikler 1945, 1947, 1963, 1972, 1996 ve 2019 yıllarında bakanlar kurulu kararı ile yapılmıştır. Bu haritalar aynı zamanda resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdiği için bunlara resmi deprem bölgeleri haritaları denilmektedir.

Yeni deprem tehlike haritası (2019) eski resmi deprem bölgeleri haritalarında olduğu gibi bir deprem bölgeleri haritası değil koordinat esaslı tehlikeleri gösteren bir haritadır. Yeni deprem tehlike haritalarında deprem tehlikesi maksimum yer ivmesi, spektral ivme ve maksimum yer hızı cinsinden tanımlanmaktadır. Sahaya özel spektral ivmeler $T=0.2$ sn ve $T=1$ sn periyotlarında, sert zeminde $((V_s)/30 = 760 \text{ m/s})$ ve 43, 72, 475 ve 2475 yıllık tekrar süreleri için olasılıksal deprem tehlike analizi yöntemiyle türetilmiştir. Buna göre aslında farklı amaç ve çalışmalarda kullanılması amacıyla tam on altı farklı deprem tehlike haritasının uygulamaya sokulduğu görülmektedir.

23 yıl aradan sonra Yeni Deprem Tehlike Haritasının yürürlüğe girmesi ile bölgeleme olayı, yani birinci derece deprem bölgesi, ikinci derece deprem bölgesi gibi ifadeler ortadan kalkmıştır. Artık her yerleşim biriminin, mahallenin deprem tehlikesi faya yakınlığına veya uzaklığına bağlı olarak değişebil-

Hasar ve can kaybı yaratabilecek büyüklükte bir depremden kaynaklanan yer hareketinin belirli bir yerde ve belirli bir zaman aralığında oluşma ihtimaline deprem tehlikesi denir.

mektedir. Parsel bazında hatta koordinat bilgilerinin girilmesi ile bina bazında deprem tehlikesi öğrenilebilmekte istenirse deprem raporu alınabilmektedir.

Yeni harita ile birçok ilin deprem tehlikesi değişmiştir. Harita incelendiğinde çok sayıda ilin deprem tehlikesi değeri düşerken, bir kısım illerin deprem tehlikesinin yükseldiği görülmüştür. Binalarımızın bu haritada verilen deprem tehlikesi değerlerine göre yapılmak zorunda olduğu, mevcut binaların performanslarının değerlendirilmesinin ve riskli binaların belirlenmesinin buradaki tehlike değerlerine göre yapılmak zorunda olunacağı gerçeği düşünüldüğünde hepimiz doğrudan veya dolaylı bir şekilde bu değişimlerden etkileneceğiz.

ASRIN DEPREMİ

Alinur AKTAŞ

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Ülke olarak yakın zamanda büyük bir felaket atlattık. 6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkez olmak üzere Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Şanlıurfa, Adıyaman, Gaziantep, Malatya, Hatay, Elazığ illerimizde ve bazı ilçelerimizde iki büyük deprem yaşadık. Bölgede büyük tahribatlara sebep olan deprem felaketi hepimizi derin bir üzüntüye boğdu. Dünya üzerinde bu kadar etkili ve yıkıcı depremlerin nadir yaşandığı bilinen bir gerçek. Öyle ki ülkemizde yaşanan bu depremler dünya basınında da “asrın felaketi” olarak ele alındı.

Söz konusu felaket; binlerce can kaybına, yaralanmalara ve büyük yıkımlara neden olunca ülke olarak zor anlarda gösterdiğimiz birlik ve beraberlik ruhu ortaya çıktı. Giden canları geri getiremesek de kalanlar için büyük bir özveriyle, gece gündüz demeden seferber olduk.

Depremi yaşadığı ilk andan itibaren Türkiye Cumhuriyeti Devleti bütün kurumlarıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla ve gönüllüleriyle deprem bölgesine akın etti. Bakanlıklarımız, askerimiz, jandarmamız, polisimiz, AFAD'ımız, UMKE'miz, madencilerimiz, gönüllülerimiz ve dünyanın farklı ülkelerinden gelen arama kurtarma ekipleri enkaz altından bir can kurtarabilmek için kendi hayatlarını riske atarak cansiperane çalıştılar. Bursa Valiliği ve Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak depremin hemen ardından bölgedeydik. Sayın Valimiz Yakup Canpolat ile birlikte, İçişleri Bakanlığımızın görevlendirmesi neticesinde, Gaziantep ilimizin koordinasyonu için 6 Şubat günü yola çıktık. 10 Şubat'a kadar Gaziantep'in Nurdağı ve İslahiye ilçelerini karış karış dolaşarak yaraları sarmak için canla başla çalıştık. Bölgedeki vatandaşlarımızın gıda, giysi, barınma ihtiyaçlarını temin etmek için gayret ettik. 11 Şubat'tan itibaren de Bursa olarak Hatay'ın yaralarını sarmak için görevlendirildik. Hatay ilimizde Bursa Büyükşehir Belediyesi şantiyesi veya hizmet merkezi kurduk desem yerinde olur.

Bize verilen görevler doğrultusunda; Hatay'a ulaşan yardım malzemelerinin dağıtımı, çadır ve konteyner kentler ile seyyar-sabit tuvalet ve duş alanlarının oluşturulması, sıcak yemek organizasyonunun sağlanması, temiz su tesisatının ve atık su giderlerinin oluşturulması, olası salgın hastalıkların önüne geçebilmek amacıyla çevre sağlığı için ilaçlama ve sahipsiz hayvanların

bakımının yapılması, depremzede vatandaşlarımıza sosyo-psikolojik destek sağlanması gibi pek çok konuda çalışmalar yapıyoruz.

Bir yandan Hatay'daki yardım çalışmalarımız devam ederken diğer yandan da Bursa'da çok ciddi ve büyük bir operasyona imza attık. Bursa'da toplanan yardım malzemeleri, ilk andan itibaren, çalışanlarımız ile gönüllerimizin üstün gayretleri neticesinde deprem bölgesine ulaştırıldı. Ayrıca Bursa'ya gelen depremzede kardeşlerimiz Merinos AKKM'de oluşturduğumuz Kardeşlik Mağazası'ndan giysi ihtiyaçlarını, gıda ve hijyen ürünlerini ücretsiz olarak temin ediyorlar. Gelenlere kıyafetin yanı sıra gıda kolisi yardımı ve yemek hizmetinde de bulunduk, çocuklarımızın yüzünü güldürmek için oyun alanlarında misafir ettik. Bunlara ek olarak; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile birlikte depremzede çocuklarımıza yönelik kültür turları düzenledik ve bu çalışmalarımız hâlen devam ediyor. Çocuklarımız aynı zamanda; Karagöz Müzesi, Kent Müzesi, Bilim ve Teknoloji Müzesi gibi yerleri ziyaret ediyor. Ayrıca Kardeş Kart uygulamamız ile Bursa'daki depremzede kardeşlerimizin şehir içi ulaşımdan ücretsiz yararlanmalarını sağladık. Bursa'ya gelip ev tutan depremzedelerden su teminat bedeli de almadığımızı ifade etmek isterim.

Maalesef depremler büyük yıkımlara yol açtı. Bu sebeple ülke olarak hepimizin sorumluluk alması ve ortak bir bilinçle hareket etmesi gerekiyor. Zira orada hayat devam ediyor. Biz de Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak daire başkanlıklarımızla ve iştirak şirketlerimizle, ihtiyaç duyulduğu sürece bölgedeki ve ilimizdeki yardımlarımızı sürdüreceğiz.

Bilindiği gibi deprem kuşağında yer alan bir ülkeyiz. Bu sebeple deprem

**Bakanlıklarımız,
askerimiz, jandarmamız,
polisimiz, AFAD'ımız,
UMKE'miz,
madencilerimiz,
gönüllülerimiz ve
dünyanın farklı
ülkelerinden gelen
arama kurtarma ekipleri
enkaz altından bir can
kurtarabilmek için kendi
hayatlarını riske atarak
cansiperane çalıştılar.**

gerçeğiyle yüzleşmekten korkmamalı ve olası ihtimallere karşı ileriye dönük tedbirlerimize hız kesmeden devam etmeliyiz. Bursa'nın bir geleceğinin olabilmesi için atılacak her adımın kentsel dönüşüme çıktığını söylemeliyim. Kentsel dönüşümü belediyelerin yürüttüğü rutin bir görev olarak görmüyorum. Bence bu iş, vatandaşlarımızın canını kurtarmakla eş değer.

Bursa Büyükşehir Belediyesi olarak; şehrimizin depreme hazır olması adına gerekli çalışmaları yaptık ve yapıyoruz. İhtiyaç hâsıl oldukça da yeni çalışmaları yapmaya devam edeceğiz. Ayrıca "Deprem Bilim Kurulu" oluşturarak şehrimizin deprem gerçeğini bilimsel düzeyde istişare edebileceğimiz bir heyet kurmuş olduk. Yani Bursa'yı, hemşehrilerimizin güvenle yaşayabileceği dirençli bir şehir hâline getirmek için gayret ediyoruz.

Ülke olarak acımız büyük, yaramız daha çok yeni ve sancılı. Bu zor dönemi atlatacak belki biraz zaman alacak ama millet-devlet dayanışması ile bunun da üstesinden geleceğimize inanıyorum.

Asrın felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

“NEREDE İHTİYAÇ DUYULUYORSA KONYA OLARAK ORADA OLACAĞIZ”

Uğur İbrahim ALTAY
Konya Büyükşehir Belediye Başkanı

6 Şubat günü, tarihteki en büyük yıkımlardan birine neden olan Kahramanmaraş merkezli depremlerle sarsıldık. Binlerce vatandaşımızı kaybettiğimiz bu büyük felaket, hepimizin yüreğinde tarifsiz bir acı bıraktı. Kaybettiğimiz canlarımızı ve yaşadığımız yıkımı kelimelerle ifade etmek hakikaten çok zor.

Hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet, ruhları şad olsun. Sevdiklerini yitiren herkese sabır ve başsağlığı diliyorum. Tek temennimiz; ülkemizin ve milletimizin bir daha hiçbir zaman böyle bir felaketle sınanmamasıdır.

Felaketin yaşandığı ilk andan itibaren bütün Türkiye tek vücut, tek yürek hareket ettik. Binlerce arama

kurtarma ekibi ve binlerce gönüllü, bir hayatı daha kurtarabilmek için bir araya geldi. Konya olarak bizler de tüm kurumlarımızla, uzman personellerimizle ve gönüllülerimizle birlikte yaraları sarmak için büyük bir seferberlik başlattık. İlk andan itibaren kardeş şehrimiz Hatay için elimizden geleninin fazlasını yapmanın gayretinde olduk. Birinci depremden henüz iki saat sonra arama kurtarma ekiplerimizi yola

çıkardık. Hatay'a vardığımızda tarifi imkânsız bir manzarayla karşılaştık ve gerekli koordinasyonu hemen sağlayarak çalışmalara başladık.

Felaketin yaşandığı ilk günden bugüne kadar üç binden fazla personelimiz Hatay'da görev yaptı. Bölgeye ulaşan ilk ekiplerden olan Konya Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi'nin arama-kurtarma ekipleri 168 vatandaşımızı enkazdan sağ

olarak çıkardı. Konya'dan giden 600 tırı aşkın yardım malzemesinin Hatay'da dağıtımını yaptık. İlk sıcak yemeği, deprem gününün akşamında vatandaşlarımıza ikram etmeye başladık. 16 farklı noktada, günlük 75 bin sıcak yemek kapasitesine sahip Mobil Mutfaklar ve 4 noktada günlük 70 bin kapasiteli Mobil Ekmek Fırınları kurduk. Belediyemize ait paket su üretim tesislerinin tüm üretimini deprem bölgesine yönlendirdik.

Hatay'da binlerce vatandaşımızı tedavi eden Mobil Dış Sağlığı ve Mobil Gözlük araçlarımız görevine devam ediyor. Büyükşehir Belediyemize bağlı Su ve Kanalizasyon İdaremi, Hatay'ın temiz suya erişimini sağlamak ve altyapı sorunlarını gidermek amacıyla çalışmalarını canla başla sürdürüyor. Acil barınma ihtiyacının çözümüne yönelik; Selçuklu, Meram ve Karataş Belediyelerimiz ile Konya Ticaret Odamız, Sanayi Odamız ve Ticaret Borsamızla birlikte 1000 konteynerlik bir yerleşim alanı yapıyoruz. Ayrıca Konya MÜSİAD ve Sanayi Odamızla birlikte 151 konteynerden oluşan Esnaf Çarşısı yapıyoruz. Depremden etkilenen çocuklarımız için; çadır kentlere oyun parkları

yerleştirdik. Çocuk Tiyatrosu ekibimizi ve Bilim Tırımızı da bölgeye gönderdik. Ramazan ayı boyunca mobil yemek ve ekmek araçlarımız Hatay'da vatandaşlarımıza hizmet vermeye devam ediyor. Ayrıca iftar ve sahur için Payas'ta çadırlar kurduk. İlçe belediyelerimizle birlikte hazırladığımız 14 TIR'dan oluşan Ramazan kolilerini de bölgeye sevk ettik.

Depremin hemen ardından Hatay'dan tahliye işlemi başlatarak, binlerce depremzedeyi şehirden çıkarmayı başardık. Hâlihazırda Konya'mızda yaklaşık 45 bin depremzedeye ev sahipliği yapıyoruz. Onlar için şehir içi ulaşımı ücretsiz hale getirdik ve su aboneliklerinden hiçbir ücret almıyoruz.

Özellikle depremde hasar gören tarihi yapıların imar edilmesini oldukça önemli buluyoruz. Bu doğrultuda Antakya'da 638 yılında inşa edilen ve medeniyet mirasımızda çok özel bir yere sahip Habib-i Neccar Camii'nin restorasyonunu üstlendik. Depremden etkilenen şehirlerimizin yeniden ayağa kaldırılması için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve hükümetimizin yaptığı tüm çalışmalara katkı

sağlamak için bizler de elimizden geleni yapmaya devam ediyoruz.

Konya'mızın bu konuda gösterdiği yardımseverliği ve dayanışmayı anlatmakla bitiremeyiz. Güzel şehrimiz her zaman olduğu gibi bu zorlu günlerde de Hatay için topyekün seferber olarak kendine yakışanı ve kendinden bekleneni yaptı. Mazluma, darda kalana yardım elini uzatmak, her bir hemşehrımızın gönlünde taşıdığı kadim değerlerimizden biridir. Bu değerimizi bir kez daha hep birlikte ortaya koyduk.

Hatay'da bulunduğumuz süre boyunca bir tek kardeşimizin gönlünde yer edinebildiysek ve bir insanımızın dahi hayatına dokunabildiysek, bizim için bundan daha büyük bir mükâfat yoktur. Yaraları el birliğiyle sarmaya devam edeceğiz ve Konya olarak bize nerede ihtiyaç duyuluyorsa orada olacağız.

Rabim milletimize bir daha böyle afetler göstermesin.

Felaketin yaşandığı ilk günden bugüne kadar üç binden fazla personelimiz Hatay'da görev yaptı. Bölgeye ulaşan ilk ekiplerden olan Konya Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi'nin arama-kurtarma ekipleri 168 vatandaşımızı enkazdan sağ olarak çıkardı.

“BU ZOR GÜNLERİ EL BİRLİĞİYLE AŞACAĞIZ”

Muhittin BÖCEK

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Kahramanmaraş merkezli iki depremin 11 ilimizde yarattığı büyük yıkım hepimizi derinden etkiledi. Depremde kaybettiğimiz vatandaşlara Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Dünyada son 100 yılın en büyük doğal afeti olarak tanımlanan bu deprem kelimelerle tarif edilemeyecek büyüklükte bir yıkıma neden olurken, psikolojimizi de yerle bir etti. Hepimiz depremden etkilenen, yakınlarını kaybeden vatandaşlarımızın acısını yüreğimizde hissettik. Antalya Büyükşehir Belediyesi olarak depremin hemen ardından teyakkuza geçtik. 401 uzman personel, itfaiye, ambulans, iş makinesinden oluşan 175 araç, 27 jeneratör, 127 tır ile depremzedelerin yardımına koştuk.

İlk etapta tabi önceliğimiz enkaz altında kalan depremzede vatandaşlarımızın kurtarılması oldu. Antalya Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi ekiplerimiz bu noktada çok başarılı çalışmalara imza attı. İtfaiye ekiplerimiz Kahramanmaraş ve Hatay’da cansiperane bir çalışmaya imza atarak 79 vatandaşımızı enkaz altından sağ çıkardı. Kurtarma çalışmaları sürerken depremden sağ kurtulan vatandaşlarımız için de harekete geçtik ve Hatay’ın Defne ilçesi Uğur Mumcu Meydanı’nda 800 kişilik bir çadır kent kurduk. Mobil aşevimiz

ile 3 öğün yemek dağıtımını gerçekleştirdik.

Gaziantep’in Nurdağı ilçesinde de konteyner ve çadırlardan oluşan bir yerleşke oluşturduk. Mobil duş ve seyyar tuvaletler kuruldu. Yerleşkelerde depremzedelerin barınma, beslenme ve hijyen gibi zaruri ihtiyaçlarını karşıladık, karşılamaya da devam ediyoruz. Depremin olduğu gün oluşturduğumuz Antalya Büyükşehir Belediyesi Afet Yardım Merkezinde Antalyalı hemşehrilerimizin de destekleriyle insani yardım malzemeleri topladık bunları da

yüzlerce tırla afet bölgesine ulaştırdık. Antalya Büyükşehir Belediyesi ASAT Genel Müdürlüğü'müz, Hatay'ın Hassa ve Kırıkhan ilçelerinde vatandaşın suya erişimini sağladı. Çalışmalara öncelikle içme suyu üretim tesisleri ile başlayan ASAT ekipleri toplamda 250 bin kişi kapasiteli, 21 içme suyu tesisini devreye alarak, şehrin hizmet verilen bölgelerine su sağladı. Şebekeye verilmesiyle depremin zarar verdiği ana hatlardaki arızalar, derin kazılar yapılarak tek tek onarıldı. ASAT ekipleri Hatay Kırıkhan'da hizmet verecek sahra hastanesinin su bağlantısını da gerçekleştirdi.

20 kişilik sağlık ekibimizi ve 20 yataklı sağlık destek tırımızı da bölgeye gönderdik. Antalya Büyükşehir Belediyesi sağlık ekiplerimiz yaralı depremzedeler ve sahada zor şartlarda görev yapan tüm ekiplere sağlık hizmeti sundu. Merkezden uzak mahalleleri gezen sağlık ekiplerimiz depremzede vatandaşların genel sağlık kontrollerini yaparken, yaralara müdahale etti, ilaç temini sağladı. Ne yazık ki çok sayıda can kaybımız oldu. Antalya Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığına bağlı Mezarlık Şube Müdürlüğü ekiplerimiz Hatay ve ilçelerinde cenazelerin dini esaslara uygun şekilde defin işlemlerini gerçekleştirdi. Mezarlık ekiplerimiz, cenazelerin gideceği illere nakillerini de yaptı.

Vinç, kepçe, kamyon gibi iş makinelerimiz ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslahiye çevresinde enkaz kaldırma çalışmalarına da destek oldu. Antalya Büyükşehir Belediyesi'nde görevli inşaat mühendisleri ve inşaat teknikerlerinden oluşan ekiplerimiz ise Osmaniye'de hasar tespiti yaptı. 8 kişiden oluşan 4 ekip, merkez ve köylerde 15 günde 2115 binada hasar tespit çalışması gerçekleştirdi.

Deprem her alanda büyük yıkımlara neden olurken özellikle tarımın yoğun olarak yapıldığı bölgelerde de ihtiyaçlar doğrultusunda depremzede çiftçilerimiz için harekete geçtik. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığımız Gaziantep'te depremde yoğun zarar gören 15 köyde inceleme yaparak eksikleri giderme noktasında çalışma yaptı. Nurdağı ve İslahiye'de veterinerlerimiz sokak sokak gezerek yaralı ve hasta sokak hayvanlarını tedavi etti. Küçükbaş hayvanların kontrolü yapıldı. Büyükşehir ekipleri sahaya inerek, küçük ve büyükbaş hayvanların aşılama çalışmalarında aktif görev aldı. Antalya Büyükşehir Belediyemizde görevli arkadaşlarımız sahada bu çalışmaları yaparken ben de 4 kez deprem bölgesine giderek hem depremzede vatandaşlarımızın acılarını paylaştım, hem de çalışmalarımızı yerinde gördüm. Deprem bölgesine son ziyaretimi Millet İttifakı'nın 13. Cumhurbaşkanı adayı ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu ile gerçekleştirdim. Antalya Büyükşehir Belediyemizin Gaziantep Nurdağı'nda kurduğu çadır ve konteyner kenti ziyaret ederek, depremzedelerle bir araya geldik. Acısını yüreктen paylaştığımız depremzede vatandaşlarımız için elimizden gelen tüm desteği vermeye devam ediyoruz. Bölgede, yıkılan, acil yıkılacak, ağır orta hasarlı bina sayısı 5 bin 825. 14 bin büyükbaş, 70 bin küçükbaş hayvan bulunuyor. 270 bin hektar tarım alanı var. Afet koordinasyon merkezimiz, aşevimizle insanların günlük ihtiyaçlarının tamamını karşılamaya çalışıyoruz. Bütün araç gereçlerimiz burada. Depremzede kardeşlerimize kuaför- lük dahil tüm günü birlik ihtiyaçlarını karşılıyoruz. ASAT'ın temiz su arazözü ile vatandaşlarımızın su

ihtiyaçlarını karşılıyoruz. Çocuklarımız için iki tane kreş açtık. Öğrencilerimizin eğitimine destek olmak amacıyla kitaplar getirdik. Depremzede kardeşlerimize psikolojik destek veriyoruz. Ayrıca tarım ve hayvancılık desteklerimiz sürüyor. Tohum, gübre, yem ve veterinerlerimizle aşılama desteğimiz devam ediyor. Antalya'ya gelen depremzede vatandaşlarımızı da yalnız bırakmadık, bırakmıyoruz. Giyim ve diğer ihtiyaçlarını Cam Piramit Afet Yardım Merkezi'mizden karşılayabiliyorlar. 771 personelin ve gönüllülerin görev yaptığı Cam Piramit ile 75 bin 110 depremzede yardım ulaştırdık. Depremzede vatandaşlar için sosyal iyileştirme çalışmaları da yapıyoruz. Bu kapsamda Antalya'da konaklayan depremzede vatandaşlar için Akvaryum, Hayvanat Bahçesi ve Antalya Müzesi gezisi düzenlendi. Başlatılan sosyal iyileştirme çalışmaları kapsamında bisiklet eğitimi, tarihi ve doğa gezileri ile depremzede vatandaşlarımıza moral vermeye çalışıyoruz. Kentimize gelen depremzede öğrencilerimizin eğitim süreçlerinin aksamaması için Atatürk Bilgi Eğitim Merkezlerimizde verilen YKS hazırlık kurslarında ek kontenjanlar oluşturduk.

Kısacası elimizden gelen tüm çabayı ortaya koyarak maddi manevi her anlamda depremzede vatandaşlarımızın yanında olmaya gayret gösteriyoruz. Acılar paylaştıkça azalır, mutluluklar paylaştıkça çoğalır düşüncesiyle iyi günde de kötü günde de birlikte olmaya devam edeceğiz. Antalya Büyükşehir Belediyesi olarak bizleri her zaman her alanda destekleyen sevgili hemşehrilerime de buradan gönül dolusu sevgilerimi sunuyorum. "Biz birlikte güçlüyüz" demiştik. Şimdi de birlik beraberlik içerisinde, dayanışma ve yardımlaşmayla bu zor günleri el birliğiyle aşacağımıza inanıyorum.

“KOCAELİ’NİN DEPREME VE AFETLERE HAZIR BİR ŞEHİR OLMASI İÇİN PROJELER ÜRETİYORUZ”

Doç. Dr. Tahir BÜYÜKAKIN
Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı

6 Şubat günü yaşadığımız ve 11 ilimizi etkileyen afetle beraber ülkemizin deprem gerçeği ile bir kez daha karşılaştık. Depremın sıcak saatlerinden itibaren Hatay Defne’ye ekiplerimizi göndererek önce ihtiyaç tespiti yapıp hızlı bir şekilde koordine olduk. Arama kurtarma ekiplerimizi bölgeye seferber ederken Defne’de çadırkent, afet mutfağı, hastane, eczane kurduk.

Bölgede, çocuklar için akvite, insanların temel ihtiyaçlarını karşılayacakları sosyal hizmet alanları oluşturduk. Çünkü biz bu acıyı Kocaeli olarak 1999 Depreminde yaşamıştık. Bugün de orada kardeşlerimiz için elimizden geleni yapmaya devam ediyoruz. Kocaeli'mizdeki olası bir deprem için de yaklaşık 23 yıldır hummalı bir şekilde çalışıyoruz.

Kocaeli'nin depreme ve her türlü afete hazır bir şehir olması için projeler üretiyoruz. Alacağımız derslerle ileride yeni acıların önüne geçilmesini sağlıyoruz. Yerel yönetimlere ve yöneticilere düşen şehri korumak ve her türlü afetten korunmasını sağlamaktır. Bu amaçla bugün Kocaeli'miz, Büyükşehir Belediye'mizin yaptığı yatırımlarla ve çalışmalarla depreme çok daha hazırlıklı ve güvenli bir kent haline gelmiştir. Büyükşehir Belediyemizin çatısı altında bu işlerin koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere Zemin Deprem İnceleme Şube Müdürlüğünü kurduk.

Büyükşehir Belediyesi olarak teknolojinin elverdiği her türlü tedbiri alıyoruz ve almaya devam edeceğiz. Bu amaçla kentin dört bir yanına yerleştirdiğimiz ivme ölçerlerden sismoloji merkezine, simülasyon merkezimizdeki eğitimlerimizden kentsel dönüşüm çalışmalarımıza kadar pek çok dev projeyi hayata geçirdik ve geçirmeye devam ediyoruz.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi olarak, GTÜ ve AFAD ile projeler geliştiriyoruz. Girişimlerimiz sonucunda AFAD tarafından afetle ilgili projelerde Kocaeli pilot il seçildi. 'Kocaeli Afet Zararlarının Azaltılmasında Akıllı Kent Uygulaması Projesi', Türkiye'de ilk defa ilimizde uygulanmaya başlandı. Bu kapsamda afet ve acil

müdahale sistemi ilimizde kurulum çalışmalarına başladık.

Deprem Erken Uyarı Sistemi Alt Yapısı Oluşturuluyor

Bu kapsamda Büyükşehir tarafından ilimizin farklı zeminlerine kurularak işletilen 31 adet deprem istasyonu sayımıza AFAD tarafından 10 istasyon daha eklenerek bu sayı 41'e çıkarıldı. GTÜ ise projenin bilimsel ve teknik çalışmalarını yürütüyor. Projeyle ilimizde depreme yönelik erken uyarı ve acil müdahale sistemi kurulacak. Ayrıca proje kapsamında depremin dışında kalan heyelan, taşkın, yangın, endüstriyel kazalar gibi afet tehlikeleri de incelenecek. Sismolojik izleme merkezimiz, bilgi ve donanıyla güçlendirilecek. Kocaeli'de bulunan tüm sanayi kuruluşları sisteme dâhil edilecek. Proje kapsamında ilimizdeki bina envanter çalışmaları da devam ediyor. Böylece risk oluşturan binalar takip edilerek, önceden önlem alınacak. Büyükşehir olarak, Kocaeli için yerel ve bölgesel ölçekte ze-

min sınıflamasını yaparak, deprem riskini tanımlamış ve Kocaeli Sismik Tehlike Haritalarını, altı farklı fay için deprem senaryosu üzerinden hazırlamış bulunuyoruz. İlimize ait tüm zemin verilerinin yer aldığı zemin veri bilgi bankasına da veri girişleri aralıksız sürüyor. Böylece Kocaeli'nin farklı zemin cinslerine yerleştirilmiş 41 adet ivmeölçer istasyonu ile yerel ve ulusal deprem riskine yönelik AFAD ile birlikte sismolojik gözlem yapıyoruz. Deprem acil müdahale ve erken uyarı sistemimizin alt yapısını da bu yerel deprem kayıt ağı oluşturuyor.

Sismolojik İzleme ve Deprem Eğitim Merkezimizde öğrenci, çocuk ve yetişkin tüm bireylere deprem eğitimleri veriyoruz. Eğitim kitabı, CD, ilk yardım çantasını da ücretsiz dağıttığımız yapıyoruz. Çocuklara verilen eğitimlerin ev içerisinde daha uygulanabilir olması için 'Afetlere Hazır Anneler' projesiyle, annelerin de eğitim alarak afetlere karşı bilinçlendirilmesini amaçlıyoruz.

Kıpırdayan Dünya isimli depremde alınması gereken önlemleri anlatan tiyatro oyunumuz Kocaeli genelindeki okullarımızda sahneleniyor. Marmara Depremi anma etkinlikleri kapsamında her yıl düzenlenen Uluslararası Deprem Gerçeği ve Kentleşme Çalıştayı ile deprem gerçeğini taze tutarken bilimin ışığında alınabilecek önlemleri ve daha fazla neler yapılabileceğimizi ortaya koyuyoruz.

Kocaeli Mahalle Halkı Afetlere Hazırlık Eğitimi projemiz kapsamında Güvenli Yaşam Odası uygulaması ile mahallelerimizde yapısal olmayan risklerin azaltılması ile ilgili farkındalık oluşturulmaya çalıştık. Proje kapsamında mahallelerimize eğitim verdik. Bu projeye Marmara Belediyeler Birliğinin Altın Karınca yarışmasında deprem kategorisinde birincilik ödülü aldık.

Şunu unutmayalım; bulunduğumuz coğrafyanın gereği olarak deprem gerçeği ile yaşamak zorundayız. Bu durumda şehri dönüştürmek, şehirdeki riskli alanları ortadan kaldırmak da büyük önem taşıyor. AFAD'ın yaptığı çalışmalar ve Büyükşehir olarak bizim yıkımını gerçekleştirdiğimiz yapıların ardından Kocaeli'de binlerce hasarlı yapının tespiti sağlandı. Söz konusu hasarlı yapıların güçlendirilmesine yönelik hak sahiplerine tebligatlar yapıldı, sonuca göre hareket edeceğiz. Ayrıca kalan hasarlı yapılara ilişkin çözüm önerileri üretmek üzere dönüşüm senaryoları oluşturuyoruz. Hasarlı yapılara ilişkin kat sayısı, kullanım türleri, hasar durumu ve yapım değeri, parsel bilgileri, mülkiyet durumu ve fiili yapılaşmaya ilişkin detaylı analizlerimizi tamamladık.

Kocaeli genelinde kentsel dönüşüm, gelişme ve yenileme ihtiyacı olan alanları belirlemek ve bütüncül bir yaklaşım oluşturmak ama-

cıyla Kentsel Dönüşüm Master Planı Araştırma Raporumuzu hazırlamıştık. Rapor sonucunda Kocaeli genelinde yaklaşık 23 bin konutun ve 110 bin vatandaşımızın yaşadığı 1.200 hektarlık alanda çalışma yapılması gerekliliği ortaya çıktı. Yine rapor dâhilinde kentsel dönüşümüne yönelik yol haritası niteliğindeki Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesini de ele aldık. Kocaeli'de afete hazır ve yaşam kalitesi yüksek alanların oluşturulmasına yönelik gerekli müdahaleleri yapmayı hedefliyoruz. 9.512.460,44 metrekare alanda kamulaştırma çalışması gerçekleştirdik. Riskli 1814 binanın yıkım çalışmalarını tamamladık. 26.909 adet yeni konut yaparken 4151 adet konutun inşaatına devam ediyoruz. Yakın zamanda da 3672 konutun yapımına başlayacağız. Kocaeli genelinde 12 adet kentsel dönüşüm alanı belirledik.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum ile yaptığımız görüşmeler sonucunda 'Cedit Kentsel Dönüşüm Projesi'nin hayata geçirilmesi de bu alanda çok önemli bir adımdır. Cedit bölgesinde yıkımları da tamamladık. Burada yeni ve güvenilir bir yaşam alanı inşa edeceğiz.

Ayrıca sanayinin içinde kaldığı için riskli bölge olan Körfez Barbaros Mahalle'mizi, yine tüm ilçelerimizde riskli bölge olarak tespit ettiğimiz mahallerimizi de daha güvenli alanlara yeni belirlediğimiz rezerv alanlara taşıyoruz. Kentsel dönüşüm ile yeni yaşam alanları ve Millet Bahçeleri güvenli, yaşanılır bir şehri inşa ediyoruz.

Kahramanmaraş Depremi'nin ardından hazırladığımız Afet Müfâzımız ve Ayni Yardım Kabul Merkezi'miz de deprem sonrası vatandaşlarımızın hizmetindedir. Dirençli Şehir Kocaeli Eylem Plan-

Bulunduğumuz coğrafyanın gereği olarak deprem gerçeği ile yaşamak zorundayız. Bu durumda şehri dönüştürmek, şehirdeki riskli alanları ortadan kaldırmak da büyük önem taşıyor. AFAD'ın yaptığı çalışmalar ve Büyükşehir olarak bizim yıkımını gerçekleştirdiğimiz yapıların ardından Kocaeli'de binlerce hasarlı yapının tespiti sağlandı.

ları Kapsamında Yeni Dönüşüm Modelleri oluşturmayı, Dirençli Şehir Kocaeli Adında Bir Web Sayfası da hazırlamayı yakın bir zamanda hayata geçirmek için planlarımızın içine dahil ettik.

Yaptığımız veya yapacağımız hiçbir şey giden canlarımızı geri getiremeyecektir. Ancak gelecekte olası can ve mal kayıplarının önüne geçebilir, aynı acıların tekrar yaşanmamasını sağlayabiliriz. Büyükşehir olarak depreme ve her türlü afete hazır bir Kocaeli için ilk günden kollarımızı sıvadık ve üzerimize düşen her şeyi yapıyoruz. Halkımızın sağlığı ve güvenliği söz konusu olduğunda hiçbir konunun ihmal edilmesine izin vermiyoruz. Hemşerilerimizden de bu konuda bizlere yardımcı olmalarını, kendileri ve ailelerinin can güvenliği için ne olursa olsun hasarlı binalarda yaşamaya devam etmemelerini rica ediyoruz.

YABANCI YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİNDEN TÜRKİYE'YE DESTEK

6 Şubat günü merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan depremler Kahramanmaraş, Malatya, Gaziantep, Hatay, Adana, Kilis, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Osmaniye ve Elazığ illerini de etkiledi

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) bünyesinde derhal bir kriz masası oluşturarak, İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) koordinasyonunda deprem felaketinden etkilenen il ve ilçelerdeki yerel yöneticilerle temasa geçerek afet bölgesine yardım konusunda çalışma başlattı.

Yurt içindeki yerel yönetimlerle sürekli iletişimde olan TBB, yurt dışındaki yerel yönetimlerden gelen yardım ve iş birliği tekliflerini de ilgili kurum ve kuruluşlara ilettiler.

Felaket bölgesi için iş makinelerinden destek filosu oluşturan Kıbrıs Türk Belediyeler Birliğinin (KTBB) AFAD ile koordinasyonunda TBB iletişim desteği sağlandı. KTBB desteği Hatay iline ulaştı.

Azerbaycan Belediyeler Birliği, afetin ilk günü TBB ile iletişime geçerek Azerbaycan arama kurtarma ekibinin yola çıktığı ve Birlik olarak

süreci takip ettikleri bilgisini paylaştı. İnsani yardımların ulaştırılması ve enkaz kurtarma çalışmalarında kullanılacak belediyelere ait iş makinelerinin bölgeye sevk edilmesi için çalışmalar yürüten TBB, yerel irtibatlarla bağlantıya geçerek 70 ton kurtarma ekipmanı ile birlikte Elbistan'a gelen Japon Kalkınma Ajansının (JICA) 72 kişilik arama kurtarma ekibinin konaklamasına destek oldu. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Gostivar Belediyesinden bölgeye gönderilen 2 adet 4x4, 1 adet yardım kamyonu ve 6 itfaiyecinin Adana'ya intikal etmeleri de TBB koordinasyonunda gerçekleştirildi. Acil ihtiyaçlar için ülkedeki tüm belediyelere çağrı yapacaklarını bildiren Fransa ve Yunanistan Belediyeler Birliklerine AFAD tarafından yayınlanan acil ihtiyaç listesi TBB aracılığıyla ulaştırıldı. Ulusal Heyet Sekreteryası olan Türkiye Belediyeler Birliği temsilcileri, Avru-

pa Konseyi nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Daimi Temsilciliği eşliğinde Strazburg'da Avrupa Konseyi (AK) Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (YBYK) Başkanı ve Genel Sekreteri bir araya gelerek önümüzdeki dönem yardım süreçlerini görüştü.

TBB'nin de üyesi olduğu Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Afet Yönetim Komitesi, deprem sonrası yeniden inşa faaliyetlerine destek olmak için dayanışma fonu oluşturma çağrısında bulundu.

Ayrıca, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı (UCLG-MEWA), Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Birliği (CEMR), Avusturya Belediyeler Birliği, İtalya Belediyeler Birliği ve İngiltere Belediyeler Birliği de TBB aracılığıyla Türkiye'ye taziye mesajlarını ilettiler.

Yurt içindeki yerel yönetimlerle sürekli iletişimde olan TBB, yurt dışındaki yerel yönetimlerden gelen yardım ve iş birliği tekliflerini de ilgili kurum ve kuruluşlara ilettiler.

“SON YARA SARILANA KADAR DEPREMZEDE VATANDAŞLARIMIZIN YANINDAYIZ”

Cengiz ERGÜN
Manisa Büyükşehir Belediye Başkanı

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7,7 ve 7,6 şiddetindeki asrın felaketi, hepimizi derin yasa boğdu. Binlerce insanımızı yaşamdan koparan, çok sayıda insanımızı yaralayan ve evsiz bırakan bu büyük felaketin ardından arama-kurtarma çalışmaları, enkaz kaldırma ve yaraların sarılması noktasında ilk andan itibaren devletimizin ve milletimizin yanında olduk.

Bu acı hadiseyle birlikte devletimizin tüm kurumları tam anlamıyla tek yürek oldu. Manisa'mız da, Valiliğimiz öncülüğünde Büyükşehir Belediyemiz ve 17 ilçe belediyemiz olağanüstü bir gayret sarf etti. Her belediyemiz imkanları ölçüsünde araçlarıyla personelleriyle kurdukları çadır kentlerde sağladıkları yemek imkanıyla hayırseverlerimizi harekete geçirerek, depremden zarar gören kardeşlerimize ulaşmak,

gönüllerini yapmak ve acılarını hafifletmek için canla başla çalıştı. Bu güzel birlik ve beraberlik içinde afetzede kardeşlerimizin yaralarını sarmak için deprem bölgesinde çalışmalar yaptık ve yapıyoruz.

Deprem haberini aldığımız ilk anda hızla 6 araç, 53 personelle afet bölgesine giden itfaiyemiz, Osmaniye ve Adıyaman'da arama-kurtarma çalışmalarına dahil oldu. İş ma-

kinelerimiz, kamyonlarımız, arazi araçlarımız, cenaze hizmetlerimiz gibi filodan oluşan 125 aracımızı ve 375 personelimizi afet bölgesinde yara sarma çalışmaları için görevlendirdik. Ayrıca MASKİ Genel Müdürlüğümüz altyapı çalışmalarında afet bölgelerinde önemli çalışmalar yürüttü. Arazi araçlarımız, özellikle köylerde ve ulaşımı güç olan bölgelerde yardımların vatandaşlarımıza

ulaşması için Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve Hava Kuvvetlerimizle işbirliğiyle çalışma yürüttü. Bunlarla birlikte deprem bölgesine malzeme taşıyan tırlara 19320 litre ve deprem alanındaki araç ve iş makinelerine 7000 litre olmak üzere toplam 26320 litre mazot desteğimiz oldu.

Bir Olduk Tek Yürek Olduk

Tüm kurumlarımız, tüm belediyelerimiz ve aziz milletimiz, imkanları doğrultusunda üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirmek için canla başla çalıştı. Gölarmara'da, Yuntdağı'nda, Demirci'de, Kula'da, Selendi'de kısacası Manisa'mızın en ücra köylerinde ekmek yaparak, deprem bölgesine gönderilmesi için seferber olan güzel analarımızın, bacılarımızın gayreti ve afetzede kardeşlerimizin dertleriyle dertlenmesi, yanan yüreklerimizdeki ateşi bir nebze olsun azaltan, bizleri duygulandıran olaylardır. Bir olduk, tek yürek olduk ve acılarımızı azaltmak için seferber olduk.

Yaraların sarılması için Manisa Valiliğimiz öncülüğünde vatandaşlarımızdan gelen aynı yardımların toplanması için açılan Atatürk Spor Salonu'nda yardımların tasnifi ve paketlenmesi için gönüllü personellerimizi de yönlendirdik. İlçe belediyelerimizle birlikte orada çalışan gönüllü arkadaşlarımızın yeme ve içme ihtiyaçlarını karşıladık. Ayrıca yardımların deprem bölgesine sürekli olarak sevkiyatı noktasında da katkılarımız devam ediyor. Gençlerimizin ve gönüllü her yaştan vatandaşlarımızın oradaki canla başla çalışması, bizleri hem duygulandırdı hem de zor günlerde nasıl bir ve beraber olduğumuzu herkese gösterdi. Depremde arama kurtarma faaliyetlerine destek olmak isteyen AFAD gönüllülerini deprem bölgesine ulaştıran otobüslerimiz, dönüş yolunda bölgeden ayrılmak isteyen depremezdeleri Manisa'ya ve

güzergahındaki yerleşim yerlerine taşıdı. İtfaiyemiz başta olmak üzere, MASKİ arama-kurtarma ekipleriyle arama ve kurtarma çalışmalarında aktif rol üstlendik. Tüm bu çalışmalarımızla birlikte depremin 166. saatinde itfaiye ekiplerimiz, 60 yaşındaki bir vatandaşımızı sağ olarak kurtardı. Bu mucize de yüreğimizdeki ateşi az da olsa azalttı. Bunun yanında ilk gün afet bölgesine giden itfaiye ekibimizde yer alan itfaiye personelimiz Harun Kayışlı'nın Kahramanmaraş'ta bulunan ablasının acı haberi yüreğimizi yaktı. Enkaz altından ablasının cansız bedenini çıkaran personelimiz, acısını yüreğine gömüp, diğer canları kurtarma düşüncesiyle görevine devam etti. Bir kez daha Harun kardeşimize ve değerli ailesine sabır, ebediyete uğurladığı ablası ve depremde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Manisa'mızdaki Afetzede Vatandaşlarımızı Unutmuyoruz

Afet bölgesinden şehrimize gelen depremezde kardeşlerimiz için de Valiliğimiz koordinesinde onların yaşadığı olumsuzlukları bir nebze de olsa unutturmak adına yoğun bir gayret içindeyiz. Meclisimizde aldığımız kararla Manisa'mızdaki afetzede kardeşlerimizin içme suyu aboneliklerinde kolaylıklar sağladık. Bununla birlikte çocuklarımızın MABEM eğitim kurumlarımızdan ücretsiz faydalanması, toplu ulaşımında kullanılan Manisa Kart'ın bedelsiz verilmesi ve cenaze hizmetlerinden ücret talep edilmemesini de yine Büyükşehir Belediye Meclisimizde karara bağladık.

Afetzede çocuklarımıza ve gençlerimize de Manisa Büyükşehir Belediyespor bünyesinde kapılarımızı açtık. Bu kapsamda afetzede çocuklarımızın kulübümüz bünye-

sindeki spor okullarında basketbol, voleybol ve yüzme kurslarından ücretsiz yararlanmaları için çalışma yaptık. Aynı şekilde Manisa Futbol Kulübümüz de depremezde çocuklarımıza altyapısında ücretsiz eğitim veriyor. Ayrıca kulüpsüz kalan lisanslı sporculara da antrenman yapma imkanı sağlıyor. Çocuklarımızın psikolojik olarak yaşadıkları travmayı silebilmeleri ve normal hayata yeniden adapte olabilmeleri için bu çalışmalara önem veriyoruz.

Bunların yanında Tarım Bakanlığı'mız koordinesinde, afet bölgesinde hayvan yemine ihtiyaç duyulması sebebiyle 50 ton yem satın alarak, Hatay ve Kahramanmaraş illerimize gönderdik.11 ayın sultanı, mübarek Ramazan ayına girmemizle birlikte depremin en çok etkilediği illerimizden olan Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesinde Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'mıza bağlı Mobil İkram Aracımız ve sıcak yemek imkanı sağlayan ekipmanlarımızla birlikte Sümer, İstasyon ve Aksu mahallelerinde kurulan çadır bölgelerinde iftar ve sahurda 3000 kişilik sıcak yemek ve kahvaltı ikramını gerçekleştiriyoruz. Ramazan ayı boyunca bu ikramımız devam edecek.Cennet vatanımızın herhangi bir köşesinde bir kardeşimiz üşürse, biz donarız. Bu anlayışla Manisa Büyükşehir Belediyesi olarak tüm kurum-kuruluşlarımızla işbirliği içerisinde devletimizin ve milletimizin yanında olduk, olmaya da devam ediyoruz. Son yara sarılana kadar tüm gücümüzle afetzedelerimizin yanında olmaya devam edeceğimiz ve inşallah el birliğiyle yaralarımızı saracağız. Bu vesileyle deprem afetinde yaşamını yitiren kardeşlerimizi bir kez daha rahmetle anıyor, yaralananlara acil şifalar diliyorum. Ülkemizin ve milletimizin başı sağ olsun. Yüce Allah, ülkemize ve milletimize bir daha böylesi acılar yaşatmasın.

“TÜRKİYE, DEVLETİ VE MİLLETİYLE ZORLUKLARA GÖĞÜS GERER”

Dr. Memduh BÜYÜKKILIÇ
Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı

Ülkemiz, 6 Şubat sabahı büyük bir deprem felaketi yaşadı. Dünyada eşi benzeri görülmedik şekilde üst üste yaşanan güçlü depremlerin ve artçıların yol açtığı yıkımlar, tüm Türkiye’yi yasa boğarken, devletimizin ve milletimizin depremin ilk anlarından itibaren ortaya koyduğu birlik ve beraberlik tablosu bizleri yeniden ayağa kaldırdı.

Depremin yaşandığı ilk andan itibaren Kayseri Büyükşehir Belediyesi olarak teyakkuza geçtik. Tüm Türkiye’yi yasa boğan ve ‘asrın felaketi’ olarak nitelendirilen depremler sonrasında Kayseri Büyükşehir Belediyesinin bütün kurum, kuruluşları ve tüm imkân ve kabiliyetlerini seferber ettik.

Depremin merkez üssü Kahramanmaraş ve ilçeleri başta olmak üzere,

afetin en derinden hissedildiği tüm bölgelere gıda ve insani yardımlardan oluşan tır, iş makinesi, mobil mutfak, konteyner, hizmet araçları gibi tüm araç, gereç ve ekiplerimizi gönderdik.

Deprem bölgesindeki vatandaşlarımıza depremin ilk anından itibaren kol kanat gerdik. Tüm kurum ve kuruluşlarımız ile seferber olarak, depremzede vatandaşları memnun

ettik, onların dua ve teşekkürlerini aldık. Gerek deprem bölgesinde gerekse Kayseri’de depremzedelerin yanında yer aldık.

Büyükşehir Belediyesi olarak, 3102 personel, 218 araç ve iş makinesi ile deprem bölgelerinde gece gündüz demeden çalışmalar yaptık.

Kayseri’de kadirşinas hemşehrilerimiz, oda, vakıf, dernek ve STK’la-

rımız ile el ele verdik. 1000'nin üzerinde yardım malzemesi yüklü tırı deprem bölgesine gönderdik. Ayrıca, Büyükşehir Belediyesi olarak deprem bölgelerinde depremzedelerin acil ihtiyaçları olan su, ekmek, kuru gıda, sıcak yemek, kahvaltı, çorba, bebek maması, çocuk bezi, el feneri, ısıtıcı, çadır, jeneratör, battaniye, kıyafet, tabut, ceset torbası, kefen ve afet bölgelerinde kullanılacak muhtelif malzemelerin yer aldığı gıda ve insani yardım malzemelerinden oluşan 118 yardım tırını gönderdik. 118 yardım tırının yanı sıra Kayseri Valiliği öncülüğünde Kayseri Lojistik Deposu'ndan deprem bölgesindeki illere 689 adet yardım tırını gönderildi. Bunlara ek olarak 2033 depremzede ve personel nakil minibüsü, 118 yardım tırını, 17 kamyonet, 4 midibüs, 46 otobüs, 67 binek araç, 43 adet 4X4 pick up ve 8 adet 4X4 pick up çift kabin olmak üzere toplam 2 bin 336 adet ulaşım aracı ve yardım tırını da bölgeye iletilmiştir.

Kahramanmaraş'ta, Karacasu Geçici Konaklama Merkezi'nde 117 depremzede aileye geçici de olsa sıcak bir yuva kurmak için konteyner kent kuruldu. AFAD Kayseri Sokak isimli konteyner kentte, 3 öğün sıcak yemek servisi yapılıyor. Ayrıca, yeniden bir yuva sıcaklığı oluşturulan konteyner kentte ikamet eden depremzede vatandaşların çamaşır yıkama ihtiyaçlarını karşılamak için temizlik maddelerinin yer aldığı çamaşır makinesi ve kurutma makinelerini bölgeye sevk edip, kentte Çamaşır Yıkama Merkezi'ni hizmete sundu. Kayseri Büyükşehir Belediyesi olarak, deprem bölgesi Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde hayatın yeniden normale dönmesi amacıyla ticaretin yanı sıra sosyal donatıların yer alacağı ve afet bölgesinde bir ilk olacak Konteyner Çarşısı'nın yapımını tamamlayıp, esnafın hizmetine sunduk. Çarşısı,

altyapısından, iç tesisatına, kanalizasyonundan elektrik tesisatına ve kilitli parkeden çevre düzenine kadar tüm çalışmaları tamamlayarak, hayata geçirdik. Büyükşehir ekiplerinin 3 gün boyunca gece gündüz demeden tamamladığı Elbistan Kayseri Çarşısı içerisinde giyim, gıda, kuaför, bakkal, büfe, çay ocakları, kahvaltı salonları, mescit ve WC gibi yaşam alanları yer alıyor. Afet bölgesinde bir ilk olan Konteyner Çarşısı Elbistan'da ticari yaşamın normale dönmesini sağlayacak sosyal donatılarıyla önemli bir eksikliği gideriyor.

Deprem bölgesi Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine 100 konteynerlik modern yeni bir kentin inşaatına AFAD iş birliği ile başladık. Büyükşehir Belediyesi ekiplerimiz ve altyapı kuruluşlarımız KASKİ ve KCETAS personeli, depremden etkilenen vatandaşlarımıza sıcak bir yuva oluşturmak için dur durak bilmeden çalışıyor. Soğuk hava koşullarında depremzede vatandaşların üşümemesi için bölgeye on binlerce giyim malzemesi sevk edildi. 28 bin 563 adet bot, ayakkabı, bere, kıyafet, iç çamaşırı, içlik gibi giyim yardımı yapıldı. Sadece giyim değil her türlü ihtiyaç malzemesi de bölgeye gönderildi. Bu anlamda, 43 bin 840 adet maske, 27 bin 500 adet bebek bezi, 8 bin 580 afet eldiveni, 400 litre dezenfekte, ilaç, çamaşır suyu ve sıvı sabun gibi temizlik ve hijyen maddeleri gönderilirken, salgın hastalıklara mahal vermemek için 'temizlik bu işin olmazsa olmazı' diyerek 100'ün üzerinde ekiplerimizle bölgede temizlik ve hijyen çalışmalarına destek verildi. 4 bin 150 adet iş eldiveni, 130 adet el feneri, 108 adet kesici, kırıcı, hilti, kazma ve kürek gibi arama kurtarma ekipmanları, 9 bin 580 adet battaniye, yorgan, 350 koli yemek takımı, 50 adet üçlü kanepeler, 66 adet mutfak tüpü

Büyükşehir Belediyesi olarak, 3102 personel, 218 araç ve iş makinesi ile deprem bölgelerinde gece gündüz demeden çalışmalar yaptık.

gibi ev gereçleri ve malzemeleri, 100 bin metre kefen, 11 bin 66 adet ceset torbası, 120 ton mezar tandırı ve 236 adet tabut gibi cenaze defin malzemeleri bölgeye ulaştırıldı.

Deprem bölgesinde en hayati ihtiyaçlardan sayılan gıda konusunda da Büyükşehir Belediyesi olarak büyük bir özveri gösterdik, gösteriyoruz. Bu kapsamda depremin ilk gününden bu yana 989 bin 98 adet unlu mamul ürünü, 15 bin 346 işe kolisi, 1 milyon 150 bin 664 adet su gibi gıda ürünlerini depremzedeler için bölgeye gönderildi. Deprem bölgelerinde, her alanda ihtiyaçların karşılanması ve yaraların sarılması için gayret gösteren Kayseri Büyükşehir Belediyesi olarak, bölgedeki çölyak rahatsızlığı bulunan vatandaşları da göz önünde bulundurarak depremzedelere glutensiz gıda yardımında bulunduk. Bölgeye başta glutensiz ekmek, simit, kurabiye ve gevrek olmak üzere yaklaşık 20 bin adet glutensiz gıda sevk ettik.

Kahramanmaraş'taki deprem bölgesinde KAYTUR aracılığıyla gıda yüklü 10'un üzerinde araç, mobil mutfaklar ve onlarca aşçı ekibi ile bölgedekilere sıcak yemek dağıtıyoruz. Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin oluşturduğu yemek stantlarında, günlük 15 bin depremzede

ve görevliye sıcak yemek dağıtımı gerçekleştiriliyor. Deprem bölgesinde yapılan çalışmalara destek verecek olan mühendislerin yer aldığı 6 araçlık teknik destek ekibi de bölgeye gönderdik.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı ekiplerimize bir parantez açmak istiyorum. Kahraman itfaiye erlerimiz, bölgede bulunan tüm birimlerle iş birliği halinde canları kurtarmak için ilk günden bu yana üstün çaba sarf ettiler. Ayrıca ekiplerimiz, 7,7 büyüklüğündeki deprem sonrasında Hatay İskenderun Limanı'nda çıkan yangına müdahale eden ekiplere destek vererek, yangının söndürülmesini sağladı.

Büyükşehir Belediye'miz, deprem bölgesinde altyapı faaliyetlerini de üstlendi. Bu doğrultuda 18 bin 600 metre elektrik kablosu, 9 bin 886 adet boru bağlantı parçaları, 3 bin 400 metre su borusu ve 500 metre kablo gibi alt ve üst yapı malzemeleri bölgeye sevk edilirken, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yapılan tespitler sonucunda depremden etkilenen

ve hasarlı olduğu belirlenen yapıların yıkım işlemleri de gerçekleştirilmeye devam edildi. Kahramanmaraş'ta altyapıyı yeniden ayağa kaldırmak ve orada yaşayan kardeşlerimizin yaşamlarını kolaylaştırmak için tüm birimlerimizle yoğun bir gayret içerisindeyiz. Bu amaçla bölgede Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. (KCETAŞ) ekiplerimiz, yıkılan enerji hatlarını onararak hem depremzedeler hem de arama kurtarma ekiplerinin işlerini kolaylaştırmak için çalıştı. Kayseri Su ve Kanalizasyon İdaresi (KASKİ) Genel Müdürlüğü ekiplerimiz de bölgede 202 personel, 12 iş makinesi, 35 araç ile canla başla görev yaptı. Kayıp kaçak ekipleri de bölgede içme suyuyla yaşanan mağduriyeti önlemek için akustik yer mikrofoni cihazları ile tarama faaliyetlerini aralıksız şekilde sürdürdü. Belirlenen birçok noktada kanalizasyon hatlarında meydana gelen arızalar giderilerek bakım onarımları yapıldı ve yeniden işlevsel hale getirildi. Diğer yandan depremzedeler için oluşturulan barınma yerlerindeki konteyner ve çadır kentlere temiz su, atık su hattı bağlantıları yapıl-

dı. Elektrik tesisatları da çekilerek, şofben bağlantıları yapıldı. Ayrıca Kayseri Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (KASKİ) de su temini sağlanması amacıyla 2 bin ve 3 bin litrelik su depolarının yer aldığı 20'nin üzerinde su deposunu Kahramanmaraş'a gönderdi. Büyükşehir Belediyesi Makina İkmal Bakım ve Onarım Daire Başkanlığı tarafından 'insan' ve 'sağlık' odaklı hizmet anlayışı çerçevesinde, il sınırları içerisindeki köylerde yaşayan yaşlı ve engelli vatandaşlara ağız ve diş sağlığı hizmetinin ulaştırılması için hayata geçirilen Gezici Ağız ve Diş Sağlığı Kliniği, depremde ağır hasar alan Hatay'da depremzede vatandaşların hizmetine sunuldu. Diş hekimliği alanındaki bütün tedavilerin yapılabilirdiği tam donanımlı dizayn edilen Gezici Ağız ve Diş Sağlığı Kliniği, diş doktoru ve sağlık ekipleriyle Hatay'da depremzedelere hizmet verdi. Büyükşehir Belediyesi olarak, makina parkındaki 75 adet varil de dışarıda yakmaya uygun şekilde dizayn edip, sobaya dönüştürerek, depremzedelerin soğuktan bir nebze de olsun korunmaları için odun ve kömür desteği ile afet bölgesine gönderdik.

Salgın hastalıklara mahal vermemek için temizlik bu işin olmazsa olmazı diyerek 100'ün üzerinde ekibimiz çalışmalar yaptı. Kahramanmaraş merkezli iki ayrı depremde ağır hasar alan deprem bölgesi Hatay'a Kayseri Büyükşehir Belediyesi Zabıta Daire Başkanlığı'nda görevli 24 kişilik zabıta personeli gönderdik. Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Spor A.Ş. depremden olumsuz etkilenen çocuklar için deprem bölgesi Kahramanmaraş'ta spor etkinliği düzenledi.

Birliğin, beraberliğin, dayanışmanın bir ilaç olduğunu bilerek, Kayseri Minibüsçüler ve Servis İşletmecileri

Esnaf Odası, verdiğimiz talimatlar doğrultusunda Kayseri otogarındaki yoğunluğu engellemek ve vatandaşların mağdur olmaması için diğer illere ücretsiz seferler düzenlerken, depremzede halkın deprem bölgesinden tahliyesi için yaklaşık bin 500 sefer ile 30 bin depremzede bölgeden tahliye edildi. Kayseri’de depremin korku ve endişesini yaşıyan ve bir süre evlerine girmek istemeyen hemşehrilerimiz için tüm tesislerimizi kullanıma açtık. Ücretsiz barınma ve yemek desteğinde bulunduk. Tesislerimizden geçici olarak 100 binin üzerinde hemşehrımız yararlandı.

Kayseri Büyükşehir Belediyemizce, Abdullah Gül Üniversitesi’nin (AGÜ) Vakfı’na ait Mimarsinan Mahallesi’nde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) yurdunu 6,5 milyon TL maliyetle, kullanıma hazır hale getirmek için altyapı ve üst yapı bütün eksikleri tamamlanarak, depremzedelerin kullanımına hazır hale getirildi.

Deprem bölgesi Malatya Darende Belediyesi’nin ihtiyaç duyduğu kilit parke için anında harekete geçtik. Talimatlarımız doğrultusunda ivedi bir şekilde hazırlanan 3 bin metrekare kilit parke konteyner kent çalışmalarında kullanılmak üzere Darende’ye gönderildi. Öte yandan, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Hal Kompleksi’nden deprem bölgesi Adıyaman’a gönderilmek üzere sebze ve meyvelerin yer aldığı 2 yarıdım kamyonunu bölgeye uğurladık.

Kahramanmaraş’ta yaşanan ve 11 ilin etkilendiği yüzyılın en büyük depreminde, afetin merkezindeki vatandaşların yaralarını yerinde sarmayı sürdürürken, Kayseri’ye gelen depremzedeler ile de özel olarak ilgilendik. Büyükşehir, depremzedeler için sadece barınma, yiyecek, içecek ve giyecek yardım-

ları değil, onların psikolojik rehabilitasyonu için de çalışıyor. KAYMEK Huzur Çınarı Aile Danışmanlık ve Rehberlik Merkezi uzmanları aracılığı ile uzman psikologlar, psikologlar ve uzman aile danışmaları ile aile danışmanlarından oluşan 13 kişilik ekip, depremzedeleri kaldıkları yurtlarda ziyaret ederek, birebir görüşüp, depremin toplum ve özellikle de çocuklar üzerinde oluşturduğu psikolojik travmanın etkilerini azaltılmak amacıyla onlara yönelik psikolojik destek veriyor. Ayrıca, yurtlarda kalan depremzede çocukları ziyaret eden Büyükşehir KAYMEK’in uzman öğretmenleri tarafından, çeşitli oyuncak, araç-gereç verilerek, düzenlenen oyun ve etkinlikler sayesinde çocukların yaşadığı travma hafifletilmeye çalışılırken, çocuklara renkli etkinlikler düzenlendi. KAYMEK personelleri tarafından Kayseri’ye gelen depremzedelerin kişisel bakımları da yapılıyor. KAYMEK’imizin daha önce başlatmış olduğu ‘iyilik örün’ projesi kapsamında gönüllü vatandaşlarımız ve kursiyerlerimiz tarafından örülen 1300 atkı ve bere takımını da deprem bölgesine gönderdik. KAYMEK Argıcık Tesisi’nde ise düzenlenen ‘hazır giyim’ kursu ile kursiyerler tarafından Kayseri Büyükşehir Belediyesi’nin Kahramanmaraş’ta kurduğu konteyner kentteki depremzede vatandaşlar için çok sayıda çocuk ve yetişkin kıyafeti dikiliyor.

Yurtlarımızın yanı sıra Büyükşehir Belediyesi-hayırsever iş birliğinde Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi karşısı ve Kayseri Şehir Hastanesi karşısında hizmete açtığımız Serpil-Mehmet İştahlı Hasta ve Hasta Yakınları Misafirhanesi depremden yaralı olarak kurtarılan ve hastanede tedavi altına alınan depremzede yakınlarını ağırlıyor.

Kahramanmaraş merkezli depremler ile Kayseri’de yaşanan deprem-

lerin ardından kent genelinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü’nce yürütülen hasar tespit çalışmalarına 53 mühendis ve 8 araç ile destek de verdik.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi 2023 Yılı Şubat Ayı Meclis Toplantısında Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, Onikişubat, Dulkadiroğlu, Türkoğlu, Pazarcık, Elbistan, Afşin, Göksun, Ekinözü, Nurhak, Çağlayancerit, Andırın Belediyeleri ile Kayseri Büyükşehir Belediyesi arasında kardeş şehir ilişkisi kurulması talebi oy birliği ile kabul edildi ve Kahramanmaraş’ımız ile kardeş şehir olduk. Ayrıca, Kayseri Büyükşehir Belediyesi 2023 Yılı Mart Ayı Meclis Toplantısı’nda depremler sonrasında şehre göç eden su aboneliği için müracaatta bulunan depremzedelerden, ‘Güvence Bedeli, Keşif Ücreti, Numara ve Dosya Bedeli, Su Katılım Payı ve Suya Ücreti’ alınmaması kararı çıktı. Yine Kahramanmaraş’ta 1490-1515 yılları arasında inşa ettirilen ve depremde zarar gören tarihi Boğazkesen Camii’nin Kayseri Büyükşehir Belediyesi olarak restorasyonunu ve çevre düzenlemesini yapacağız. Öte yandan Ramazan ayında deprem bölgesi Kahramanmaraş’ta sahur sofrası kuran Kayseri Büyükşehir Belediyemiz, depremden etkilenen vatandaşlarla Ramazan Ayı boyunca iftar sofrasını da paylaştı. Büyükşehir olarak, depremzede vatandaşların Ramazan Ayı’nda huzurlu ve rahat bir şekilde sahur ve iftarlarını yapabilmeleri için gayretlerimizi sürdürdük.

Bu vesileyle, Türkiye devleti ve milletiyle zorluklara göğüs gerecek, küllerinden yeniden doğacaktır. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

DEPREM SONRASI SÜREÇ TBB'DE İSTİŞARE EDİLDİ

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından 30 büyükşehir belediyesinden temsilcilerin katılımlarıyla “Deprem Sonrası İstişare Toplantıları” düzenlendi. İlki 7 Mart’ta gerçekleştirilen 10 farklı toplantıda; alt ve üstyapıdan, sosyal hizmetlere kadar belediyelerin görev ve yetki alanlarında atılacak adımlar ile deprem bölgesindeki iyileştirme çalışmaları gündeme alındı.

Yurdun 11 şehrini etkisi altına alan 6 Şubat tarihli ve Kahramanmaraş merkezli depremlerin yaralarının sarılması için yerel yönetimlerin seferberliği sürüyor. Afetin ilk anından itibaren kriz masası oluşturarak bin 391 belediyenin koordinasyonunu sağlayan ve 260 tırla bölgeye insani yardım sevkiyatı gerçekleştiren Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), deprem sonrası yeniden inşa ve ihya süreciyle ilgili de harekete geçti. TBB tarafından Türkiye’deki

30 büyükşehir belediyesinden idari personelin katılımıyla “Deprem Sonrası İstişare Toplantıları” düzenlendi. 7 Mart’ta başlayan ve “İmar ve Kentsel Dönüşüm”, “İtfaiye”, “Çevre Sorunları”, “Su ve Kanalizasyon İdareleri”, “Halk Sağlığı”, “Ulaşım”, “Sosyal Hizmet” ve “Fen İşleri” başlıklarının görüşüldüğü 10 farklı toplantıda; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Mersin, İstanbul,

İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Ordu, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon ve Van’ın büyükşehir belediyelerinden temsilciler yer aldı.

Toplantılar, Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe ve TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı’nın yanı sıra TBB Genel Sekreter Yardımcıları Halil İbrahim

Azak, Dr. Ahmet Kazan, Dr. Ramazan Özcan Yıldırım ve Kayhan Özüm'ün katılımıyla gerçekleştirildi.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Halil İbrahim Azak'ın Birlik tarafından bölgede yapılan ve devam eden çalışmalara dair bilgileri aktardığı toplantıda; TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm ise TBB'nin deprem sürecindeki uluslararası boyuttaki çalışmaları anlattı.

Karatepe: “Zorunlu olarak hayat devam ediyor.”

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe “Hepimiz cümleten kederliyiz. Türkiye kederli. ‘Ateş düştüğü yeri yakar’ derler büyüklerimiz. Deprem bölgesinden gelen kardeşlerimizin, arkadaşlarımızın acısı daha derin. Bir bütün halinde oradaki kardeşlerinin acısını hissettik. Az, çok elinde ne varsa oraya katkıda bulunmak için tüm Türkiye yarışta oldu. Varlıklı, fakir, küçük ilçe, belde fark etmeksizin bütün belediyelerimiz de gönlünü ve kardeşliğini açarak oraya yardım

için yarıştılar. Yaralar sarılıyor, hayat devam ediyor. Zorunlu olarak hayat devam ediyor ve bundan sonra da hizmet ettiğiniz beldenin insanları sizden hizmet bekliyorlar. Bu da yönetici olmanın bir tarafıdır.” diye konuştu.

Dr. Baraçlı: “Belediyelerimizle koordinasyon içerisinde çalışmalarımızı yürüttük.”

Toplantılarda “Şehirlerde Risk Önleyici Afet Yönetim Modeli” başlıklı sunumunu paylaşan TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, “6 Şubat’ın sabahından itibaren depremle ilgili çalışmalarımızı hızlı bir şekilde gerçekleştirdik. Bir kriz ekibi oluşturduk ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında (AFAD) arkadaşlarımızı görevlendirdik. Bu çalışmaları devam ettirirken bölgeye hem insani yardım hem de yiyecek ve giyecek yardımlarında bulunduk. Onun ötesinde sürekli bir araç desteğimiz var. Tüm belediyelerimizle koordinasyon içerisinde çalışmalarımızı yürüttük.” ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe “Hepimiz cümleten kederliyiz. Türkiye kederli. ‘Ateş düştüğü yeri yakar’ derler büyüklerimiz. Deprem bölgesinden gelen kardeşlerimizin, arkadaşlarımızın acısı daha derin. Bir bütün halinde oradaki kardeşlerinin acısını hissettik. Az, çok elinde ne varsa oraya katkıda bulunmak için tüm Türkiye yarışta oldu. Varlıklı, fakir, küçük ilçe, belde fark etmeksizin bütün belediyelerimiz de gönlünü ve kardeşliğini açarak oraya yardım için yarıştılar. Yaralar sarılıyor, hayat devam ediyor.” diye konuştu

TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, “6 Şubat’ın sabahından itibaren depremle ilgili çalışmalarımızı hızlı bir şekilde gerçekleştirdik. Bir kriz ekibi oluşturduk ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında (AFAD) arkadaşlarımızı görevlendirdik.

Azak: “Hangi konularda belediyelerimize destek olabileceğimizi değerlendireceğiz.”

Konuşmasında 6 Şubat’ta Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerden çok sayıda şehir ve insanın etkilendiğini hatırlatan Halil İbrahim Azak, “Yaklaşık 14 milyon insanı etkileyen depremin yaralarını sarmak, TBB olarak neler yapabileceğimizi ve hangi konularda belediyelerimize destek olabileceğimizi değerlendirmek amacıyla yaptığımız bu toplantıların bugün 8’incisini gerçekleştiriyoruz. Sizlerin görüş, öneri ve isteklerini alıp belediyelerimiz için neler yapabiliriz bunu konuşmak için sizleri davet ettik. Katılımınız için teşekkür ediyoruz.” diye konuştu.

Dr. Yıldırım: “Bölgedeki eksikleri gidermek için canla başla çalıştık.”

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ramazan Özcan Yıldırım ise depremler sonrası tüm Türkiye’nin kenetlenerek yaraların hep birlikte sarıldığını belirterek “Hepimiz sahadaydık. Tüm belediyeler orada eşleşti. Yeniden ayaklanmak için herkes canla başla yardıma koştu. Sadece belediyeler değıl Devletimiz oradaydı. Sivil toplum kuruluşları oradaydı. Vatandaşımız evinde ne varsa oraya gönderdi. TBB olarak biz de sahadaydık. AFAD ile 7/24 mesailerimiz oldu. O bölgedeki eksikleri gidermek için canla başla çalıştık. Bundan sonraki süreçte de yeniden şehirlerimizi nasıl imar edilecek, nasıl planlanacak sizlerle birlikte iştişare edelim istiyoruz.” ifadelerini kullandı.

Özüm: “İlk günden bu yana çalışmalarımıza hiç ara vermedik.”

Deprem bölgesinden gelen katılımcılara hassasiyetleri için ayrıca teşekkür eden TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm “Deprem’in olduğı ilk andan itibaren Sayın Genel Sekreterimizin talimatı-

la deprem bölgesi şehirlerimize ve bölgeye yardıma giden belediyelerimize elimizden geldiğince destek olmaya çalıştık. Yurt dışından gelen yardımların koordinasyonunda görev aldık. İlk günden bu yana çalışmalarımıza hiç ara vermedik.” diye konuştu.

Dr. Kazan: “Afet hazırlık senaryolarına göre çok daha büyük bir alan etkilendi.”

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ahmet Kazan, “400 kilometrelik uzunlukta, yaklaşık 14 milyon insanın etkilendiğı büyük bir afetten bahsediyoruz. Bu deprem afet hazırlık senaryolarına göre çok daha büyük bir alanı etkiledi. Bu nedenle ‘asrın felaketi’ diyoruz.” sözlerini kullandı.

Toplantı Sonuçları Rapor Haline Getirilecek

Farklı alanlardaki iyi uygulama örnekleri, tecrübe paylaşımı, sorun ve önerilerin tartışıldığı toplantılardan çıkacak sonuçlar şehirlerin yeniden inşasına katkı sağılanması ve afetlere karşı şehirlerin dirençliliğinin artırılması amacıyla rapor haline getirilecek. Son halini alacak rapor ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a sunulacak.

TBB Genel Sekreteri
Dr. Hayri BARAÇLI

ASBEST SÖKÜM UZMANLIĞI EĞİTİMLERİ ÇALIŞTAYI

Türkiye Belediyeler Birliği ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı iş birliğinde düzenlenen Asbest Söküm Uzmanlığı Eğitimleri Çalıştayı, TBB hizmet binasında 17 Ocak tarihinde gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasında asbest konusunun kuraklık kadar önemli olduğunun altını çizen TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, çalıştay kapsamında bu konuda daha farklı neler yapılabileceğinin tartışılacağını söyledi. Dr. Baraçlı konuşmasını şu sözlerle sürdürdü; “İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğümüzün katkısıyla önemli bir projeyi başlatıyoruz. Proaktif bir çalışma düzeni içerisinde asbesti gündeme getirmek çok uç bir konu bile olsa bugün Türkiye’deki kuraklık kavramıyla birlikte gündemde tutuyoruz. Asbesti gündemde tutmalıyız çünkü üç kilometre ötedeki bir binanın

sökümündeki etki bizim evimize de ulaşabilir. Bu nedenle çalışmalarımızı sürdürürken yerel yönetim anlayışında hem değişimi ön planda tutan hem de gelecek odaklı stratejik eylem planlarının içerisinde inşaat atıkları kavramı ve aynı zamanda bunların geri kazanımı da önemli.”

TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı’nın ardından kürsüye gelen İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü Doç. Dr. Muhittin Bilge ise asbestle ilgili yapılan çalışmalara değindi. İş güvenliği ve iş güvenliğinin sahaya nasıl yansıdığını yakından takip ettiklerini ifade eden Bilge, “Yeni denetim modeliyle 3 binin üzerinde

işyerinde iş güvenliğinin gerçekten uygulanıp uygulanmadığını denetlediklerini kaydetti. TBB ile yapılan eğitim ve iş birliklerinin önemli bir adım olduğunu söyleyen Bilge, sadece iş güvenliği açısından değil Türkiye’de meslek hastalıkları açısından da İş Sağlığı Genel Müdürlüğünün daha aktif olmasının öncelikli hedefleri olduğunu bildirdi.

Bir gün süren çalıştay programında; “İSGÜM Eğitimleri”, “Asbest Sökümü ve Saha Uygulamaları”, Asbest Sökümüyle İlgili Güncel Durumun Tartışılması” gibi başlıklara yer verildi.

112 ACİL ÇAĞRI MERKEZİ UYGULAMASI, YENİ YAZILIMLAR VE İTFAİYE TEŞKİLATLARINA ETKİSİ

Mustafa KAYA

İtfaiye Komuta Amiri / 12 Acil Çağrı Merkezi / Ankara Büyükşehir Belediyesi

112 Acil Çağrı Merkezimizde vatandaşlarımız herhangi bir acil çağrı numarasından (112, 110, 155, 156, 177, 911, 119) aradığında öncelikle çağrı alıcı personellerimize çağrı düşer. Vatandaşın aradığı konum 112 sisteminde gözüktür ve böylelikle eğer vatandaş bulunduğu yeri bilmiyorsa bile adresine ulaşılmış olur.

Çağrı alıcı personeli ekranındaki formun içerisine vatandaşın adresini ve ihbarının bilgilerini (örn: vaka türü trafik kazası mı, yangın mı, soygun mu, intihar mı) vatandaşın verdiği bilgiler doğrultusunda doldurur. Formu ilgilendiren tüm birimlere gönderir, çağrıyı ise öncelikli olarak vatandaşın kiminle konuşması gerekiyorsa o birime aktarır. Bu işlemler yaklaşık 30 saniye içerisinde tamamlanır.

Çağrı yönlendirme personeli dediğimiz birim personelleri (itfaiye, jandarma, polis, sağlık, orman, AFAD) çağrıyı aldıktan sonra birimler için gerekli bilginin teyidi yapılarak olaya en uygun ekip ve araç yönlendirmesi yapılır.

Ekibin istasyonundan çıkışından vaka sonlanıncaya kadar olan tüm süreç ilgili birim tarafından takip edilir, vaka boyunca ekip ve va-

tandaşla iletişim dinamik tutulup Arvento araç takip sistemleri ile ekibin doğru bir şekilde olay yerine ulaşması sağlanır ve bu tüm süreç baştan sona 112 sisteminde kayıt altına alınır.

Yeni Yazılımlar

Daha önce kullanılan Aselsan yazılımı yerine 2023 yılında İçişleri Bakanlığı yazılım uzmanlarınca hazırlanan yeni nesil 112 sistemine geçiş

yapılmıştır. Bu yazılımla 81 ilde aynı sistemin kullanılmasına geçilmiştir.

112 Çağrı Merkezinin İtfaiye Teşkilatlarına Etkisi

Günümüzde itfaiyeler belediyelerin çatısı altında olduğundan diğer küçük itfaiyelerin ya da taşra itfaiyelerinin istatistikleri ya kendilerince tutuluyor ya da hiç tutulmuyordu. 110 İtfaiyenin 112 çatısı altında birleşmesiyle en ücra köşedeki belediye itfaiyesinin bile vaka sayılarına ulaşım sağlandı ve kayıt altına alınmaya başlandı.

- Tüm itfaiye personellerinin sistemde kayıtlı olmasıyla sahadaki personele hızlı erişim sağlanmıştır.
- Diğer birimlerle (polis, sağlık, jandarma, orman, AFAD) hızlı ve etkili iletişim kurulmasıyla birlikte ve koordineli çalışmaya başlanmıştır. Tüm görüşmelerin kayıt altına alınıyor olmasıyla öncelikle vatandaşın ardından saha personelimizin ve çağrı yönlendirme personelimizin

Diğer birimlerle (polis, sağlık, jandarma, orman, AFAD) hızlı ve etkili iletişim kurulmasıyla birlikte ve koordineli çalışmaya başlanmıştır. Tüm görüşmelerin kayıt altına alınıyor olmasıyla öncelikle vatandaşın ardından saha personelimizin ve çağrı yönlendirme personelimizin görüşmeleri güvence altına alınmıştır.

görüşmeleri güvence altına alınmıştır.

112 Çağrı Merkezinin Avantajları

- Tek numara 112 sistemine geçişle vatandaşlarımızın birden fazla numara bilme zorunluluğu ortadan kalktı, vatandaşın ihtiyacının karşılanmasında büyük kolaylık ve hızlilik sağlandı.
- İlgili kurumlar (itfaiye, jandarma, polis, sağlık, orman, AFAD) arasında koordinasyon ve işbirliği sağlanmış, daha önceleri başımıza gelen örneğin vatandaşın itfaiyeyi arayıp sağlığı aramayı unuttuğu durumlar ortadan kalkmış oldu.
- Tüm Türkiye genelince çağrılar ve istatistikler kayıt altına alınmaya başlandı.
- Tüm illerde aynı standart ve kalitede hizmet verilmesine gidildi.
- Asılsız, gereksiz ya da sapık ihbarların çağrı alıcıların cevap verip sonlandırması ile büyük bölümünün önüne geçildi.

112 Çağrı Merkezinin Dezavantajlar

Çağrı alıcı personelle çağrı yönlendirici personel arasında geçen zaman ilk bakışta süre kaybı gibi gözükse de çağrı alıcı personel gereksiz, asılsız ya da sapık ihbarları elediği için çağrı yönlendiriciye sadece ham acil çağrılar gelmektedir. Bu da durumu dezavantajdan avantaja dönüştürmüştür.

Yurtdışı Örnekleri

Yurtdışında Avrupa'da kullanılan Hollanda 112 sistemi örnek alınmış, yurt dışından arayan tüm vatandaşların da yine bu sisteme yönlendirilmesi sağlanmıştır. Yani acil çağrı numarasından (112, 110, 155, 156, 177, 911, 119) arayan herhangi biri yine 112 Acil Çağrı Merkezinin havuzuna düşmektedir.

Tek numara 112 sistemine geçişle vatandaşlarımızın birden fazla numara bilme zorunluluğu ortadan kalkmış, vatandaşın ihtiyacının karşılanmasında büyük kolaylık ve hızlilik sağlanmıştır.

Halkın Uygulama Konusunda Farkındalığı

Vatandaşlarımıza gerek sosyal medyada gerek televizyonda reklam ve duyurular yapılarak yeni 112 sistemine geçildiği duyurulmuş olup hatta konuyla ilgili bizzat personelimizin içinde bulunduğu, çalışma ortamının şeffaf bir şekilde görüldüğü belgesel devlet kanalında yayınlanmıştır.

112 Acil Çağrı Merkezi bünyesindeki tüm birimlerin (itfaiye, jandarma, polis, sağlık, orman, AFAD) resmi araçlarına 112 yazılı stickerlar yapıştırılarak görsel olarak da bir bütün oluşturulmuştur.

Ayrıca herhangi bir acil çağrı numarasından (112, 110, 155, 156, 177, 911, 119) aradığında öncelikli olarak vatandaşın dinlediği telesekreter "112 Acil Çağrı Merkezi, Görüşmeleriniz kayıt altına alınmaktadır" diyerek aynı zamanda işitsel olarak vatandaşın farkındalığı sağlanmıştır.

GELİŞMİŞ ÜLKELERİN İTFAİYE TEŞKİLATLARINDAN ÖRNEKLER VE AFETLERDE ETKİNLİKLERİ

Ayşe ÜTÜK

Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı Öğretim Görevlisi/ Beypazarı MYO/ Ankara Üniversitesi

Yangından korunma hizmetleri, yangın tehlikeleri nedeniyle her toplumda hayati hizmetlerden biridir. Yangın, insanları ve mülkleri tehdit edebilir, kritik altyapıları yok edebilir, çevreye zarar verebilir ve sonunda Dünya'nın çehresini değiştirebilir (Milad vd., 2022).

Dünya yangın istatistikleri raporu-na göre (CTIF, 2022), 2016-2020 yılları arasında 64 ülkenin yangın istatistikleri toplanmış ve buna göre 100 bin kişi başına yangın ölümü 0,63 ve her 100 yangın olayı için 0,77 ölüm gerçekleşmiştir. 100 bin kişi başına yangın yaralanması 3,51 ve her 100 yangın olayı için 1,52 yaralanma gerçekleşmiştir.

İtfaiye teşkilatları yangından korunma hizmetlerinin yanı sıra acil durum ve afetlerde öncelikle müdahale eden ekipler arasında yer almaktadır. 6 Şubat tarihinde ülkemizde yaşanan felaket sonrası kriz yönetimi aşamasında itfaiye teşkilatları büyük bir özveri ile müdahale çalışmaları gerçekleştirmiştir. İtfaiyeler, ülkemizin bütün il, ilçe ve

beldelerde bulunduğundan olaylara daha hızlı müdahale edebilme kapasitesine (yeterli bilgi, beceri, ekipman ve personel sayısı) sahip olmasından dolayı afet ve acil durum yönetimi açısından önemli bir yere sahiptir (Şahan, 2021). Ülkemizde bulunan yaklaşık 34,000 (Ulusal İtfaiye Sempozyumu, 2018) itfaiyeci arasında uzmanlaşmış olan

arama – kurtarma personelinin varlığı 6 Şubat 2023 tarihinde yaşamış olduğumuz afetin kriz yönetimi aşamasında olası can kayıplarının azalmasında büyük rol oynamıştır.

6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizde yaşadığımız afetten sonra itfaiye teşkilatlarına yönelik çıkarımlar;

- İtfaiyeci olmanın önceliğinin can kurtarmak olduğunu bunu yaparken bazen canlarını tehlikeye atma risklerinin olduğu,
- Her türlü zorlu şartlarda dinamik karar vermenin itfaiyeciler için önemini,
- İtfaiye teşkilatlarında ekip olmanın ve bu görevi yerine getirirken ekip ruhu ile çalışmanın önemini,
- İtfaiye personellerinin karşılaştığı acil durumlarda göstermiş olduğu empati duygusunun olay yeri yönetiminde, güvenliğin sağlanmasında büyük etkisi olduğu,
- Sürekli olarak acil durum ve afetlerde hazır durumda bulunan itfaiye teşkilatı mensuplarının yaşadığımız afette özellikle arama kurtarma çalışmalarında üstün bir başarı gösterdiği, kanaatine ulaşmıştır.

Dünyadaki itfaiye teşkilatları incelendiğinde, yönetim şekli açısından itfaiye hizmetleri; ‘merkezi model’, ‘merkezi idarenin bazı işlevlerinin olduğu merkezi olmayan model’ ve ‘merkezi olmayan model’ olmak üzere üç farklı şekilde sunulmaktadır.

Türkiye’de ise merkezi olmayan model ile itfaiye hizmetlerinin sunumu gerçekleştirilmektedir. Bu modele göre itfaiye teşkilatlarının kurulmasında ve hizmetin yürütülmesinde bütün sorumluluk yerel yönetimlere aittir. Bu durum 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14. maddesi ile de hüküm altına alınmıştır. İtfaiye hizmetleri kesintisiz olarak yürütülür. İtfaiye personelinin çalışma süresi

ve saatleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde düzenlenir. Belediye itfaiye teşkilatında fiilen çalışanlara fazla mesai ücreti olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen maktu tutar ödenir (Belediye kanunu, 2015). Büyükşehir olan illerde itfaiye teşkilatı diğer illere göre daha farklı şekillenmektedir. 5393 Sayılı Belediye Kanunu’na tabi olan il ve ilçe belediyeleri kendi sınırları için itfaiye teşkilatı kurmakla görevli iken, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’na tabi olan büyükşehir belediyeleri, bünyesindeki merkez ve çevre ilçeleri de kapsayacak şekilde itfaiye hizmetlerini planlamak ve uygulamakla yükümlüdür. Bu durum Türkiye açısından itfaiye hizmetlerinin sunumunda iki farklı uygulama ortaya çıkarmaktadır. Büyükşehirlerde itfaiye belediye teşkilatı içerisinde daire başkanlığı seviyesinde konumlanırken, diğer il ve ilçelerde müdürlük seviyesinde faaliyet yürütmektedir.

2006 yılında yayınlanan ‘Belediye İtfaiye Yönetmeliği’nin 6. maddesinde İtfaiye Teşkilatının görevleri belirtilmiştir.

İtfaiye teşkilatının görevleri şunlardır:

- a) Yangınlara müdahale etmek ve söndürmek.
- b) Her türlü kaza, çökme, patlama, mahsur kalma ve benzeri durumlarda teknik kurtarma gerektiren olaylara müdahale etmek ve ilk yardım hizmetlerini yürütmek; arazide, su üstü ve su altında her türlü arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak.
- c) Su baskınlarına müdahale etmek.

ç) Afet ve acil durumlarda arama ve kurtarma çalışmalarına katılmak.

d) 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ile verilen görevleri yapmak.

e) 30/9/2020 tarihli ve 3033 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği kapsamında kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer olaylara yangın durumunda ilk müdahalede bulunmak, keşif-tespit, arama/kurtarma faaliyetlerinde 3/1/2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında ilgili çalışma grubuna destek vermek, dekontaminasyon görevlerini valilik ile iş birliği içerisinde yerine getirmek.

f) Halkı, kurum ve kuruluşları itfaiye hizmetleri ile ilgili olarak bilgilendirmek, alınacak önlemler konusunda eğitmek ve bu konuda tatbikatlar yapmak.

g) Kamu ve özel kuruluşlara ait itfaiye birimleri ile gönüllü itfaiye personelinin eğitim ve yetiştirilmesine yardım etmek; bunların bina, araç-gereç ve donanımlarının itfaiye standartlarına uygunluğunu denetlemek ve bu birimlere yangın yeterlilik belgesi vermek ve gerektiğinde bu birimlerle iş birliği yapmak.

ğ) Belediye sınırları dışındaki olaylara müdahale etmek.

h) Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre belediye meclisince tespit edilecek ücret karşılığında baca temizliği yapmak ya da belediye tarafından yetkilendirilmiş kişi ve kuruluşlara yaptırmak ve bacaları

yangına karşı önlemler yönünden denetlemek.

i) Talep edilmesi halinde orman yangınlarının söndürülmesi çalışmalarına katılmak.

ii) İmar planlarına göre parlayıcı, patlayıcı ve yanıcı madde depolama yerlerinin tespiti için ilgili birimlere görüş bildirmek.

j) İşyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşlarını yangına karşı önlemler yönünden denetlemek, bu konularda mevzuatın öngördüğü raporları vermek ve görüş bildirmek.

k) Belediye başkanının verdiği diğer görevleri yapmak.

Kentsel yönetimdeki en kritik zorluklardan biri, insan ve çevre güvenliğinin hayati bir parçası olarak verimli ve etkili yangından korunma hizmetlerinin sağlanmasıdır (Eslamzadeh vd., 2022).

Dünyada uygulanan değişik itfaiye modelleri incelendiğinde, her afet yönetimi tarzının, yaşanan afet acıları ve tecrübelerinin sonucunda oluşmuş ve halen geliştirilen yapılar olduğu görülmektedir. Burada temel nokta, afetin birçok disiplinin ilgi alanına giren bir konu olduğu ve her ülkenin afet riski farklı olsa da afetlere hazırlık ve afetler sonrası ihtiyaçlar konusunda ortak noktaları bulunduğu (Şahin, 2009).

Fransa, Almanya, İsviçre, ABD, Japonya, Avustralya ve Yeni Zelanda'da yerel yönetimler itfaiye hizmetlerinden sorumludur fakat merkezi yönetimler bölge veya eyalet bazında belirli hizmet ve görevleri yerine getirmektedirler. İngiltere ve Hollanda'da merkezi yönetim herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Sivil savunma sistemi uygulamayan ABD, Japonya, Avustralya ve Yeni Zelanda gibi ülkelerde itfaiye hizmetleri, afet ve acil durumu yönetim sistemi için

de yer almaktadır. ABD'de İtfaiye İdaresi Başkan'a bağlı Federal Acil Durum Yönetim Ajansı (FEMA) içerisinde, Japonya'da Yangın ve Afet Yönetim Kurumu İç İşleri Bakanlığı bünyesinde, Batı Avustralya'da Yangın ve Acil Durum Hizmetleri Kurulu Acil Durum Hizmetleri Bakanlığı'na bağlı ve Yeni Zelanda'da Yangın Hizmetleri Komisyonu İç İşleri Bakanlığı'na bağlı olarak yapılandırılmıştır (Taşkın, 2012).

İtfaiye teşkilatları benzer faaliyetleri benzer kaynaklarla yürütmesine rağmen, ülkelerin itfaiye teşkilatları arasında büyük farklar görülmektedir. En basit örneği ile acil müdahale süresi, yangın kurtarma faaliyetlerinin verimliliği için kritik öneme sahiptir.

Farklı ülkelerin yanıt süresi konusunda farklı gereksinimleri vardır. Çin'de, itfaiye ekipleri sevk emrini aldıktan sonra 5 dakika içinde yetki alanlarının en uzak bölgesine ulaşmaları gerekmektedir. Kanada'da, itfaiyenin şehir merkezine 3 dakikada, kentsel sınırlara 5 dakikada ulaşması gerekmektedir. Birleşik Krallık'ta, ulusal yangın koruması standartları başlangıçta dört risk derecesi kategorisi içermektedir (A, B, C ve D, burada A en yüksek riski gösterir). Farklı risk derecelerine karşılık gelen gerekli tepki süresi sırasıyla 5, 8, 10 ve 20 dakikadır (Chen vd., 2020).

ABD - New York İtfaiye Teşkilatı

Amerika'da İtfaiye teşkilat yapısının bugünkü haline gelmesi 1973 yılına dayanmaktadır. Amerikan Kongresi'nde 1974 yılında kanunlaştırılan merkezi itfaiye teşkilatı kurumsallaşmış, bugünkü adıyla Birleşik Devletler Yangın İdaresi (United States Fire Administration - USFA) olan itfaiye alanında en üst düzey merkezi idare kurulmuştur. Amerika Birleşik Devletleri Yangın İdaresi

(USFA) şu anda İç Güvenlik Departmanının (DHS) Federal Acil Durum Yönetim Ajansı (FEMA) bünyesinde bir kuruluştur. Misyonu, ülkenin yangın önleme ve kontrolü, yangın eğitimi ve öğretimi ve acil sağlık hizmetleri faaliyetleri için liderlik, koordinasyon ve destek sağlamak ve ilk müdahale ekiplerini ve sağlık hizmeti liderlerini her türlü tehlike ve terörizm acil durumlarına tepki vermeye hazırlamaktır (Kruger, 2018). Amerika Birleşik Devletleri'nde, can ve malları yangınlardan ve diğer tehlikelerden korumak için belediye ve ilçe hükümetlerinin yetkisi altında 26.000' den fazla itfaiye teşkilatı faaliyet göstermektedir. Her departman diğerlerinden bağımsızdır ve kendi kaynakları ve taahhütleri üzerinde tam takdir yetkisine sahiptir. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki itfaiyecilerin topluluk üyesi olmaları gerektiğinden, bireysel itfaiyecilerin hedefleri, hizmet ettikleri topluluklarınkilerle yakından uyumludur (Horwitz & McGahan, 2019).

New York İtfaiye Teşkilatı, organizasyon yapısı, teknik anlamda örnek alınabilecek dünyanın en büyük itfaiye teşkilatları arasındadır. New York İtfaiye Teşkilatı, New York şehrinin beş ayrı bölgesinde yaşayanların can ve mal güvenliğini, yangınlardan ve yangına bağlı tehlikelerden korumak, acil durum ve medikal servis hizmetlerini sağlamak, teknik kurtarma hizmetleri vermek ve biyolojik, kimyasal ve radyoaktif tehlikelere karşı ilk müdahaleyi yapmakla görevlidir ve New York İtfaiyecileri 'New York'un En Cesurları (New York's Bravest)' sloganı ile anılmaktadır (Kılıç, 2010b)

Teşkilat yapısında personel sınıflandırılması iki bölüme ayrılmıştır. Bunlar sırasıyla idari işlerden sorumlu sivil itfaiye amirleri ve operasyon yöneticileri olan itfaiye şefleridir. İtfaiye hizmetleri için

yapılan harcamalarda ABD dünya standartları üstündedir. ABD itfaiye teşkilatında olay komuta sisteminde görev grupları vardır. Yangınlarda görev alan bu gruplar 4'e ayrılır;

1. Yangın Operasyon Ekibi; yangının söndürülmesini, yangında kurtarma işlemlerinin yapılmasını, yangın çıkış nedeninin araştırılmasını ve yangın yerinde teknik tedbirlerin alınmasını sağlayan gruptur.

2. Yangın Arama Kurtarma Ekibi; görev alanı oldukça geniş olan bu ekip, depremler, fırtınalar, hortumlar, tehlikeli maddelere müdahale vb. olaylarda görev alırlar.

3. Yangın Emniyet Mühendisliği, yangın yerinde teknik önlemlerle ilgili görevlere bakar.

4. Acil Tıp Servisi ekipleri yangınlarda acil tıbbi müdahalede bulunurlar (Barutçu, 2015).

Japonya-Tokyo İtfaiye Teşkilatı

Topraklarının sadece ¼'ü yerleşime uygun olan Japonya, bulunduğu konum nedeni ile başta depremler olmak üzere farklı afetlerle karşılaşmakta ve sahip olduğu teknolojik ve ekonomik seviyenin neticesinde farklı afetlerle karşılaşmaktadır. Tarihine bakıldığında büyük yangınlar ve afetler yaşamış olan Japonya'nın sahip olduğu tecrübelerin ve tecrübeler sonucunda yangın ve afetlere karşı geliştirdiği modellerin incelenmesi büyük öneme sahiptir (Yen-türk, 2002, s:95).

Japonya'da itfaiye için bir ulusal organizasyon olan İtfaiye ve Afet Yönetim Ajansı (Fire and Disaster Management Agency - FDMA), İçişleri Bakanlığı ve İletişim Başkanlığı'nın bir dış organı olarak kurulmuştur. FDMA, bir afet durumunda hükümet ile yerel itfaiye teşkilatları, yerel itfaiye teşkilatlarına bağlı kuruluş ve birimler arasında koordinasyo-

nu sağlayan organdır. Ayrıca yerel itfaiye birimlerinin müdahalede üstesinden gelemeyeceği büyüklükteki afetlerde, FDMA'ya bağlı kurtarma ekipleri, yerel itfaiyeler ile afete müdahale etmektedir (Karatutlu, 2021).

Dünyanın en gelişmiş afet yönetim sistemlerinden birine sahip Japonya'da itfaiye kavramı büyük doğal afetlerle özdeşmiş, itfaiye teşkilatı disiplinli çalışmaları sayesinde tüm afet olaylarına müdahale edebilmektedir.

Dünyanın en büyük kentsel itfaiye teşkilatlarından biri olan Tokyo İtfaiye Teşkilatı yangınların yanında deprem sel gibi afetlerde yardım sağlar. Teşkilat aynı zamanda sağlık hizmetlerinde de bulunur.

Tokyo İtfaiyesi'nin görevleri ve sunduğu hizmetler arasında;

• Yangın Önleme Görevleri;

- Yapıların Denetimi,
- Tehlikeli Madde Güvenlik Önlemleri,
- Yangın Önleme Kontrol,
- Yangın Koruma Yönetimi Rehberlik,
- Yangın Soruşturma- Araştırma,

• Acil Tıbbi Hizmetler Görevleri;

- İlk yardım Eğitim ve Öğretim,
- Acil Telefon Danışma,

• Afet İşleri Görevleri;

- İtfaiye Servisi,
- Havacılık İtfaiye,
- Liman İtfaiye,
- Kurtarma Servisi,
- Tehlikeli Maddeler Servisi,
- Taşkın ve Heyelan Kontrolleri.

Japon itfaiyeciler, Fukushima nükleer santralinde meydana gelen radyoaktif sızıntı olayına müdahale edebilecek derecede üst seviyede eğitim alırlar. Yangın söndürmede robotik teknolojileriyle teknolojiyi itfaiyeye başarılı şekilde uygulamışlardır. Robotik sistemde AR-GE çalışmalarına önem vermektedirler. Tokyo'da geçmişten günümüze itfaiye araç gereçleri, filmler ve fotoğrafların yer aldığı Tokyo İtfaiye Teşkilatı Müzesi bulunur (Barutçu, 2015).

İngiltere-Londra İtfaiye Teşkilatı

İngiltere'de acil durum hizmetleri, merkezi hükümet tarafından yönetilmektedir. Acil durum komiteleri bölgesel düzeyde merkezi hükümete bağlıdır. Her düzeydeki afet ve acil durumla ilgili örgütlenmede itfaiye, polis, yerel yönetimler, acil sağlık hizmetleri, ordu içindeki birimler, endüstri bölgelerindeki birimler, gönüllü birlikler ve birimler arası eşgüdüm söz konusudur. İngiltere'de Savunma Bakanlığına (Ministry of Defence - MOD) bağlı Savunma Yangın ve Kurtarma Hizmetleri Servisi (Defence Fire and Rescue Service - DFRS) itfaiye hizmetlerinin çatı yönetimini oluşturmaktadır. İngiltere'de itfaiye birimleri, belediyeler bünyesinde olan kamusal kuruluşlardır. Tüm yangın ve kurtarma hizmetleri, Yangın ve Kurtarma Hizmetleri Kurumu (Fire and Rescue Authority - FRA) tarafından denetlenmektedir (Karatutlu, 2021).

Ülkedeki acil durum yönetimi yerel anlamda üç ana düzey çerçevesinde yapılmıştır: Stratejik, taktik ve operasyonel düzey. Her düzeydeki örgütlenmede itfaiye, polis, yerel yönetimler, ambulans ve diğer kurumlardan oluşan birimler arası eşgüdüm vardır. Burada diğer kurumlardan kasıt ordu, endüstriyel

	Merkezi Hükümetin İtfaiye Teşkilatı	Eğitim ve Öğretim Organizasyonu
Amerika	Federal Acil Durum Yönetim Ajansı (FEMA) ABD Yangın İdaresi	Ulusal Yangın Akademileri Acil Durum Yönetimi Enstitüsü
Japonya	İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı - Yangın ve Afet Yönetim Ajansı	Yangın Akademileri Yangın ve Afet Yönetimi Koleji (FDMA)
İngiltere	Galler İçişleri Bakanlığı - İtfaiye Teftiş Kurulu İskoç Ofisi - Kuzey İrlanda Kuzey İrlanda Ofisi - Yangın Acil Durum Planlama Departmanı	İtfaiye Kolejleri Acil Durum Planlama Koleji
Fransa	İçişleri Bakanlığı - Sivil Güvenlik Bürosu Ambulans ve İtfaiye	Ulusal İtfaiyeciler Okulu Yangın Bölümü Akademileri
Türkiye	Belediyeye bağlı itfaiye teşkilatları	İtfaiye liseleri Önlisans – Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Pr.

Tablo 1. Ülkelerin Merkezi İtfaiye Teşkilatları ve Eğitim ve Öğretim Organizasyonları (IFSIC, 2018)

Şehir	İtfaiyeci Başına Düşen Kişi Sayısı	İtfaiye İstasyonu Başına Düşen Alan (km)	100 Yangın Başına Ortalama Yangın Ölüm Sayısı	100.000 Kişi Başına Ortalama Yangın Ölüm Sayısı
New York	774	3,8	0,20	1,0
Tokyo	726	7,5	2,21	0,6
Londra	1 523	16,6	0,27	0,6
Paris	836	9,9	0,28	0,6
İstanbul	3027	47,2	-	-

Tablo 2. 2020 yılında şehirlerdeki itfaiyeci başına düşen kişi sayısı ve itfaiye istasyonu başına düşen alan (CTİF, 2022).

Şehirler	Nüfus*1000	Alan (km ²)	İtfaiye İstasyonu	Kariyer	Part-Time	Gönüllü	Toplam
New York	8 550	834	218	11 051	-	-	11 051
Tokyo	14 048	2 194	292	19 353	-	22 077	41 430
Londra	9127	1 707	103	5 992	0	0	5 992
Paris	6 895	760	77	8 251	0	683	8 934
İstanbul	15 462	5 343	125	4 842	-	344	5 186

Tablo 3. 2010-2020 Yıllarında Şehirlerindeki İtfaiye Hizmetleri İstatistikleri (CTİF, 2022).

ve gönüllü birlikler ve birimleridir (Yentürk, 2002, s: 44). İngiltere’de itfaiye teşkilatı belediyelere bağlı olarak çalışan ve kamusal nitelikte kuruluşlardır. Bu kuruluşlar büyüklüklerine göre hizmet etmektedirler ve hizmetlerinin iki temel amacı vardır. Bunlardan ilki profesyonel itfaiye hizmeti ve diğeri ise 1999 yılındaki yerel yönetim kanunun belirlediği acil durum planlama işlevidir (Yentürk, 2002, s: 81). Londra

İtfaiye Teşkilatı, İtfaiye ve Acil Durum Planlama Dairesi’ne bağlı olarak çalışmaktadır. Londra İtfaiye Teşkilatı, yangınla mücadele ile birlikte, trafik kazalarına, su baskınlarına ve çeşitli kurtarma operasyonları ile tehlikeli maddelerin dahil olduğu olaylara müdahale etmektedir. Bu görevlerin dışında, acil durum planlamalarını yürütmekte, yangın güvenlik sistemlerinin kontrollerini yapmakta ve çeşitli

eğitimler vermektedir. Ambulans hizmetleri itfaiye teşkilatı yapısı dışındadır. Ancak, tüm itfaiyeciler ilk yardım konusunda eğitimden geçirilmekte ve itfaiye araçlarında ilk yardım malzemeleri bulunmaktadır. (Kılıç, 2010a). Londra İtfaiyesi müdahale bölgeleri dört risk bölgesine ayrılmıştır. A,B,C,D risk sınıflarına ayrılmaktadır. Risk kategorisi, bir olaya gönderilecek araç sayısını ve özelliklerini belirtmektedir (Barutçu, 2015).

Yangın söndürme ve birincil görev yapan itfaiye araçları müdahale faaliyetleri mobil terminaller ve basit, kullanımı kolay yazıcılarla donatılır, böylece esneklik, sahada oryantasyon ve yanıt yönetimini kolaylaştırır (Pántya, 2018).

İtfaiye teşkilatları İngiltere’deki bir olaya her katıldığında, bu olayın ayrıntıları itfaiye tarafından İçişleri Bakanlığının Olay Kayıt Sistemine (IRS) yüklenir (Gov.UK, 2018).

Yangın Hizmetleri Yasası, itfaiye teşkilatı yetkilileri için net ulusal ve yerel önceliklerin ve hedeflerin belgelenmesine vurgu yapmaktadır (Maher vd., 2020).

Fransa – Paris İtfaiye Teşkilatı

Fransa’da İtfaiye Hizmetleri Daire Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Sivil Güvenlik ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü’ne (Direction générale de la sécurité civile et de la gestion des crises - DGSCGC) bağlı bulunmaktadır. İtfaiyeler yerel ve idari hizmetler tarafından ortak bir biçimde, yangınlarla mücadele, arama ve kurtarma, sağlık hizmeti ve tıbbi yardım hizmetlerinin yürütüldüğü, itfaiye ve kurtarma hizmetleri departmanı tarafından yönetilmektedir (Karatutlu, 2021). Paris İtfaiye Teşkilatı; sadece yangın söndürmek değil, aynı zamanda trafik kazaları, doğal afetler, deniz kazaları, enkaz

kaldırma, darda kalmış insan ve hayvanlara yardım, ölümlerin kaldırılmasına yardım gibi değişik görevleri de üstlendiği için, sadece bir söndürme kuruluşu değil aynı zamanda bir yardım kuruluşu olarak da kabul edilir. Fransa'da Büyükşehir İtfaiye Teşkilatları; "Bölge İtfaiye Merkezleri", 'İtfaiye İstasyonları' ve 'İtfaiye Müfrezeleri' şeklinde isimlendirilebilen birimlerden oluşmaktadır (Kılıç, 2010c).

Gelişmiş Ülkelerin ve Ülkemizdeki İtfaiye Teşkilatlarının İstatistiksel Olarak Kıyaslanması

Yan sayfadaki Tablo 1., Tablo 2. ve Tablo 3.'de Türkiye, Amerika, Japonya, İngiltere ve Fransa itfaiye teşkilatlarının yapılanmaları, eğitim organizasyonları, itfaiyeci başına düşen kişi sayısı, itfaiye istasyonu başına düşen alan, itfaiye istasyon sayıları ve personel sayıları hakkında veriler belirtilmiştir. Tablolara ve incelenen kaynaklar ışığında aşağıda belirtilen çıkarımlar ve değerlendirmeler ile ülkemizdeki itfaiye teşkilatlarının daha güçlü, daha bilimsel ve daha dayanıklı hale gelmesi amaçlanmaktadır. Tablolar sonucunda ülkemizde bulunan itfaiye teşkilatlarının eksiklikleri;

- Ülkemizde bulunan itfaiye istasyonlarının ve itfaiye personel sayısının gelişmiş ülkelere göre az olduğu, düzenli olarak itfai olay istatistiklerinin alınmadığı,
- Gelişmiş ülkelerde afete müdahale söz konusu olduğunda itfaiye teşkilatlarının etkinliklerinin ülkemize oranla daha fazla ön planda olduğu,
- Verilen itfaiyecilik eğitiminin ülkemizde lise ve ön lisans seviyesinde iken gelişmiş ülkelerde lisans ve yüksek lisans seviyesinde olduğu,
- Gelişmiş ülkelerde; İtfaiye teşkilatlarının merkezi hükümet tarafından

oluşturulan bir birlik altında veya oluşturulan merkezi birliğin altında belediyeler tarafından yürütüldüğü,

- Gelişmiş ülkelerin nüfusuna oranla itfaiye istasyon ve itfaiye personel sayılarının ülkemizden fazla olduğu,
- Gelişmiş ülkelerde; 'gönüllü itfaiyecilik' kavramının etkin olduğu ve öneminin anlaşıldığı,
- Gelişmiş ülkelerde; tek tipleşmenin ve standartlaşmanın sağlanarak itfai olaylarda hizmet kalitesinin artırıldığı görülmüştür.

Değerlendirmeler

- Ülkemizde ideal itfaiyecilik teşkilatlanmasının yine yerel belediyeler tarafından sunulmasının ancak standartlaşmayı sağlayacak ve denetimleri gerçekleştirilecek bir merkezi otoritenin olmasının itfaiye kalitesinin artmasında rol oynayacağı düşünülmektedir,
- Ülkemizde yaşanan bu afetin kriz yönetiminde özverili bir çalışma örneği sergileyen itfaiye teşkilatları mensuplarının sadece müdahale konusunda değil aynı zamanda afet risk yönetimi aşamasında daha fazla etkin olması; yaşanan tehlikelerin afet boyutuna dönüşmemesinde büyük rol oynayacağı düşünülmektedir.
- Ülkemizde bulunan itfaiye teşkilatlarının güçlendirilmesi ve itfaiye personellerinin hak ettiği yasal düzenlemelerin yapılması (örn; Ulusal seviyede itfaiye teşkilatlarını temsil edecek bir kamu kurumunun oluşturulması, itfaiye personelinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesi içinde sayılan Genel İdari Hizmetler Sınıfı'ndan Teknik Hizmetler Sınıfına taşınması, meslek ve eğitim standartlarının oluşturulması, uzmanlık eğitimi ve sürekli mesleki eğitimi verecek bir ulusal itfaiye akademisinin kurulması, tek tipleştirme adına bütün itfaiye teşkilatlarının istatistiklerinin

düzenli toplanması adına bir program oluşturulması vb.) ülkemizde meydana gelen acil durum ve afetlerde itfaiyecilerin daha etkin ve verimli olması adına büyük bir adım olacaktır.

Geleceğe yönelik ülkemizdeki itfaiye teşkilatları için yapılması gereken çalışmalar;

- İtfai olay raporlamaları tek tipleştirilerek bütün itfaiye teşkilatlarında ortak veri girişi portalı oluşturulmalı, düzenli olarak veri girişi yapılmasına yönelik denetimler yapılmalı,
- İtfaiye teşkilatları (saha deneyimlerine ve dinamik karar verme tecrübelerine dayanarak); afet kriz yönetiminin müdahale aşamasında karar verici bir pozisyonda değerlendirilmeli,
- Ülkemizde önlisans programı olarak verilen 'Sivil Savunma ve İtfaiyecilik' programlarının eğitim müfredatı genişletilerek saha uygulamaları artırılmalı, lisans ve yüksek lisans programları için gerekli düzenlemeler yapılmalı,
- Ülkemizdeki itfaiye istasyon sayısı ve itfaiye personel sayıları gözden geçirilmeli ve optimizasyon çalışması yapılarak gerekli düzenlemeler yapılmalı,
- Gönüllü itfaiyeciliğin gelişmiş ülkelerdeki yapılanması incelenerek bu hususta gönüllü itfaiyecilik için eğitim programları belirlenmeli ve katılım için teşvik edici stratejiler oluşturulmalı,
- Ülkemizde bulunan itfaiye teşkilatları için tek tipleşme (eğitim, ekipman, araç, kıyafet, kadro vb.) ve standartlaşma gerçekleşmeli. Yaşanılan afetin yıkıcı gücüne rağmen ülkemizin iyileşme sürecini biran önce tamamlaması ve risk yönetimi aşamasına tekrar dönerek acil durumlara ve afetlere hazırlık için itfaiye teşkilatlarının katılımı ile çalışmalara başlaması dileğiyle...

“ÜLKEMİZDE 309 YILDIR İTFAİYE HİZMETLERİ VERİLİYOR”

Dr. Cafer YILMAZ

İtfaiye Daire Başkanı/ Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

Afet sonrası arama-kurtarma faaliyetlerinin yürütülmesi ve olay yeri yönetimi konusunda nasıl bir yol izleniyor? Hızlı ve etkin müdahale için yapılması gerekenler neler?

Olay ister küçük boyutlu olsun ister ulusal düzeyde afet boyutunda olsun, mağduriyet yaşayan vatandaşlarımız ilk önce 112 Acil Çağrı numarasını arayarak, olay ve adres belirterek yardım talebinde bulunnurlar. Olayın yerel ve küçük boyutlu olması durumunda çoğunlukla sıkıntı olmamakta ve olayın türüne göre sağlık, emniyet ve itfaiye ekipleri olay yerine sevk edilmektedir.

Giden ekipler sorunu çözmekte ve vatandaşa yardımcı olmaktadır. Orman yangını ihbarı olması durumunda az önce sayılan ekiplere ek olarak orman itfaiye ekipleri de olay yerine sevk edilmektedir. Bu küçük çaplı olayları her birim kendi ekipleriyle yönetmektedir. Bir koordinasyon faaliyeti olmamaktadır. Olay yerinde görevi biten ekipler kendi görev yerlerine dönmektedirler. Olay biraz daha karmaşık ve tüm ili etkileyecek boyutta olursa bu durumda bir koordinasyona ihtiyaç olmaktadır ama bu koordinasyon görevi tanımlı olmadığı için olay yeri yönetiminde zorluklar yaşanmaktadır. Bu tür olayları polis/jandarma

mi? Sağlık ekipleri mi? yoksa itfaiye mi? yönetecek tanımlı değildir. Olayın büyüklüğü artıkça yani bölgesel ve ulusal boyutta olursa bu kez merkezi idare devreye girmekte ve arama-kurtarma faaliyetleri AFAD Başkanlığı eliyle yürütülmeye çalışılmaktadır. Türkiye Afet Müdahale Planına (TAMP) göre müdahale seviyesi dört gruba ayrılmış olup bu kapsamda olay yeri yönetimi de değişmektedir. Seviye 1 (S1) ve Seviye 2 (S2) olay türlerinde il ve iller arası düzeyde yardımlaşma ile olayın sonlandırılabilceği varsayılarak planlama yapılmıştır. Bu seviye olaylarda AFAD ekipleri müdahale sürecine çoğunlukla girmemektedirler. S3 ve S4 denilen ulusal ve uluslararası boyutta desteğe ihtiyaç olan durumlarda AFAD müdahale sürecine dahil olmaktadır. Bu seviye olaylarda yerel yönetimlerin yanı sıra merkezi idarenin tüm ekip ve ekipmanları, STK'lar ve gönüllüler olmak üzere çok farklı kurum ve kuruluşlar olay yerinde arama-kurtarma faaliyetine dahil olmaktadır. Çünkü TAMP yukarıdan aşağıya doğru bir kurgu ile hazırlanmış ve olayları bölmüştür. Kısaca Türkiye'de uygulanan olay yeri yönetim modeli bu şekilde özetlenebilir. Hızlı ve etkin bir müdahale için sistemin yeniden kurgulanması gerektiği açıktır. Müdahale yönetimi Olay (Kaza)-Acil Durum-Afet sistematiğine uygun olarak aşağıdan yukarıya kurgulanmalıdır. 112 çağrı sisteminden başlayarak ele alınmalıdır.

Ayrıca hızlı ve etkin müdahale için AFAD örgütlenmesinin ilçelere kadar yaygınlaştırılması ve ekip-ekipman kapasitesinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

Hızlı ve etkin müdahale için mevcut yapının yeniden ele alınması daha doğru bir yol olacaktır. Yerelde mahalli idareler bünyesinde yer alan İtfaiye teşkilatları her olaya müdahale eden her ilçede örgütlenmiş birimlerdir. Her itfaiye teşkilatının müdahale kapasitesi aynı olmamakla birlikte daha yaygın ve daha hazırlıklı yapılardır. Hem hızlı ve etkin müdahale için hem de olay yeri yönetiminde sorunları azaltmak için arama-kurtarma faaliyetlerinin tek elden yapılması, AFAD arama-kurtarma birimleri ile itfaiyelerin birleştirilmesi daha etkin bir model olacaktır. Bu yöntemde AFAD daha çok bir düzenleyici denetleyici kurum rolünü üstlenebilir. Arama-kurtarma faaliyetleri belediyeler bünyesinde tek elden yürütülür, AFAD Başkanlığı ise bir düzenleyici-denetleyici kurum ve finans desteği sağlayan bir rol üstlenebilir. Her türlü olayda belediyelerin itfaiye teşkilatı dışındaki tüm tek birimlerinin (fen işleri, park bahçeler, su idareleri gibi) makine parkı ile personelinin de devreye girmesi kolay ve hızlı olacağından daha verimli müdahale faaliyeti ve daha etkin bir olay yeri yönetimi yapılabilecektir.

Bu noktada bir diğer öneri ise tüm sistemin yeniden ele alınması ve bir bakanlık düzeyindeki yapılanma ile tüm süreçlerin yeniden oluşturulması olabilir. Mevcut sistemde TAMP bünyesinde 28 hizmet grubu bulunmakta ve çok farklı birimler tarafından yürütülmektedir. Ancak kurulacak bir bakanlık ile 28 görev grubunun birçoğu bakanlık eliyle yürütülmeye başlanacak ve bir sadeleşme olacaktır. Bu da diğer birçok açıdan olduğu gibi arama-kurtarma faaliyetlerinin de daha

verimli ve koordineli bir şekilde yürütülmesine imkan sağlayacaktır. AFAD Başkanlık yapısının son büyük depremde olduğu gibi çok büyük bir afeti yönetmekte zorlandığı gerçeğinden hareketle afet acil durum yönetiminin bir bakanlık eliyle yürütülmesinin daha etkin olacağı değerlendirilmektedir.

Arama-kurtarma çalışmaları-na katılan gönüllülerle ilgili görüşleriniz nelerdir? İtfaiye teşkilatlarının afetlerde daha etkin hale gelmesi konusunda görüşleriniz nelerdir?

Gerek yardım faaliyetlerine gerekse arama-kurtarma çalışmalarına gelen bütün gönüllü kardeşlerime çok teşekkür ediyorum. Gönüllülük büyük bir özveri ister. Gönüllülük çok önemli bir yapıdır ancak ekipman ve tecrübe yönünden donanımlı hale getirilmeleri ve hukuksal bir dayanağa kavuşturulmaları çok önemlidir. Çünkü ülkemizde gönüllü arama-kurtarma ve yardım faaliyetlerine katılanlara yönelik bir mevzuat bulunmamaktadır. Ülkemizde itfaiye hizmetlerinin tarihi 1714 olarak kabul edilmektedir. Birçok yapılanma değişiklikleri çerçevesinde 309 yıldır hizmet veren ve Türk Silahlı Kuvvetler yapılanmasından sonra en eski kamusal teşkilat olarak bilinmektedir. Günümüzde belediyeler bünyesinde olup, 30 büyükşehirde daire başkanlığı şeklinde örgütlenmiş olup tüm merkez ve taşra ilçelere tek elden İtfaiye Daire Başkanlıkları eliyle hizmet verilmektedir. Diğer 51 belediye bünyesinde ise her il ve ilçeleri kendi itfaiye müdürlükleri eliyle bu hizmet yürütmektedir. Görüldüğü üzere ikili bir yapılanma vardır. Öte yandan her belediye idaresinin konuya yaklaşım farklılığı ve bütçe farklılığı gibi nedenlerden dolayı her belediye bünyesinde itfaiye teşkilatı aynı standart ekip ve ekipman gücüne

sahip değildir. Ayrıca Türkiye’de itfai hizmetlerin istatistiği de tek elden tutulmamaktadır. Bu hizmetler Türkiye İstatistik Programının içerisinde yer almamaktadır. Orman idaresi, Devlet hava meydanları, organize sanayi bölgeleri itfaiye ekipleri ayrı ayrı görev yapmakta, birlik-telik bulunmamaktadır ve istatistik bilgisi düzenli ve standart değildir.

Bu alanın düzenlenmesi için iki yol izlenebilir. Birincisi şu anki mevcut sistemde ikili yapı kaldırılır ve 51 il belediyesinde de itfaiye hizmetleri il belediyesi bünyesinde tüm ili kapsayacak şekilde yeniden düzenlenir. Böylece tabanda bir yönetim birlikteliği sağlanır. Buna paralel olarak merkezi idare bünyesinde bir itfaiye hizmetleri genel müdürlüğü kurularak, hizmetlerdeki standart birliği, eğitimler, yayınlar ve istatistik birlikteliği ve bütünlüğü sağlanır. Bu genel müdürlük Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bünyesinde kurulabilir. Çünkü yerel yönetim hizmetleri bu Bakanlık bünyesinde yürütülmektedir. Ancak bu noktada İçişleri Bakanlığı bünyesindeki AFAD Başkanlığı ile iş ve işlemlerde çakışmalar ve koordinasyon problemleri yaşanabilir.

Bu noktada ikinci bir model üzerinde düşünülebilir. Türkiye’deki tüm afet acil durum birimlerini ve hizmetlerini tek elden yürütecek bir Afet İşleri Bakanlığı yapılanmasına geçilebilir. Böylece, yangın, deprem, sel, kuraklık, çığ gibi doğal afetler ile trafik kazaları, toksik olaylar, KBRN, endüstriyel yangınlar, havalimanları yangın ve kurtarmaları gibi daha çok insan eliyle olan tüm olaylar tek elden yönetilmiş olur. Belediye itfaiye birimleri dahil diğer tüm ilgili birimler bu bakanlık çatısı altında her türlü arama-kurtarma faaliyetleri, yangın hizmetleri ve bu faaliyetlerin lojistiğini, işe ve ibate hizmetlerini yürütebilir.

“TÜRKİYE’NİN TEK AKS AMBULANS SERVİSİNİ BÜNYEMİZDE BARINDIRIYORUZ”

İsmail DERSE

İtfaiye Daire Başkanı/ İzmir Büyükşehir Belediyesi

İtfaiyeci olarak afet sonrası arama-kurtarma çalışmalarıyla ilgili aldığınız eğitimler yeterli miydi? Zayıf ve güçlü yönlerinizi değerlendirme fırsatınız oldu mu?

İtfaiye teşkilatımız olarak kentsel arama kurtarma, KBRN, tünellerde oluşabilecek trafik kazaları ve araç yangınlarına müdahale, yangın olay yeri inceleme, kuyularda kurtarma vb. uzmanlık eğitimlerinin alınmasının yanında bünyemiz içerisinde rutin olarak çeşitli pekiştirme eğitim ve tatbikatlarımız düzenlenmektedir. Ayrıca personellerimizden lisan mezunu olanların ilimizdeki üniversiteler ile yapılan görüşmeler neticesinde Afet Yönetimi Yüksek Lisans Eğitim Programlarına kayıt yaptırılarak alınan eğitim sonrasında mezun olabilmesi yönünde teşvik çalışmalarımızda mevcuttur. Teşkilat olarak yapmış olduğumuz tüm çalışmalar sonra-

sında zayıf ve güçlü yönlerimizin belirlenmesi, önümüzdeki süreçte yol haritası oluşturulmasına yönelik bir takım stratejik çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle oluşan son Kahramanmaraş merkezli deprem sonrası eksikliklerimizin giderilmesine yönelik bir takım değerlendirmelerimiz yapılmıştır. Teşkilat olarak ilimiz genelinde yüksek katlı binalara (gökdelenler) müdahale ve tahliye yöntemleri ile ilgili tüm İtfaiyelerimizin eksikliğin giderilmesi ve norm kadro esasına göre oluşan personel eksikliğimizin giderilmesi büyük önem arz etmektedir.

Güçlü yönlerimiz arasında özellikle branşlaşmış uzman personel ve teknik ekipmanlarla donatılı araç ve ekipmanlara sahip olmamız. Ayrıca trafik kazalarına müdahale ve arama kurtarma çalışmalarımızda görev yapan uzman paramedik personellerimizden oluşan ülkemizdeki tek arama kurtarma ekipmanlarıyla

hizmet üreten AKS (Arama Kurtarma Sağlık) ambulans servisinin bünyemizde bulunmasıdır.

Afet sonrası müdahale ekiblerinin bölgeye sevk ve organizasyonu noktasında nasıl bir yöntem izlenmekte?

Oluşan afet sonrasında ilk etapta afet bölgesi ve hasar durumu ile 112 Acil Çağrı Merkezi, İtfaiye Merkez Santrali ve AKOM Müdürlüğü üzerlerinden afet türleri üzerine bilgi akışı sağlanmakla birlikte, ilk 30 dakika içerisinde günün nöbet kuvvesinde bulunan ve tüm afet ekiplerimizin hazır afetlerde görevlendirilen 8 araç ve 40 kişilik ekibin dış görevlere intikal edebilmesine yönelik planlamalar yapılmış olup, plan çerçevesinde hareket tarzları uygulanmaktadır. Sonraki aşamada AFAD ile organizasyon sağlanarak kara, hava veya deniz yolu ile ulaşım gerçekleştirilmektedir. Ekipman olarak personelimizin 0. dakikadan 72. saate kadar barınma, beslenme, koruyucu kıyafetleri tarafımızca sağlanmaktadır.

Güçlü yönlerimiz arasında özellikle branşlaşmış uzman personel ve teknik ekipmanlarla donatılı araç ve ekipmanlara sahip olmamız.

“TÜM MESAI ARKADAŞLARIMIZA CANI GÖNÜLDEN TEŞEKKÜR EDİYORUZ”

Fatih YOLDAŞ

İtfaiye Daire Başkanı/ Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi

Aynı zamanda depremzede olan itfaiyecilerimizden biri olarak felaketin şokunu kısa sürede atlatıp görev başına dönmeniz nasıl oldu?

Maalesef 6 Şubat Pazartesi günü saat 04:17’de büyük bir felaket yaşadık. Komşu şehirlerde de büyük yıkıma neden olan bir deprem. Depremi meydana geldiği anda ilk işimiz ailelerimizi güvenli bir şekilde evlerimizden tahliye ederek güvenli toplanma alanlarına sevk etmek oldu. Şehrimizin ve vatandaşlarımızın bize ihtiyacı olduğunu biliyorduk. Bunun için son derece sakin kalarak ailelerimizle veda ettik ve ekiplerimizi derhal göreve çağırdık. Çok kısa bir süre içerisinde Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi İtfaiyesi olarak tüm araç ve ekipmanlarımızla sahadaydık. Tüm imkân ve kabiliyetlerimizle şehrimizin farklı noktalarında arama kurtarma, yangın söndürme ve her türlü itfai olaylara müdahalede bulunduk. Yoğun gayretlerimiz sayesinde çok sayıda vatandaşımızı enkazın altından sağ olarak kurtar-

dık. Şehirde arama kurtarma çalışmaları tamamlanana kadar mesai mefhumu gözetmeksizin 7/24 sahadada enkaz başındaydık. Bu süreçte büyük fedakârlık göstererek şehri için gecesini gündüzüne katarak çalışan tüm mesai arkadaşlarımıza canı gönülden teşekkür ediyoruz.

Yoğun bir duygusal süreçten geçen itfaiyecilerin depremin yarattığı izleri silebilmek için psikolojik destek alması gerektiğini düşünüyor musunuz?

Aslına bakıldığında tüm personelimiz birer depremzede. Ancak bizim o an kendimizden önce vatandaşlarımızı düşünmemiz gerekiyordu. Bizler de öyle yaptık. Arama kurtarma çalışmaları esnasında maalesef çok üzücü olaylarla karşılaştık. Ekiplerimiz metanetini ve dirayetli duruşunu koruyarak çalışmaya devam ettiler ancak bu vahamet elbette mesai arkadaşlarımızı da duygusal olarak yıprattı. Çalışmalar esnasında bunu düşünerek fırsat olamayabiliyor ancak daha sonrasında çok büyük bir duygu yoğunluğu oluşuyor. Elbette

karşılaştığımız, şahit olduğumuz bu üzücü tablo bizleri de çok derinden etkiledi. İtfaiyecilerimizde de depremin yarattığı izlerin silinmesi için psiko-sosyal destek alınması gerektiğini düşünüyorum. Profesyonel olarak alınan psiko-sosyal desteğin bu süreci daha sağlıklı, etkin ve hızlı bir şekilde atlatmamıza katkı sağlayacağı kanaatindeyim.

İtfaiye teşkilatının arama-kurtarma alanındaki refleksini ve başarısını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kahramanmaraş Büyükşehir İtfaiyesi olarak deprem meydana gelmeden önce afet ve acil durumlarda görevli personellerin becerilerini artırmak ve koordinasyonunu sağlamak için yangın, deprem ve arama kurtarma gibi farklı senaryolarla tatbikatlar gerçekleştirdik. Her türlü doğal afet ve acil müdahale gerektiren duruma karşı ekipman ve personel olarak hazırдық. Bu da deprem anında bizim sakin kalmanızı, olaylara etkin ve hızlı bir şekilde müdahale etmemizi sağladı. Ekiplerimiz depremin meydana geldiği ilk andan itibaren tüm imkân ve kabiliyetiyle sahada enkaz başında çok etkin ve hızlı bir mücadele verdi. Bu süreçte ekiplerimiz onlarca canın sağ olarak kurtulmasında, ailesine kavuşmasında etkin rol oynadı. Mevcut imkânlarımızın ve personelimizin tamamını seferber ettik. Gecemizi gündüzümüze katarak şehrimiz ve hemşehrilerimiz için mücadele verdik. Tüm ekiplerimizi üstün başarısından dolayı tebrik ediyor, kendilerine yürekten teşekkür ediyorum.

“6:15’TE İLK EKİBİMİZ YOLA ÇIKTI ”

Cevdet İŞBİTİRİCİ

Tüm Gönüllü İtfaiyeciler Derneği (TUGİD) ve Konya Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanı

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve 11 ilimizde çok sayıda can kaybına ve büyük bir yıkıma yol açan deprem felaketini öğrendiğiniz ilk andan itibaren bir itfaiyeci olarak neler hissettiniz?

Depremi olduğunu ilk olarak AKOM’da nöbetçi olan arkadaşımız telefonla haber verdi. Ne olduğunu anlamadan daha önceki tecrübelerimden dolayı hemen üzerimi giyindim. Şaşkınlığımı üzerimden attıktan sonra Büyükşehir Belediye Başkanımıza ulaştım. Aydınlik İtfaiye Merkezimizde saat 5:00’te toplantı yaptık. İlgili daire başkanlarımızla ne yapılması gerektiği konuşuldu. 6:15’te ilk ekibimiz yola çıktı. Saat 7:00’de AKOM binamıza git-

tik. Gönderilecek malzeme ve ekipmanların planlaması yapıldı.

Bölgedeki arama-kurtarma çalışmalarında Türkiye’nin dört bir yanından gelen itfaiyecilerin insanüstü bir gayret göstererek çok sayıda vatandaşımızı kurtardıklarına şahit olduk. İlk andan itibaren ekip arkadaşlarınızla nasıl koordine oldunuz?

Deprem bölgesine (Hatay) Pazartesi 14:30’da ulaşıldı. İlk olarak Hatay Jandarma Komutanlığındaki kriz masasına yönlendirme yapıldı. Bizim çalışma karargahımız Hatay Polis Evinin bulunduğu alanda konuşlandırıldı. Çalışmalarımıza orada devam ettik. İlk çalışmamıza konumumuza en yakın binalardan başladık. Ekip arkadaşlarımızı 3’e

böldük. Canlı tespit edilen enkazlarda çalışmalara başladık.

On binlerce insanın yaşamını yitirdiği afet alanında görev yapmak sizi fiziksel ve ruhsal olarak nasıl etkiledi?

Daha önce Sakarya, Van, Elazığ, Malatya ve İzmir depremleri ile Manavgat ve Muğla bölgelerindeki yangınlar, ayrıca Kastamonu bölgesindeki sel felaketlerinden dolayı kurtarma ekiplerimizin soğukkanlı olması gerektiği ile ilgili tecrübelerimiz vardı. Asrın felaketi olan Hatay depreminde ise diğerlerine nazaran çaresizlik vardı. Çünkü kurtarılmayı bekleyen insan sayısı, kurtarma ekiplerinin kurtarabilecekleri sayıların çok üzerindeydi. Bu durum biraz bizde çaresizlikten kaynaklı üzüntü oluşturdu. Ama zaman geçtikçe katılan gönüllüler ve gelen yardımcı ekiplerin sayılarının artması moral ve motivasyon açısından yorgunluklarımızı aldı. Çalışma azmimizi artırdı. Allah bizlere bir daha böyle bir fekalet yaşatmasın...

İlk çalışmamıza konumumuza en yakın binalardan başladık. Ekip arkadaşlarımızı 3’e böldük. Canlı tespit edilen enkazlarda çalışmalara başladık.

“İTFAİYE TEŞKİLATLARI AFETLERDE EN HIZLI TEPKİ VEREN BİRİMDİR”

Mehmet Bahtiyar AYDIN

İtfaiye Daire Başkanı/ Mersin Büyükşehir Belediyesi

Bölgedeki arama-kurtarma çalışmalarında Türkiye’nin dört bir yanından gelen itfaiyecilerin insanüstü bir gayret göstererek çok sayıda vatandaşımızı kurtardıklarına şahit olduk. İlk andan itibaren ekip arkadaşlarınızla nasıl koordine oldunuz?

İlimiz deprem bölgesine yakınlığı sebebi ile yıkım olmasa da büyük ölçüde depremi hissettiğinden tüm şehir ayaktaydı. Bu durum şube müdürlerimize ve nöbet istirahatinde olan çalışma arkadaşlarımıza ulaşmamızı kolaylaştırdı. Personellerimiz Merkez İtfaiye Grup Amirliği ve Mezitli İtfaiye Grup Amirliğinde toplanırken Mersin Büyükşehir Be-

lediye Başkanımız Sayın Vahap SEÇER’ in emir ve talimatları doğrultusunda şube müdürlerimizle görev dağılımı yaptık. Sivil Savunma Şube Müdürümüzü Mersin Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD) ile koordineli çalışmak üzere kriz merkezine, İdari ve Mali İşler Şube Müdürümüz ile Müdahale Koordinasyon Şube Müdürümüzü itfaiye merkezimizdeki koordinasyonu sağlamak, arama kurtarma ekibinin beslenme, barınma, araç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılamak, arama kurtarma çalışmalarına katılmayan personelin sevk ve idaresini organize etmesi için itfaiye merkezimizde, Afet Arama ve Kurtarma Şube Müdürümüz Kahramanmaraş’a Uy-

gunluk ve Ruhsat Şube Müdürümüz Hatay’a, Eğitim Şube Müdürümüz Adıyaman’a, Koordinasyon Amirimizi Malatya’ya ekipleriyle birlikte görevlendirdik. İtfaiye merkezinde işlerin aksamaması ve merkezde kalan personelden maksimum fayda sağlayabilmek için vardiya sistemi 12 saat çalışma 24 saat dinleme iken 24 saat çalışma 24 saat dinlenme sistemine geçtik. İkinci gün Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımızın talimatlarıyla, depremin en çok yıkıma yol açtığı Hatay’a görevlendirildim. Hatay’daki ve diğer illerdeki ekiplerimizle koordinasyonu buradan sağlamaya devam ettim.

Depremin yıkıcı etkisiyle beraber telefon ile iletişimi sağlayan baz

İtfaiye merkezinde işlerin aksamaması ve merkezde kalan personelden maksimum fayda sağlayabilmek için vardiya sistemi 12 saat çalışma 24 saat dinleme iken 24 saat çalışma 24 saat dinlenme sistemine geçtik.

Mersin Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı olarak depremin hemen ardından ani bir refleks ile depremin meydana geldiği Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş'a arama-kurtarma faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere alanında uzman tam donanımlı ekiplerimizi gönderdik.

istasyonlarının hasar görmesi bağlantı problemine yol açtığı için bu gibi olağan üstü durumlarda kullanılmak üzere envanterimize eklediğimiz uydu telefonları ile iletişim kurarak bölgedeki arama-kurtarma faaliyetini yürüten ekiplerimizle koordinasyonu sağladık ve iletişimi koparmadık.

İtfaiye teşkilatının arama-kurtarma alanındaki refleksini ve başarısını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

İtfaiye teşkilatlarının deprem felaketinin gerçekleşmesiyle birlikte bölgeye ilk gelen ekipler arasında olduğunu gerek bölgedeki arama-kurtarma çalışmalarında gerekse sosyal medya ve haberlerde gördük. Örnek verecek olursak Mersin Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Dairesi Başkanlığı olarak depremin hemen ardından ani bir refleks ile depremin meydana geldiği Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş'a arama-kurtarma faaliyetlerini ger-

çekleştirmek üzere alanında uzman tam donanımlı ekiplerimizi gönderdik. Bu ekipler arama-kurtarma çalışmaları sonlandırılana kadar bölgede kaldılar. Yani diyebiliriz ki en hızlı tepkiyi veren ekiplerden biri itfaiye teşkilatıdır.

İtfaiye teşkilatlarının görev ve sorumlulukları arasında arama-kurtarma faaliyetleri olduğu için doğal olarak afetlerde en hızlı tepki veren birimdir. İtfaiye teşkilatları 24 saat esasına göre görev yaptığı ve sorumluluk alanları içerisinde çeşitli arama-kurtarma faaliyetlerinde bulundukları için bu tür durumlara mental ve fiziki olarak daima hazır bulunmaktadır. Bu bakımdan afet bölgesinde müdahalede bulunan diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla karşılaştırma yapacak olursak arama kurtarma faaliyetleri bakımından itfaiye teşkilatını bir adım öne geçirmek gerekir.

Arama-kurtarma çalışmaları esnasında yaşadığınız zorluklar nelerdi? Zarar gören itfaiye personeliniz oldu mu?

Arama-kurtarma faaliyetlerinin acil ve hızlı müdahale gerektiren bir durum olduğu herkesçe bilinmektedir. Ancak yolların kısmen veya tamamen kapanması, açık olan yollarda ise aşırı trafik yoğunluğu ilk müdahalede ekiplerimizin çalışmalarını aksattı/geciktirdi. Müdahale esnasında ise müdahale alanının geniş bir bölgeye/bölgelere yayılması, ilk etapta iş makinelerinin olmayışı, artçı depremler, kötü hava koşulları, iletişimde kopukluklar (servis sağlayıcı operatörlerin yetersizliği) gibi durumlar arama-kurtarma çalışmalarını kısmen yavaşlattı. Arama-kurtarma çalışmalarında istemesekte fiziksel olarak bir çalışma arkadaşımız hafif yaralandı, ayrıca çalışma arkadaşlarımızdan psikolojik olarak etkilenenler de oldu.

İtfaiye teşkilatlarının görev ve sorumlulukları arasında arama-kurtarma faaliyetleri olduğu için doğal olarak afetlerde en hızlı tepki veren birimdir. İtfaiye teşkilatları 24 saat esasına göre görev yaptığı ve sorumluluk alanları içerisinde çeşitli arama-kurtarma faaliyetlerinde bulundukları için bu tür durumlara mental ve fiziki olarak daima hazır bulunmaktadır.

“AFET YÖNETİMİ TOPLUMCA YERİNE GETİRİLMESİ GEREKEN TOPYEKÛN BİR MÜCADELE SÜRECİDİR”

Halil YILMAZ

Tüm İtfaiyeciler Birliği Derneği (TİBDER) ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanı

Arama-kurtarma çalışmaları esnasında yaşadığınız zorluklar nelerdi? Zarar gören itfaiye personeliniz oldu mu?

Çalışmalarımız esnasında önemli olan önce iş sağlığı ve güvenliğidir. Bizim ekibimizden zarar gören arkadaşımız olmadı. Deprem bölgesindeki illerdeki itfaiyecilerden enkaz altında kalanların olduğunu biliyoruz. Hepimizin başı sağ olsun, geçmiş olsun. Soğuk hava ve kar yağışı nedeniyle zorluklar yaşadık ancak canla başla çalışmalarımız devam etti. İlk çalışmalarımıza Osmaniye’de başladık. İki gün sonra Adıyaman’da arama kurtarma takviyesi isteği üzerine Adıyaman’da

da görevimizi icra ettik. Besni ilçesinde yaptığımız çalışmalarda soğğun etkisi ve zorlu koşullar vardı ancak arkadaşlarımızın özverili çalışmasıyla zorlukların üstesinden geldik. Arama kurtarma çalışmaları esnasında; 11 ilde yıkım olması nedeniyle ekiplerin disipline koordine-sini etkileyen olumsuz durumlar söz konusu oldu ancak kısa bir zaman diliminden sonra önce enkaz altındaki vatandaşlarımıza ulaşmaya çalıştık. Özellikle çok katlı yapılarda meydana gelen yıkımlar söz konusuydu. Çok ekipli çalışmalar zordur ancak olabileceğince belli bir sistem üzerine devam ettik. İlk 72 saat arama kurtarma için altın saatlerdir. Ekiplerin bu saatler içinde

hassas ve özverili olarak çalışması önemlidir. İş makinelerinin enkaz üstünde çalışmaması gerekir. Lokal müdahaleler de bulunabilir ancak enkazın tümünü etkileyen müdahaleler dikkatli bir şekilde yapılmalıdır. 81 ilimizden arama kurtarma çalışmalarına katılan ekipler içerisinde 6.506 profesyonel arama kurtarma itfaiye personeli bulunmaktadır. 1.027 araçla olay yerinde çalışmalar sürdürülmüş ve halen özellikle çadır kentlerde ve yıkımın olduğu bölgelerde itfaiye araçlarımız tedbir

81 ilimizden arama kurtarma çalışmalarına katılan ekipler içerisinde 6.506 profesyonel arama kurtarma itfaiye personeli bulunmaktadır.

amaçlı olay yerindedir. Afet ve acil durumlarda deprem afeti başta olmak üzere ülkemiz kurum ve kuruluşları arasında gündüz 40 sn. gece 1 dk. içerisinde olay yerlerine intikal etmek için çıkış yapma imkan ve kabiliyetine sahip olan kuruluşların başında itfaiye teşkilatları gelir. 11 ili vuran afette önce yerel bazı ekipler ve yakın iller olay yerine müdahale etmiştir. Örneğin Kayseri ili Kahramanmaraş'a; Konya ili Hatay'a afet bölgesine öncelikli olarak müdahale etti. Bütün bölgede itfaiye ekipleri hızlı ilk müdahaleyi gerçekleştirdiler. Daha sonra bütün itfaiye teşkilatlarımız bölgeye intikal etti. Diğer arama kurtarma ekipleriyle birlikte etkin olarak çalışmalar gerçekleştirildi. Birçok yurttaşımız enkaz altından canlı olarak çıkartıldı. Yeni teknolojik araç ve tekniklerle hızlı müdahaleler yapıldı. Hepimizin takip ettiği gibi saatler değil günler sonra arama kurtarma ekiplerimiz vatandaşlarımıza canlı olarak ulaştı. Hayatını kaybeden binlerce vatandaşımız hassasiyetle enkaz altından çıkarıldı. Böylesi yoğun

Biz itfaiyeciler her gün irili ufaklı birçok itfai olaya müdahale etmekteyiz. Kentsel ve endüstriyel yangınlar, trafik kazaları, lokal göçük ve patlamalar, su baskınları, sualtı ve üstü kurtarma faaliyetleri ve gündemimiz olan deprem afetlerine müdahale gibi çok geniş ve kapsamlı görevlerimiz bulunmaktadır.

enkaz ve geniş alanda yürütülen bir çalışmada aksaklıkların meydana gelmesi işimizin doğası gereğidir. Burada şunu da ifade etmek gerekir, başında bulunduğum Balıkesir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Teşkilatı arama kurtarma ekibi olarak 88. saatte Osmaniye'de canlı olarak enkaz altından çıkardığımız bir vatandaşımıza ulaşmak için 4 saate varan hassas bir çalışma yürüttük. 2,5 saat gibi bir sürede itfaiye arama kurtarma personelimiz enkaz altında yapılan tahkimatlarla enkaz altına giriş sağlayarak kurtarılmayı bekleyen vatandaşımız ile enkaz altında çalışarak adeta beton blokları, hassas blokları oyarak alan açmak, genişletmek suretiyle vatandaşımızı dışarı almayı başarmıştır. Bu esnada artçı depremlerin olmasının da personellerimiz için büyük bir risk oluşturduğu gerçektir.

Sonuç olarak çok sayıda yıkıntı, yoğunluk, enkaz haline dönen çok katlı binalar, arazi koşulları, özellikle depremin meydana geldiği ilk günlerdeki olumsuz meteorolojik koşullar ve gerek iller arası gerekse yerleşim merkezleri içerisindeki ulaşımı engelleyen koşullar başlangıçta ekiplerimizin konuşlanmasını ve müdahalesini olumsuz etkilemiştir.

İtfaiyeci olarak afet sonrası arama-kurtarma çalışmalarıyla ilgili aldığınız eğitimler yeterli miydi? Zayıf ve güçlü yönlerinizi değerlendirme fırsatınız oldu mu?

Biz itfaiyeciler her gün irili ufaklı birçok itfai olaya müdahale etmekteyiz. Kentsel ve endüstriyel yangınlar, trafik kazaları, lokal göçük ve patlamalar, su baskınları, sualtı ve üstü kurtarma faaliyetleri ve gündemimiz olan deprem afetlerine müdahale gibi çok geniş ve kapsamlı görevlerimiz bulunmaktadır. Biz itfaiyeciler ülkemizin en iyi yetişmiş, büyük bir saha tecrübesine sahip

Ülkemiz genelinde yıllık ortalama 300.000'in üzerinde itfai olaylara müdahale eden biz itfaiyeciler illerimizden, ilçelerimize kırsal mahallere varana kadar hızlı ilk müdahale ile etkin koordinasyonun çok önemli bir parçasıyız.

bir teşkilatın içinde yer almaktayız. Biz itfaiyeciler 7-24 nöbette olarak tehlikeye düşmüş her canlının imdadına koşan ekipleriz. Dolayısıyla özellikle 1999 depreminden bu güne yurt içi, yurt dışı yaşadığımız bir çok acil durum ve afetlere karşı her zamankinden daha eğitilmiş, daha donanımlı olarak daima hazır ve daima nöbetteyiz. Ülkemiz genelinde yıllık ortalama 300.000'in üzerinde itfai olaylara müdahale eden biz itfaiyeciler illerimizden, ilçelerimize kırsal mahallere varana kadar hızlı ilk müdahale ile etkin koordinasyonun çok önemli bir parçasıyız. Her itfaiyeci başta temel itfaiyecilik eğitimi sonrasında hizmet içi eğitimler ve tekâmül eğitimleri ile belli konularda branşlaşma ve en önemlisi saha tecrübesi ile deneyim kazanmaktadır. Özellikle son yıllarda meydana gelen afetlerle bu deneyim katlanarak art-

mıştır. Türk itfaiyecisi özellikle yurt dışında meydana gelen afetlerde de ağır kurtarma yapabilen ekiplerle önemli görevler üstlenmiştir. Tatbikî yaşanan her olay ayrı bir tecrübedir. Teknolojik gelişmeler ve iklim değişikliği ile birlikte artan riskler eğitim ve donanımımızı sürekli geliştirme zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır ve teşkilatlarımız bunun farkındadır. Buna istinaden sürekli iyileştirme çalışmaları ile ülkemiz itfaiye teşkilatlarını geliştirmek için gerekenleri teşkilat olarak yapmak-tayız.

Afet sonrası müdahale ekiplerinin bölgeye sevk ve organizasyonu noktasında nasıl bir yöntem izlenmekte?

Özellikle son yaşadığımız asrın felaketinde yakın illerdeki ekipler karayoluyla olay yerine ulaşmışlardır. Diğer illerimizden de karayolu ve özellikle havayolu ile olay yerine ciddi sayıda ekip intikali gerçekleştirilmiştir. Başta İstanbul, İzmir, Ankara merkezli olmak üzere Adana'ya ve Gaziantep'e havayoluyla hızlıca ekip sevkî gerçekleştirilmiştir. Özellikle Konya bölgesindeki karayolunda hava koşullarına bağlı yaşanan aksaklığa rağmen alternatif güzergâhlar ve hava intikalleri daha da önemli hala gelmiştir. Deprem bölgesi içinde de depreme bağlı olarak yollarda meydana gelen hasarlar, kırılmalar çok kısa sürede onarılarak veya emniyet ekiplerimizce alternatif yollara yönlendirilerek ekiplerin biran evvel görev noktalarına ulaşmaları sağlanmıştır. Başlangıçta AFAD merkezli görev yerlerinin yönlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Sonrasında illerde oluşturulan kriz merkezleri doğrultusunda bu organizasyon güncellenerek ekipler sahaya konuşlandırılmıştır.

Özellikle bu depremde merkezi yönetim tarafından illerin eşleştirilmesi; örneğin Balıkesir ilimizin Osmalı

niye ile eşleştirilmesiyle başta Sayın Valimiz, Belediye Başkanımız, Balıkesir İtfaiyesi Köpekli Yıldız Arama Kurtarma Birliğimiz ve Büyükşehir Belediyemizin diğer yol, sağlık sosyal ekipleriyle topyekûn olarak bölgeye intikal ederek adeta bölgeye bir üst kurduk. Her türlü lojistik, barınma gıda temini çalışmaları hızlı bir şekilde yerine getirilmiştir. Enkaz altında mahsur kalan 100'lerce vatandaşımıza ekiplerimizce ulaşıldı. Afet sonrası iyileştirme çalışmaları kapsamında da halen Malatya da ciddi sayıda Balıkesir Belediyemize ait personel, iş makinesi ve su kanalizasyon idaresi ekipleri (BASKİ) görevini sürdürmektedir. Gaziantep ve Adıyaman'da da bu kapsamda önemli faaliyetler yerine getirilmektedir.

Bu depremde çıkarmamız gereken en önemli ders; afetleri önleyemeyiz ancak zararlarını azaltabiliriz. Afet yönetimi toplumca yerine getirilmesi gereken topyekûn bir mücadeledir. Afetlere dirençli şehirler, bütünleşik afet yönetim sisteminde yer alan hazırlık ve planlama sürecinin, fonlama ve teknik personel desteğinin AFAD tarafından; müdahale ve olay yeri yönetiminin gelişmiş ülkelerde olduğu üzere itfaiye teşkilatları tarafından; iyileştirme safhasının ise ilgili bakanlık-yerel yönetim eliyle yerine getirilmesi olmazsa olmaz gerçeğimizdir. Türkiye Afet Müdahale Planının (TAMP) güncellenerek standart sistemden modüler sisteme dönüştürülmesi suretiyle 81 ilin kendi içinde risk analizleri çerçevesinde öncelikler konusunda çeşitli kurumlara dağılmış olan imkân ve kabiliyetlerin bir araya getirilerek ülkemiz afet ve acil durum yönetiminin yeniden modellenmesi önemli ve acil bir konudur. Daha hızlı, daha akıllı uygulamalar ve etkin koordinasyon sağlayacak il bazında afet koordinasyon merkezleri ve afet master planı çalışmaları-

nın yapılması önemli ve acil olarak sağlanmalıdır. Ülkemiz geneli itfaiye teşkilatlarının rutin faaliyetlerinin yerel yönetim bünyesinde sürdürülmesi ancak eğitim, standardizasyon ve denetim fonksiyonlarını yerine getirecek herhangi bir acil durum veya afette koordinasyon sağlayacak ilgili bakanlık bünyesinde merkezi bir otoriteye bağlanması çalışmalara büyük bir ivme kazandıracaktır.

Bu depremde çıkarmamız gereken en önemli ders; afetleri önleyemeyiz ancak zararlarını azaltabiliriz. Afet yönetimi toplumca yerine getirilmesi gereken topyekûn bir mücadeledir.

BUGÜNÜN GENÇLERİ, GELECEĞİN MESLEKLERİ PROJE TOPLANTISI

Türkiye Belediyeler Birliğinin nihai faydalanıcı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) uygulayıcı olduğu, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı III (IPA III) kapsamında finanse edilen "Bugünün Gençleri, Geleceğin Meslekleri Projesi"nin başlangıç toplantısı 29 Mart tarihinde Türkiye Belediyeler Birliği ev sahipliğinde yapıldı.

Başlangıç toplantısına Avrupa Birliği Delegasyonu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve belediye temsilcileri katıldı.

Gençleri, belediyelerle geleceğin mesleklerine hazırlamak ve gençlerin "Endüstri 4.0" ile ilgili becerilerini geliştirmek amacıyla oluşturulan proje; bilişim, robotik kodlama, e-dönüşüm, dijital pazarlama, sosyal inovasyon ve tasarım odaklı düşünme gibi tamamlayıcı alanlarda vatandaşların hayatını kolaylaştıran

akıllı şehir çözümlerine katkı sağlamak üzere gençlerin gelecekteki becerilerinin çözüm odaklı olmasını ve teknoloji pazarına katma değerli ürünler yaratmasını hedefliyor. Projenin bütçesi ise 7,9 milyon Avro olarak belirlendi.

TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm, UNDP Mukim Temsilci Vekili Miodrag Dragisic ve AB Delegasyonu Bölüm Başkanı Laurent Gurirkinge'nin açılış konuşmalarının ardından UNDP Türkiye ve TBB uzmanları projeye ilişkin bilgiler, seçim kriterleri ve güncel gelişmeler hakkında sunuşlar gerçekleştirdi.

Kurum temsilcilerinin görüş ve önerilerinin alınmasının ardından toplantı tamamlandı ve projenin resmi olarak başlangıç aşamasına geçiş yapıldı.

Açılış konuşmalarının ardından UNDP Türkiye ve TBB uzmanları projeye ilişkin bilgiler, seçim kriterleri ve güncel gelişmeler hakkında sunuşlar gerçekleştirdi.

Bir itfaiyecinin kaleminden...

Biz itfaiyeciler acil durum olaylarının neredeyse tamamında aktif rol almaktayız ve gündelik yaşamda trafik kazasından yangına, kuyuya düşme vakasından intihar vakasına, doğalgaz patlamasından bina çökmesine ve daha onlarcasını sayabileceğim vakaların biri veya birkaçıyla her gün hemhal olmaktadır.

Doğal afetlerde itfaiye teşkilatlarının önemi tam olarak da bu nedenle önem arz etmektedir. Arama kurtarma ekipleriyle, yangın ekipleriyle, su altı arama kurtarma ekipleriyle, eğitim ekipleriyle, binaları yangından korumak için önleme birimleriyle her an hazır, her an idmanlı ve yerel yönetimlere bağlı olmayla birlikte olaylara karşı ani refleks verebilmek, itfaiye teşkilatlarının afet müdahalesinde önemini göstermektedir.

Yüzyılın depreminin ilk günü Konya'dan gelen ekiplerin koordinasyonu için Antakya'daydım. 4 arama kurtarma ekibim enkaz başında kurtarma faaliyetlerini gerçekleştirmekteydi. Yanıma deprem anında nöbette olan trafik polisi bir kardeşimiz geldi. Eşinin ve iki çocuğunun enkaz altında olduğunu, seslerini duyduğunu söyledi. Bende kendisine ekiplerin kurtarma yaptığını, şu an için neredeyse tüm binalardan ses geldiğini, ancak evinizin olduğu bölgeye gelinceye kadar binanızın yanından ayrılmayıp başka bir kurtarma ekibi gelir ise çağırmasını veya bizim ekipleri binalarının başında beklemesi gerektiğini söyledim. Hal ve hareketlerinden psikolojisinin iyi durumda olmadığı belliydi. Konuşmam sonucunda kendisini rahatlatıp yaklaşık bir buçuk saatlik ekip çalışmamızın neticesinde eşi ve çocuklarına sağ salım ulaşan kardeşimizin söylediği sözler aklımdan hiç çıkmadı: "Mesleğim çok zor, soğukta, sıcakta hep sahadayım ve bundan şikâyetçiyimdim ancak bundan sonra şikâyetçi olursam sizlerin hakkına girmiş olurum."

Kardeşimizin kendi canından vazgeçme eğiliminden bizlere sarılarak dua etmesine giden bu yolda; bizlerin her an kriz anında, kriz ortamında, olumsuz şartlarda acılı insanlarla çalışmamızdan kaynaklanan bu durum, inisiyatif alabilen ve karşımızda bulunan kişi ile empati kurup duygusal anlamda metanetten ayrılmayan yapımızdan kaynaklanmaktadır.

Kadir Ünver

Konya Büyükşehir Belediyesi, İtfaiye Koordinasyon Amiri

KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ VE İÇ GÖÇ

İbrahim Emin YILMA
Uzman/ Dış İlişkiler Müdürlüğü/ TBB

Türkiye, 6 Şubat 2023 günü 7,7 ve 7,6 şiddetlerinde gerçekleşen iki büyük depremle karşılaşmıştır. Depremden, Türkiye nüfusunun yaklaşık %17'si etkilenmiştir. Afet sonucunda binlerce insan başka yerleşim alanlarına göç etmek zorunda kalmıştır.

Göç; farklı nedenlerle, zorunlu veya isteyerek, geçici ya da kalıcı olarak yaşanılan yerin terk edilerek başka bir yere yerleşmesi eylemidir. Geçmişten günümüze insanlığın kıtalara yayılımının bir sebebi de zorunlu göçlerdir. Deprem, sel, kuraklık gibi doğal afetlerden etkilenen insanlar daha iyi bir yaşam sürmek adına göç etmiştir.

Doğal afetler sonucunda bir çok göç hareketi yaşanmıştır. Bu hareketler iç göç ve dış göç şeklinde ortaya çıkmıştır. Bireylerin afet nedeniyle göç etmeleri “çevresel mülteciler” kategorisinde değerlendirilmektedir. Bu göçler, kaçış (terkin), tahliye, yer değiştirme (insanların evlerinden çıkarılması), yeniden iskân (insanların kendi evlerinden alınarak yeni evlerine yerleştirilmesi) veya zorunlu göç (insanların yeni ve genellikle uzak yerlere gitmek zorunda bırakılması) biçiminde gerçekleşebilmektedir.¹ Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNCHR) verilerine göre anormal derecede şiddetli yağışlar, uzun süreli kuraklıklar, çölleşme, çevre-

sel bozulma veya deniz seviyesinin yükselmesi ve kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının artan yoğunluğu ve sıklığından kaynaklanan tehlikeler, hâlihazırda her yıl ortalama 20 milyondan fazla insanın evlerini terk etmesine ve ülkelerindeki başka bölgelere taşınmasına neden olmaktadır.² Örneğin, 12 Ocak 2020 tarihinde Haiti’de meydana gelen 7,0 şiddetindeki depremde 222.750 kişi hayatını kaybetmiş, 1,5 milyon kişi yerinden olmuş ve 313.000 ev hasar görmüştür. Ekonomik olarak Haiti gayrisafi yurtiçi hasılasının %120’sine denk gelen tahmini 7,9 milyar Dolar hasarla kayıtlarda yer almıştır.³ Göç çerçevesinde son yıllarda gerçekleşen en büyük depremlerden birisidir.

Türkiye, bulunduğu coğrafya itibarıyla fay hatlarının üzerinde bulunan bir yerde konumlanmıştır. Ayrıca, Avrupa ve Asya’yı birbirine bağlayan bir konumda olması sebebiyle uluslararası göç hareketliliğinin de merkezinde yer almaktadır. Türkiye toprakları Dünya karasal büyüklüğünün %0,5’ine

tekabül etmektedir. 1990 yılından günümüze kadar meydana gelen büyük depremler incelendiğinde Grafik 1’de görüldüğü üzere Türkiye’de gerçekleşen 58 deprem sayısı Dünya genelinde altıncı sırada yer almaktadır. Türkiye’nin coğrafi alanının neredeyse tamamı fay hatları üzerinde yer alması sebebiyle her yıl çeşitli büyüklüklerde binlerce deprem meydana gelmektedir. Türkiye Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) 2022 yılında 20 binin üzerinde yer sarsıntısını belgelemiştir. Ayrıca, en fazla depremin kaydedildiği yıl 38 binin üzerinde sarsıntıyla 2017 olmuştur.⁴ Söz konusu zaman diliminde en çok depremden etkilenen iki büyük Asya ülkesi Çin (182) ve Endonezya (161) olmuştur. Asya’da Japonya, Hindistan ve Filipinler ağır etkilenen diğer Asya ülkeleridir. Türkiye 58 sarsıntıyla Avrupa’da en fazla tehlike altında olan bölgededir.

6 Şubat 2023 günü Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli 7,7 büyüklüğünde ve Elbistan merkezli 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana

¹AÜDTCF Antropoloji Dergisi Sayı 32, Etkin Bir Göç Faktörü: Afetler, N. Varol, T. Gültekin,

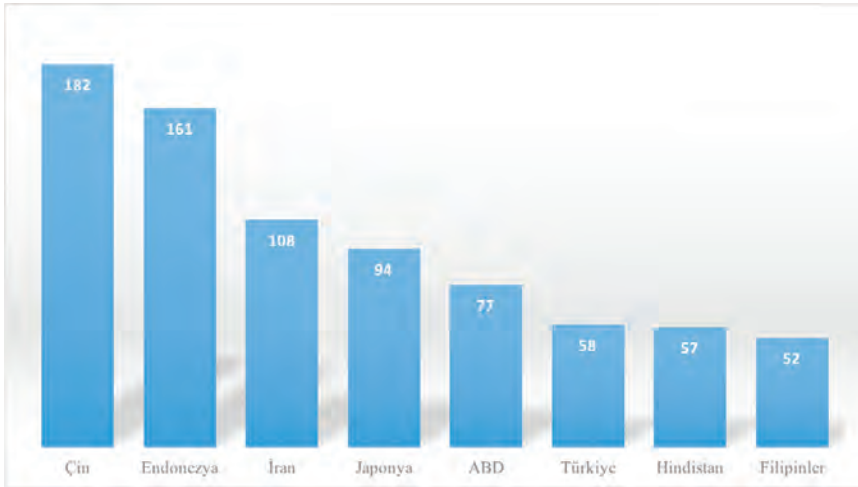
²BM UNCHR, <https://www.unhcr.org/what-we-do/how-we-work/environment-disasters-and-climate-change/climate-change-and-disaster>, Erişim: 09.04.2023

³Avrupa Komisyonu İnsani Yardım ve Sivil Koruma Genel Müdürlüğü (ECHO), https://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/haiti_earthquake_response_en.pdf, Erişim:15.04.2023

⁴Statista Veri Tabanı, <https://www.statista.com/statistics/1309531/turkey-number-of-earthquakes/> Erişim: 09.04.2023

⁵Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) 01.03.2023 tarihli Basın Bülteni, Erişim: 09.04.2023

⁶Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum’un 07 Şubat 2023 tarihli Basın Açıklaması, <https://csb.gov.tr/bakan-kurum-deprem-nufus- itibariyle-13-5-milyon-vatandasimizi-etkiledi-bakanlik-faaliyetleri-37415>, Erişim: 09.04.2023

Grafik 1. 1999-2022 En Çok Depremin Gerçekleştiği Ülkeler

Yıl	İl	Büyüklik	Can Kaybı Sayısı
1999	Gölcük	7,8	17.480
1999	Düzce	7,5	763
2003	Bingöl	6,4	176
2011	Van	7,1	601
2020	İzmir	6,6	116
2020	Elazığ	6,8	41
2023	Kahramanmaraş	7,7 ve 7,6	50.500 ⁸

Tablo 1. 1999 Yılından Günümüze Türkiye’de Gerçekleşen Depremler⁷

na gelmiştir⁵. Türkiye ve Suriye’yi etkisi altına alan yerel saatle sabah 04:17 civarında başlayan depremler sonucu, Türkiye’nin güneydoğusundaki merkez üssü çevresindeki bölgede binlerce bina yıkılmıştır. Depremlerden etkilenen kişi sayısının 13,5 milyon kişi olduğu ifade edilmiştir⁶. Bu rakam Türkiye nüfusunun yaklaşık %17’sine tekabül etmektedir. Tablo 1’de 1999 yılından günümüze kadar Türkiye’de gerçekleşen depremler ve bunların sebep olduğu can kayıpları, 6 Şubat depremlerinin yıkıcı büyüklüğünü ayrıca ortaya koymaktadır. Depremlerin meydana getirdiği hasara ilişkin net sayılar AFAD’ın basın bültenleri ve yetkililerin ba-

sın açıklamalarıyla ifade edilmiştir. AFAD’ın 1 Mart 2023 tarihli basın bülteni verilerine göre Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ve Elazığ’dan ayrılarak gittiği illerde valilik ve kaymakamlıklara başvurarak kayıt yaptıran toplam kişi sayısı 1.971.589’dur. 14 Şubat 2023 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan kabine toplantısı sonrası yaptığı açıklamada tahliyeler ve kendi imkanlarıyla bölgeden ayrılanların sayısının 2,2 milyon kişi olduğunu açıklamıştır⁸. 24 Şubat 2023 tarihli AFAD basın bültenine⁹ göre göre “Afet bölgesinde ve afet bölgesi dışında; çadır, konteyner,

Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü yurtları, oteller, kamu misafirhaneleri, Milli Eğitim Bakanlığı tesisleri ve diğer tesislerde barınma hizmeti sunulan kişi sayısı 1.914.292’dir. Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ve Elazığ’dan toplam 528.146 vatandaşımız tahliye edilmiştir.” şeklinde ifade edilmiştir. Anadolu Ajansında 3 Mart 2023 tarihinde yer alan habere göre depremzedelerin yurdun dört bir yanına dağıldıkları ifade edilerek illere göre rakamlar ifade edilmiştir.¹⁰ Buna göre yurt genelinde 1.327.915 depremzede yer almaktadır. 237.215 kişi ile en çok depremzedenin Ankara’da bulunduğu görülmüştür. Ankara’nın ardından 155.000 kişi ile Antalya ve ardından 70.000 kişi ile İzmir depremzedelerin yerleştiği iller olmuştur. Kalan diğer kişiler diğer illere yerleşmiştir. Sonuç olarak; merkez üssü Kahramanmaraş’ın Elbistan ve Pazarcık ilçeleri olan 6 Şubat 2023 depremleri birçok insanın zorunlu göç etmesine sebep olmuştur. Bu kişiler il dağılımına bakıldığında olası bir depremde daha az etkilenecek olan ve/veya deprem bölgesine coğrafi olarak yakın olan şehirleri tercih etmişlerdir. Depremin yakın bir tarihte gerçekleşmiş olması sebebiyle verilerin de ileriki zamanlarda daha da detaylandırılacağı varsayılmıştır. Dolayısıyla depremlerin doğuracağı toplumsal etkiler bu noktada tam olarak belirlenememektedir. Bununla birlikte deprem bölgesine geri dönüşlerin öncelikle bölgedeki barınma imkânlarının tamamlanmasıyla ve bölgedeki gündelik sosyo-ekonomik hayatın inşasıyla sağlanacaktır.

⁷Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Veri Tabanı, <http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/2/deprem-bilgileri/buyuk-depremler/>, Erişim: 09.04.2023

⁸Anadolu Ajansı, Gündem Asrın Felaketi, <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/cumhurbaskani-erdogan-son-vatandasimizi-oradan-cikarana-dek-calismalarimizi-surdurecegiz/2819495>, Erişim: 09.04.2023

⁹24.02.2023 tarihli AFAD Basın Bülteni, <https://www.afad.gov.tr/kahramanmaraşta-meydana-gelen-depremler-hk-basin-bulteni-35>, Erişim: 09.04.2023

¹⁰Anadolu Ajansı, Gündem Asrın Felaketi, <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/depremzedeler-yurdun-dort-bir-yaninda-misafir-ediliyor/2836477>, Erişim: 09.04.2023

SKUP TÜRKİYE PROJESİ TANITILDI

Türkiye’de sürdürülebilir kentsel hareketlilik çalışmalarını yaygınlaştırmayı amaçlayan “Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik için Avrupa Birliği Desteği Projesi”nin açılış etkinliği Türkiye Belediyeler Birliği ev sahipliğinde 1 Şubat tarihinde Ankara’da yapıldı.

Etkinliğin açılış konuşmalarını; TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özcan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB) Avrupa Birliği (AB) ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Burak Aykan, AB Türkiye Delegasyonu Birinci Müsteşarı ve Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bölümü Başkanı Angel Gutierrez Hidalgo gerçekleştirirken ana tema konuşmalarını ise TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, UAB AB Yatırımları Dairesi Başkanı / IPA Direktörü Dr. Tijen İğci, POLIS Network Direktörü Karen Vancluyssen, ile SKUP Türkiye Projesi'nin Ekip Lideri Dr. Nazan Koçak Rye yaptı.

Başkan Şahin, ekonomiyi ekolojiye çevirmenin ve sürdürülebilir kalkınmanın önemine değinerek, "Ortak evimiz olan gezegenimizi koruyarak kullanamadık. Sosyal adaleti, sosyal barışı ve çevresel bütünlüğü sağlayamadık. İnsanı korumak için çevreyi korumak gerektiğini, balıkların ölmemesini, ağaçların kurumamasını maalesef pandemi gibi çok ağır bir şekilde bedelini ödediğimiz şartlarda yeniden dünyanın gündemine aldık." dedi.

Şahin: "Hep birlikte yürüelim, hep birlikte koşalım; temiz bir dünyayı birlikte inşa edelim."

Konuşmasında Türkiye'de sürdürülebilir hareketliliği sağlamaya yönelik çalışmalardan bahseden Başkan Şahin, ekonomiyi ekolojiye çevirmenin ve sürdürülebilir kalkınmanın önemine değinerek, "Ortak evimiz olan gezegenimizi koruyarak kullanamadık. Sosyal adaleti, sosyal barışı ve çevresel bütünlüğü sağlayamadık. İnsanı korumak için çevreyi korumak gerektiğini, balıkların ölmemesini, ağaçların kurumamasını maalesef pandemi gibi çok ağır bir şekilde bedelini ödediğimiz şartlarda yeniden dünyanın gündemine aldık." dedi.

Dünyanın uzun yıllardır bu konuda konuştuğunu ve artık eylem zamanı olduğunu kaydeden Şahin, sorunları tek başına bir belediyenin, bir ülkenin veya bir başkanın çözmesinin mümkün olmadığını belirterek iş birliğinin önemini altını çizdi.

Şahin konuşmasına şöyle devam etti: "Hep sonuçlarla uğraşıyoruz. Hastalık, ırkçılık, pandemi, terör, kriz hepsi birer sonuç. Oysa en az maliyetli olan koruyucu ve önleyici tedbirler." dedi. TBB'nin başlattığı fikir ve proje yarışmalarını anlatan Şahin, "Neler yapıp neler yapmamamız gerektiğini araştırdık. Dünyanın bu gidişatına karşı, başkasından beklemeden bu büyük sorunu birlikte nasıl çözebiliriz diye baktığımız çalışmalar yaptık." diye konuştu. Sıfır emisyon, sıfır atık, iklim değişikliği ile mücadele gibi konulara da değinen Şahin konuşmasını "Hep birlikte yürüelim, hep birlikte koşalım; temiz bir dünyayı birlikte inşa edelim." sözleriyle noktaladı.

Hidalgo: "Vatandaşlar bu çalışmanın öznesi olarak kilit noktada."

AB Türkiye Delegasyonu Birinci Müsteşarı ve Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bölümü Başkanı Angel Gutierrez Hidalgo sıfır emisyonu hedefleyen çalışmaların önemini

den bahsetti. Trafik sıkışıklığının ve trafik kazalarının çevre, ekonomi, güvenlik ve insan hayatı üzerindeki olumsuz etkilerini anlatan Hidalgo, değişimlerin şehirlerde başladığına dikkat çekerek “Şehirlerin büyük potansiyeli var. Şehirleri daha yaşanabilir hale getirmek için toplu taşımaya odaklanıyoruz. Toplu taşımayı yaygınlaştırmak ve araç sayısını azaltmak emisyonun düşürülmesinde çok önemli. Türkiye’de pek çok şehirde bu alanda çalışmalar yapılıyor. Değişimi ortaya koyabilmek için kararlı adımlar atmamız gerekiyor. Bu çalışmalar oldukça maliyetli. AB fonları çok faydalı olacak. Vatandaşlar bu çalışmanın öznesi olarak farkındalığın oluşturulmasında kilit noktada.” dedi.

Özcan: “SKUP Projesi finansmana ulaşmak ve yerel yönetimlere bilgi aktarması bakımından çok değerli.”

Projelerin hayata geçmesinde finans faktörünün önemli bir etken olduğunu aktaran Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özcan, Türkiye’de pek çok büyükşehirde kentsel hareketlilik planlarının hazırlanması için IPA kaynaklarından yararlanıldığını söyledi. SKUP Projesi kapsamında belediyelerin sürdürülebilir kentsel

hareketlilik konusunda kapasitelerinin güçlendirileceğini belirten Özcan, bu alanda çalışan dünyadan belediyelerle de iletişim sağlanacağını ifade etti. Özcan, kentsel hareketlilik konusunda dünyada farklı finansman fırsatları olduğunu belirterek “SKUP Projesi finansmana ulaşmak ve yerel yönetimlere bilgi aktarması bakımından çok değerli.” şeklinde konuştu.

Aykan: “İnovasyon ve akıllı ulaşım sistemleri gibi konularda Türkiye’yi lider ülke yapma gayretindeyiz.”

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının sürdürülebilir ulaşım alanında yaptığı çalışmaları ve “Ulaştırma 2053 Vizyonu”nu anlatan Genel Müdür Aykan, ulaşım sektörünün IPA fonlarının verimli ve etkin kullanıldığı bir alan olduğunu ve bu alanda AB ile entegrasyonu artıracak projeleri hayata geçirdiklerini söyledi. İnovasyon ve akıllı ulaşım sistemleri gibi konularda Türkiye’yi lider ülke yapma gayretinde olduklarını kaydeden Aykan konuşmasında; “Ülkemizi AB’ye bağlayan stratejik konumuyla ülkemiz ve AB kazanımları için büyük önem arz eden zamanında ve sorunsuz tamamlanması için üzerimize düşen görev ve sorumlulukların bilincindeyiz.” sözlerine yer verdi.

‘Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik’ Ele Alındı

Etkinliğin ikinci bölümü “Türkiye’de Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik” başlıklı panelle devam etti. TBB Proje ve Finansman Birim Sorumlusu Cemal Baş’ın moderatörlüğünü üstlendiği panele; SKUP TÜRKİYE Proje Direktörü Dr. Wolfgang Backhaus, AB Türkiye Delegasyonu, Ulaştırma Politikası ve İklim Değişikliği Ekip Koordinatörü Göktaş Kara ile POLIS Network Direktörü Karen Vancluysen, İLBANK Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanı Şevket Altuğ Taşdemir katıldı.

Yönlendirme Komitesi Toplantısı

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından finanse edilen, Türkiye Belediyeler Birliğinin nihai faydalanıcı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ise sözleşme makamı olduğu “Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik İçin AB Desteği Projesi”nin ilk Yönlendirme Komitesi, Projenin açılış gününde TBB Genel Sekreter Yardımcısı Halil İbrahim Azak başkanlığında Ankara’da toplandı. Toplantıya, sözleşme makamını temsilen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanı Dr. Tijen İçci ve AB Türkiye Delegasyonunu temsilen Ulaştırma Sektörü Yöneticisi Göktaş Kara’nın yanı sıra Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, AB Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve İLBANK’tan da temsilciler katılım sağladı. Projenin genel sunumlarıyla başlayan toplantıda projenin ilerleyişi, mevcut durum ve muhtemel iş birlikleri tartışıldı. Ayrıca toplantıda, Projenin politika diyalogu bileşeni kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler de gündeme geldi.

Bir itfaiyecinin kaleminden...

6 Şubat tarihinde meydana gelen ve tüm ülkeyi yasa boğan deprem felaketi yaşanır yaşanmaz arama kurtarma timlerimizin kullanmakta olduğu anlık yazışma grubundan saat 4:30 civarında bilgilendirme mesajı yayınlanmış olup, sabah 6:00'da tüm arama kurtarma personelimiz hazır vaziyette itfaiyede toplanılmıştır. Olayın büyüklüğü ve vahameti ilk anlardan itibaren anlaşıldığı için olabildiğince fazla ekip ve ekipman hazırlanmış ve vakit kaybetmeden 06:30 civarı yola çıkmıştır. Ekiplerin bir kısmı olabildiğince hızlı müdahale için uçakla, bir kısmı da karayoluyla yola koyulmuştur.

Arama kurtarma ekipmanları ve çantaları sürekli hazır vaziyette bekletildiği için hazırlık süreci uzun sürmemiştir. Ayrıca kurtarma araçlarımız da her gün kontrol edildiği için müdahaleye hazır durumdadır. Kahramanmaraş'a vardığımızda gördüğümüz manzara filmlerde gördüğümüz kıyamet sahnelerinden farksızdı. Enkazın fazlalığından dolayı kurtarma timlerimizin sayısını olabildiğince azaltarak daha fazla ekip oluşturduk. Bu sayede daha fazla kişiye yardımcı olabilmeyi amaçladık. Olay yerine ilk ulaşan uçak ekibi triaj yöntemi ile ulaşabildiği herkese ulaşp sağlık ekiplerine teslim etmiştir. Enkazı devraldıktan sonra tüm ekip üyeleri öncelikle ses dinlemesi yaptık. Çok sayıda enkaz ve kurulan birçok ekip olduğu için dinleme cihazları o esnada başka ekibin kullanımındaydı. Bu yüzden dinleme cihazları olmadan dinleme yöntemi ile yer tespiti gerçekleştirdik. "Sesimi duyan var mı? Varsa seslenerek ya da duvara vurarak cevap versin." şeklinde enkaz altındakilere seslendik ve gelen seslere istinaden yer tespiti yaptık.

'Tespit edilen yerden dikey olarak yaklaşık 3 metrelik bir tünel açtık. Kazı yapılırken enkaz altından bize ses veren depremzede 12 yaşındaki R.Ç. ile sürekli temas halinde kaldık. R.Ç.'nin soğukkanlı cevapları, bir an önce depremzedeye ulaşmak için bizi motive ediyordu. Aşağı ulaştıktan sonra önümüze çıkan kolon, giriş ve molozların arasından delici, kesici ve ayırıcı ekipmanlar kullanılarak depremzedenin olduğu kısma galeri açtık. R.Ç. ile temas sağlandıktan sonra kendisini çıkarmaya yakın olduğumuzun bilincinde olarak rahat hissetmesi için sürekli ışık tuttuk. Depremzedenin çıkartılabilmesi için galeri genişletilmeye çalışılırken R.Ç.'nin de elleriyle molozları atmaya çalıştığını gören ekip arkadaşlarımız kendisine eldiven vererek daha fazla zarar görmesinin önüne geçmeye çalışmıştır. Kendisi ile sohbet etmeye başladık ve çok üşüdüğünü ve battaniye istediğini söyledi ancak bulunduğu alan dar olduğu için enkazdan çıkardıktan sonra verebildik. Kurtarma ekipleri çalışırken sürekli kar serpiştiriyordu ve bu durum kurtarmayı olabildiğince zorlaştırıyordu. Küçük afetzede enkazdan çıkartılırken içeride başka birilerinin olup olmadığını sorduk ve annesi ile teyzesinin olduğunu söyledi, ayrıca eliyle galerideki delikten yerlerini göstererek bulmamıza yardımcı oldu. R.Ç. enkazdan çıkartılıp sağlık ekiplerine teslim edileceği anda yine soğukkanlı vaziyette herkese "Selamün aleyküm" diye seslenerek yeni hayatına merhaba dedi. R.Ç.'nin sağlık ekiplerine teslim edilmesinin ardından diğer afetzedelere ulaşmaya çalıştık. Açılan galerinin derinliklerine tahkimat yapılarak ilerledik ve teyze A.Ç.'ye ulaştık. Teyze kurtarıldıktan sonra anne H.Ç. için çalışmaya koyulduk. Anne H.Ç.'nin etrafı görmek için açtığı telefon ışığını görünce yer tespiti yapmakta zorlanmadık. Ekipler yer tespitini yapar yapmaz telefonun şarjı tükendi, sanki bulunmasını beklermiş gibi... Her anne gibi kendisinden önce çocuklarının sağlığı için endişe eden anne H.Ç., bebeğinin ve çocuğunun durumunu öğrendikten sonra rahatladı ve artık daha sakindi'.

İtfaiye teşkilatı olarak yaptığımız çalışmalar, geçmişteki tecrübelerimiz ve aldığımız eğitimlerin bize birçok şey kattığını, deprem esnasında enkazda çalışırken hızlı karar verebilme, canlıya ulaşma, kurtarma ve dışarıdaki sosyal baskıların altından kalkabilmeyi, kısaca zor şartlarda çalışmayı öğrettiğini bir kez daha yaşayarak anladık.

İsa Düğür

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Eğitim Şube Müdürlüğü Personeli

TBB'DEN DEPREMZEDE ÖĞRENCİLERE BÜYÜK DESTEK

Türkiye Belediyeler Birliği, Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) hazırlanan depremzede öğrencilere destek olmak amacıyla başlatılan "12 Mentorlük" projesinin ana sponsoru oldu.

Projenin tanıtım etkinliği 3 Mart tarihinde TBB Genel Sekteri Dr. Hayri Baraçlı ve gönüllü üniversite öğrencilerinin katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirildi.

İstanbul'da yaşayan bir grup üniversite öğrencisinin gönüllü olarak başlattığı, "Asrın Felaketi" olarak nitelendirilen Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen öğrencilere ücretsiz mentorlük ve sınav hazırlık için kaynak kitap desteği sağlamayı hedefleyen 12 Mentorlük Projesi düzenlenen etkinlikte basına tanıtıldı. Etkinliğe katılan TBB Genel Sekteri Dr. Hayri Baraçlı, TBB'nin afet bölgesinde aktif çalışmalarına devam ettiğini belirterek "Bu çalışmalarımız devam ederken ilk etapta 10 bin öğrenciye yönelik bir çalışma başlattık. Birlik Başkanımız Fatma Şahin Hanımefendi de bu Projeyi destekledi." ifadelerini kullandı. Projenin koordinatörlüğünü üstlenen İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi İbrahim

Hakkı Ertürk ise Projenin çıkış noktasını şu sözlerle anlattı: "Arkadaşlarımızla birlikte depremedelere nasıl destek olabiliriz diye düşünürken bizim hali hazırda planladığımız bir mentorlük projesini hemen bir kampanyaya dönüştürmek ve sınava hazırlık kaynak kitaplarını depremzede öğrenci arkadaşlarımıza ücretsiz bir şekilde sağlamak istedik."

İlk Eapta 10 Bin Kitap Seti Dağıtılmaya Başlandı

YKS sınavında başarı elde etmiş olan gönüllü üniversite öğrencileriyle depremden etkilenen YKS öğrencilerini eşleştirip bir mentorlük ağı kurmayı amaçlayan Proje çerçevesinde; TBB tarafından BKM Kitap'tan temin edilen ve ilk etapta 10 bin adet dağıtılan kitap seti depremzede öğrencilerin bulundukları adreslere ücretsiz olarak teslim ediliyor. Proje kapsamında, üniversite sınavını yakın zamanda başarı ile

geçmiş olan öğrenciler tarafından sınava hazırlanan 12. sınıf öğrencilerine mentorlük hizmeti veriliyor. Aynı zamanda bu hizmeti almak isteyen öğrencilerin hedefledikleri üniversite ve bölümlere en uygun mentorün belirlenmesi konusunda da destek sağlanıyor. Mentorün belirlenmesinin ardından YKS'ye hazırlanan öğrenciye, haftada iki kez telefonda sesli görüşme ve bir kez de çevrim içi konferans yoluyla destek hizmeti veriliyor.

5 İlde Sahra Kütüphaneleri Hazır

TBB, bu kapsamda depremden etkilenen 10 ilde sahra kütüphaneleri ve çalışma alanları kurma çalışmalarını başlattı. Konteyner kent alanlarının içinde kurulan her bir sahra kütüphanesinin 60 metrekaare büyüklüğünde olması planlanıyor. Her biri yaklaşık 40 öğrenciye hizmet sunabilecek kapasitede olan kütüphaneler ve çalışma alanlarında aynı zamanda ücretsiz internet ve bilgisayar imkânı da sunulacak. Proje kapsamında Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçeleri ile Adıyaman'ın Kahta ve Gölbaşı ilçelerine birer adet, Malatya, Kahramanmaraş ve Hatay'a ise 2 adet sahra kütüphanesi kurularak öğrencilerin hizmetine sunuldu. Projeden faydalanmak isteyen depremzede öğrenciler ve mentorlük desteği vermek isteyen gönüllü üniversite öğrencileri "12mentorluk.org" internet sitesi üzerinden başvuru yapabiliyor.

TBB VE KGK ARASINDA İŞ BİRLİĞİ

Türkiye Belediyeler Birliği ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) belediye ve iştiraklerinin mali sistemlerinin iyileştirilmesi amacıyla 2 Şubat tarihinde iş birliği protokolü imzaladı.

KGK hizmet binasında gerçekleştirilen törende işbirliği protokolü TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı ve KGK Başkanı Dr. Hasan Özçelik tarafından imzalandı. İmzalanan protokol ile karşılıklı kurumsal bilgi, tecrübe ve deneyim aktarımı konularında mutabakata varıldı. Kurumsal işbirliğini artıracak protokol ile mahalli idarelerin ve iştiraklerinin mali sistemlerine fayda sağlanması ve Birlik üyelerinin bilgi ve tecrübelerinden istifade edilmesi

hedefleniyor. Protokolde ayrıca; belediyelere yönelik eğitim, etkinlik, seminer ve çalıştayların düzenlenmesi, kurumların görev alanlarıyla ilgili müşterek proje ve çalışmaların yürütülmesi noktasında hedefler de belirtiliyor. Yapılacak işbirliğinin belediyelerin mali sistemlerine katkı sunulması bağlamında önemli bir aşama olduğunu ifade eden TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, protokolün yerel yönetimler için hayırlı olması temennisinde bulundu.

İŞ SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ ÇALIŞTAYI

Türkiye Belediyeler Birliği ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasındaki iş birliği protokolü çerçevesinde düzenlenen “İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı” 19 Ocak tarihinde TBB hizmet binasında yapıldı.

Çalıştayın açılış konuşmasını yapan TBB Genel Sekreter Yardımcısı Halil İbrahim Azak, eğitimlerin yerel yönetimlerin önemli bir ihtiyacına cevap vereceğini belirtti. Türkiye’deki 1391 belediyeyi kapsayacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitimler gerçekleştirileceğinin altını çizen Azak, programın gerçekleşmesine katkı sağlayan paydaşlara teşekkür etti. Ardından

kürsüye gelen İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (İSGÜM) Başkanı Emriye Yılmaz Mollasalihoğlu ise kamu personelinin güvenliğini sağlamak için birçok kurumda eğitimlerin periyodik olarak gerçekleştirildiğini ifade etti. Teknolojik gelişmelerin risk faktörünü azalttığını fakat eğitim ihtiyacının hala devam ettiğini belirten Mollasalihoğlu, “Bundan sonraki süreçte

belediyeler için düzenleyeceğimiz eğitimlerin kurumları her nitelik hem de nicelik olarak daha ileriye taşınması en yüksek gayemiz” diye konuştu. Belediye, bakanlık ve üniversitelerden çok sayıda temsilcinin katılımıyla gerçekleştirilen ve gün boyu devam eden Çalıştayda iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri sürecine ilişkin birçok konu başlığı uzmanlar tarafından masaya yatırıldı.

İNANÇ TURİZMİ FİKİR VE PROJE YARIŞMASI ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından inanç turizminin geliştirilmesine destek olmak ve belediyeler düzeyinde farkındalığı artırmak amacıyla düzenlenen “Şehirlerde İnanç Turizminin Desteklenmesi Fikir ve Proje Yarışması”nın ödül töreni 25 Ocak tarihinde TBB hizmet binasında yapıldı.

TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe, Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürü Timuçin Güler ile Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç'ın protokol konuşmalarını yaptığı törende çok sayıda belediye başkanı da hazır bulundu.

Şahin: “Kendi inancımızı özümsemezsek ve geleceğe taşımazsak bunu sürdürülebilir kılmamız mümkün değil.”

Türkiye'nin inanç turizmi alanında çok önemli mirasları olduğunu belirten Şahin, bu değerlere sahip çıkmanın önemine dikkat çekti. Gençlerin manevi mirasla mutlaka

tanıştırılması gerektiğini ifade eden Şahin, “Kayseri’inden Adıyaman’ına, Gaziantep’inden Hatay’ına Kahramanmaraş’ına bölgeye ve şehre elinizdeki bu hazineyi tematik bir şekilde geleceğe taşımamız gerekiyor. Bunun sonunda bize dair olan değerler güncellenecek. Biz Selçuklu’yu Ahi Evran ile tanıyoruz. Gençlerimiz Ahi Evran’ı ne kadar tanıyor? Ne kadar ekonomik ve askeri

olarak güçlü olursan ol. İnancımızı özümsemezsek, okuduğumuzu kendimize uygulamazsak ve bunu geleceğe taşımazsak, bunların güzelliklerini gençlere anlatamazsak bunu sürdürülebilir kılmamız mümkün değil.” dedi.

**Prof. Dr. Karatepe:
“Projeleri incelediğimizde belediyelerimizin çok şeyin farkında olduklarını gördük.”**

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe, belediyelerin inanç turizmiyle ilgili çalışmalar yapmasını çok önemli bulduğunu kaydederek “TBB ile çok keyifli yarışmalar yapıyoruz. Her bir yarışmada hem ülkemizi öğreniyoruz hem belediyeçilikle ilgili sınırlarımızı biraz daha genişletiyoruz. İnanç turizmi gündeme geldiğinde bu kadar tesirli, bu kadar çok öğrendiğimiz bir projenin ortaya çıkacağını ilk başta düşünmemiştim. Projeleri incelediğimizde belediyelerimizin çok şeyin farkında olduklarını gördük. Hepsine ödül vermek lazımdı açıkçası biraz zorlandık. Hepsi çok değerliydi.” şeklinde konuştu.

Güler: “Yarışmadaki projeleri incelerken gururlandım.”

Projeyi ilk duyduğunda heyecanlandığını söyleyen Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürü Timuçin Güler, “Çünkü inanç turizminde daha fazla yol alabileceğimizi gördük. Bütün semavi dinlerin kaynağı olan bir coğrafyada yaşarken ve tüm dinlere saygı gösteren bir dinimiz varken çok daha ileri gidebiliriz. Turizm, insanların kaynaşmasını sağlıyor ve bir ülkeyle ilgili algı ve gerçekler o ülkeyi ziyaret edince ortaya çıkıyor. Yapılan algı araştırmalarında Türkiye’ye gelenlerin Türkiye’ye tekrar gelmek

istediklerini gördük. Bu tarih ve coğrafya içerisindeki değerlerimizi, kültürel ve inanç zenginliklerimizi ne kadar iyi anlatırsak o zaman hem gençlerimize sahip çıkmak hem onları yönlendirmek hem de gelecek nesillere aktarılacak mirası ön plana çıkarmak için başarılı işler yapmış olacağız.” dedi. Yarışmadaki projeleri incelerken gururlandığının altını çizen Güler, “Her ilimiz bir şekilde bu değerleri ön plana çıkarmak için çalışmalar yapmak istiyor. Değerlere sahip çıkmak çok önemli yoksa başkaları sahip çıkar. Bunlar bize ait değerler.”

Büyükkılıç: “Ülkemizin taşı toprağı manevi zenginlik arz ediyor. Onları korumak yerel yöneticiler olarak bizlere yakışır.”

İnanç turizminin gelişmesine katkı sunmasından dolayı TBB’yi tebrik ederek konuşmasına başlayan Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, her şehrin kendine özgü değeri olduğunu anımsatarak Kayseri’nin inanç turizmi açısından çok zengin ve anlamlı bir şehir olduğunu belirtti. Kayseri’de inanç turizmi alanında yapılan çalışmalarda farklı inançlara saygı duyulmasını önemsediklerinin altını çizen Büyükkılıç, “Bütün bu zenginlikleri taşıyan şehrimizi elbette inanç turizminden alıkoymak söz konusu olamaz aksine sahiplenmek zorundayız. Ülkemizin taşı toprağı manevi zenginlik arz ediyor. Onları korumak yerel yöneticiler olarak bizlere yakışır.” şeklinde konuştu.

En İyi Projeler Ödüllendirildi

Şehirlerde İnanç Turizminin Desteklenmesi Fikir ve Proje Yarışması kapsamında Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanvekili Prof. Dr. Şükrü Karatepe başkanlığında toplanan jüri üyeleri başvuru yapan projelerde yenilikçi,

etkin, sürdürülebilir, yaygınlaştırılabilirlik gibi kriterleri göz önünde bulundurdu. Ödül almaya hak kazanan belediyeler ve projeleri ise şu şekilde belirlendi:

Adıyaman’ı Keşfet Projesi/Adıyaman Belediyesi, Yedi Yıldızdan Biri Philadelphia/Alaşehir Belediyesi, Alperenler ve Seyyidler Diyarı: Alucra/Alucra Belediyesi, İnanç Medeniyetleri Dijitalde/Antakya Belediyesi, Cizre’nin Yerel Sürdürülebilir Turizminin Tanıtım Kampanyası Projesi/Cizre Belediyesi, Anadolu’nun Manevi İklimine Yolculuk/Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, İpek Yolumuz İnanç Koridorumuz/Efeler Belediyesi, Hacibektaş’ta Semah Devam Ediyor/Hacibektaş Belediyesi, Geçmişten Geleceğe Akan Su/İhsangazi Belediyesi, İnanç Toprağı Kayseri/Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Yunus Emre Türbesi Çevre Düzenleme Projesi/Mihalıççık Belediyesi, Kayaşehir’deki Haçlı Odanın İnanç Turizmine Kazandırılması/Nevşehir Belediyesi, Karababa Türbesi Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşİ/Nizip Belediyesi, Fırat Nehrinin Altında Yatan Tarih/Siverek Belediyesi, Erişilebilir Mabetler/Trabzon Büyükşehir Belediyesi.

Türkiye’nin inanç turizmi alanında çok önemli mirasları olduğunu belirten Şahin, bu değerlere sahip çıkmanın önemine dikkat çekti.

TBB VE TSE'DEN STANDARDİZASYON ALANINDA İŞ BİRLİĞİ

Türkiye Belediyeler Birliği ile Türk Standartları Enstitüsü arasında standardizasyon faaliyetlerine yönelik iş birliği protokolü 5 Ocak tarihinde TBB hizmet binasında düzenlenen törenle imzalandı. Yerel yönetim hizmetlerinin gelişmesine katkı sağlamak ve destek olmak amacıyla hazırlanan protokol çerçevesinde, belgelendirme ve eğitim alanlarında iş birliğinin geliştirilmesi hedefleniyor. Protokol ile ayrıca, belediyelerin sorumluluk sahasında bulunan hizmetlerdeki standardizasyon ve uygunluk başvurularının indirimli olarak sunulması ve Türk Standartları Enstitüsünün görev alanlarında belediye personel ve idarecileri için eğitim programları düzenlenmesi öngörüldü.

Başkan Şahin:
“Belediyelerimizin hizmet ‘standardı’ yükselecek.”

Törenin açılış konuşmasını yapan TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Türk Standartları Enstitüsü ile imzalanan protokolün önemini belirterek; başarının anahtarının standartların korunmasında olduğunun altını çizdi. TBB Başkanı Şahin, “Şehirlerimizde, altyapı belediyeciliğinden tutun asfalt kalitesine kadar hizmetleri ‘standartlar’ belirliyor. Günün sonunda şehirde yaşayan herkesin yaşamına dokunup, yaşam kalitesini artırmanın yolu standarttan geçiyor.” diye konuştu. Türk Standartları Enstitüsü Başkanı Mahmut Sami

Şahin ise konuşmasında, “Türkiye yüzyılında yerel yönetimlerimizle, enstitümüzün kalite ve standardizasyon gücünü birleştiriyoruz. Belediyelerimizin hizmet kalitesine katkı sunabilmek anlamında çok güzel bir içerik hazırlandı. Türkiye’nin genelindeki bütün yerel yönetimlerimize enstitümüzün imkanlarını, laboratuvar altyapısını ve personel gücünü hizmete açmış olduk.” ifadelerine yer verdi. Açılış konuşmalarının ardından iş birliği protokolü, Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ile Türk Standartları Enstitüsü Başkanı Mahmut Sami Şahin tarafından imzalandı.

AYDH KOORDİNASYON TOPLANTISI STRAZBURG’DA DÜZENLENDİ

Avrupa Yerel Demokrasi Haftası (AYDH) Yıllık Koordinasyon Toplantısı 28 Şubat tarihinde Fransa’nın Strazburg kentinde gerçekleştirildi. Toplantı, geçtiğimiz yıl Avrupa Yerel Demokrasi Haftası’nda aktif rol alan belediyelerden gelen temsilcileri bir araya getirdi. Toplantının açılış konuşmalarını Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (YBYK) Genel Sekreteri Mathieu Mori yaptı. Genel Sekreter Mori, Türkiye’de yaşanan deprem afetinden dolayı taziyelerini ilettili. Ukrayna’da devam eden savaşa da değinen Mori; yaşanan pandemi, savaş ve afetlerden sonra daha dayanıklı, sürdürülebilir şehirlerin öneminden bahsetti. AYDH

kapsamında 276’dan fazla etkinlik düzenleyen 64 yerel yönetim ve birliğe teşekkür eden Mori, AYDH’nin herhangi bir ayırım gözetmeksizin tüm vatandaşların katılımını artırmayı amaçlayan gerçek bir pan-Avrupa girişimi olduğunu vurguladı. Toplantının ilk bölümünde “Çevreyi korumak: yerel topluluklar harekete geçiyor” teması altında düzenlenen 2022 AYDH etkinlikleri sunuldu. Ülkemizden Büyükçekmece, Beşiktaş, Buca, Çiğli ve Nilüfer Belediyeleri iyi uygulama sunumlarını gerçekleştirdi. Ülkemizden Lüleburgaz ve Ahmetbey Belediyeleri ile Ukrayna Belediyeleri video üzerinden katıldı. Toplantının bir diğer gündemi ise

AYDH’nin 2023-2024 yılları için bir tema belirlemek oldu. Bu bağlamda Kongre AYDH Tematik Sözcüsü Bryony Rudkin, yerel düzeyde demokratik dayanıklılık oluşturmaya odaklanacak olan yeni tema için öneriler üzerinde tartışmalara öncülük etti. Toplantının kapanışında “Partner Kuruluş” statüsü alan katılımcılara ödülleri takdim edildi. Portekiz, Romanya, Sırbistan, Türkiye, Malta ve Ukrayna’dan 21 belediye ve belediye birliğine AYDH’ye bağlılıkları ve yerel demokrasinin desteklenmesine yönelik çalışmaları nedeniyle “2022 Yılın Demokrasi Haftası Partner Kuruluşu Sertifikası” unvanı verildi.

Bir itfaiyecinin kaleminden...

Görevde olanların haricinde herkesin uykuda yakalandığı ve asrın felaketi olarak nitelendirilen şehrimizin de içinde bulunduğu 11 şehri etkileyen 6 Şubat, saat 04:17'de meydana gelen Merkez üssü komşu ilimiz Kahramanmaraş olan 7,7 şiddetindeki deprem ve Malatya itfaiyesinden bahsetmek istiyorum.

Malatya İtfaiye Daire Başkanlığı 75 nöbetçi personeli ile depremin ilk anından itibaren çalışmaya başlamış öncelik istasyonlarımıza yakın gözle ihbar niteliği taşıyan noktalar olmak üzere kendisi de depremzede olan itfaiyeci kahramanlarımız canla başla çalışmalarına başlamışlardır. Talimat almadan istirahatli personellerin hepsi sarsıntıların bitmesinin akabinde nöbette olan ekiplere takviye olarak görev yerlerine gelmiştir.

19 farklı istasyonda görev yapan itfaiye teşkilatımız depremde hasar almayan ilçe itfaiye istasyonlarımızda 1 araç ve 3 personel bırakılıp diğer personeller Malatya merkez ve yıkımda hasar alan Kurucaova ve Erkenek Mahallelerimize sevk edilmiştir. 5 farklı arama kurtarma ekibi Doğanşehir bölgesine diğer tüm ekipler şehir merkezinde arama kurtarma faaliyetlerine depremin ilk dakikalarından itibaren başlamıştı.

Yaşanan felaket çok büyük olduğundan Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımızın talimatları ile tüm belediye personeli itfaiye daire başkanlığında göreve çağırıldı. Büyükşehir belediye personelimizden 10'ar kişilik ekipler kurup yanlarına 3 tecrübeli itfaiyeci verip arama kurtarmada kullanılabilecek ne varsa yanlarına verip hemen enkazların başına göndermeye başladık. Askeri kışlalarda bulunan arama kurtarma personelleri ve askerler bizlerle birlikte enkazlar da çalışmaya başladılar.

Hiçbir itfaiye teşkilatının hiçbir ilin hiçbir ülkenin tek başına üzerinden kalkamayacağı bir felaketin yaşandığı ülkemizde Malatya itfaiyesi olarak Kahramanmaraş merkezli depreme yeteceğimizi düşünürken yaşanan ikinci deprem gerek itfaiyecilerin gerekse bize yardım eden diğer büyükşehir belediyemizin kahramanlarının motivasyonunu düşürdü ve birçoğu da enkaz başında yakalandı. Yaklaşık yarım saatlik durmanın ardından tekrardan aynı mücadele başladı ve diğer illerden yardım ekipleri gelene kadar itfaiyecilerimiz kesintisiz arama kurtarma yapmaya devam ettiler.

Daire başkanlığı binamız bu tarz doğal afetler düşünülerek inşa edildiğinden personelin aileleri ilk etapta bu tesise yerleştirildi, deprem günü havanın çok soğuk ve kar yağışlı olması sebebi ile depremzede vatandaşlarımızda itfaiye garajımızda ısıtma sistemleri mevcut olduğu için 1000 kişiye yakın vatandaşımızı misafir ettik.

Hem depremzede olup hem de enkazlar da çalışmak için gittiğimiz yerlerdeki insanları tanıyor olmamız zor bir süreç olsa da itfaiyecilik mesleğinin kutsallığı ve hayat kurtarma motivasyonumuz ile elimizden gelenin fazlasını yaparak süreci daha az zararla atlattık için bütün gücümüz ile çalışmalarımızı yaptık. Yaşanılan olaylar neticesinde sürekli iyileştirme yöntemi ile itfaiye teşkilatlarımızı güçlendirmek için çalışmalarımıza başladık.

Ahmet Kılınç

Malatya Büyükşehir Belediyesi, İtfaiye Müdahale Şube Müdürü

JICA'DAN TBB'YE ZİYARET

JICA Orta Doğu ve Avrupa Genel Müdürü Hideki Matsunaga ve JICA Türkiye Ofisi Başkanı Yuko Tanaka Kahramanmaraş depreminin yaralarının sarılması konusunda iş birliği görüşmeleri için 3 Mart tarihinde TBB'yi ziyaret etti.

6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle TBB - JICA iş birliğinin genişletilmesi için TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı ve JICA Türkiye Ofisi Başkanı Yuko Tanaka TBB hizmet binasında bir araya geldi. Bu kapsamda, JICA Orta Doğu ve Avrupa Genel Müdürü Hideki Matsunaga'nın katılımıyla JICA heyeti ile toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda, TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı tarafından afet bölgesindeki yerel yönetimlerin durumu ve sorumlulukları JICA heyetine aktarıldı. Görüşme sonucunda

afet bölgesinde yeniden yapılanma için teknik bilgi ve teknoloji transferi konusunda iş birliği yapılması öngörüldü.

Proje Kapsamında Deneyimler Paylaşıyor

Türkiye ile Japonya arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının yürürlüğe girmesine ilişkin Nota (Note Verbale) teatisinin tamamlanmasının ardından imzalanan "Yerel Yönetimlerin Atık Yönetimi ve Kirlilik Kontrolü ve Afet Yönetimi ve Müdahalesi için Kapasitesinin Artırılması Projesi"ne ilişkin uygulama belgeleri TBB ile

Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasında 9 Kasım 2022 tarihinde düzenlenen törenle imzalanmıştı.

Proje ile afet yönetimi ve katı atık yönetimi alanlarında belediyelerimizin kapasitesinin artırılması hedeflenirken proje kapsamında belediyeler için Japonya'da çalışma ziyaretleri ve eğitim faaliyetleri de öngörülmüş. Proje çerçevesinde 29 Ocak - 3 Şubat tarihleri arasında belediye başkanlarından oluşan heyet Tokyo, Kobe ve Kamikatsu şehirlerinde çalışma ziyareti gerçekleştirilmişti.

YBYK 44. GENEL KURULU STRAZBURG'DA DÜZENLENDİ

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (YBYK) 44. Genel Kurul Toplantıları 20 - 23 Mart 2023 tarihleri arasında Fransa'nın Strazburg kentinde gerçekleştirildi.

Genel Kurul Toplantıları, ülkemizde yaşanan deprem afetine yönelik saygı duruşu ile başladı. İlk gün gerçekleşen Büro ve Siyasi Grup toplantılarının ardından Avrupa Konseyi nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği görevini 13 Ocak 2023 tarihinde devralan Büyükelçi Nurdan Bayraktar Golder'in ev sahipliğinde bir resepsiyon düzenlendi. Resepsiyona Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükkakın, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Hilmi Güler, Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili, Uşak

Belediye Başkanı Mehmet Çakın, Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün, Yerköy Belediye Başkanı Ferhat Yılmaz, Çanakkale İl Genel Meclis Üyesi Güneş Pehlivan, Yenimahalle ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclis Üyesi Lale Bektaş, Şehitkâmil Meclis Üyesi Enes Özkarslı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Heyeti temsilcileri, Bakanlık ve TBB temsilcileri katıldı.

21 Mart'ta Avrupa Konseyi, depremzedelere destek olmak amacıyla bir kermes düzenledi. Türkiye'ye

yardım için, Parlamenterler Meclisi ve Avrupa Konseyi Dayanışma Grubu ile ortaklaşa düzenlenen dayanışma kampanyasının açılış konuşmalarında YBYK Başkanı Leendert Verbeek, Parlamenterler Asamblesi Başkanı Tiny Kox ve Türk Delegasyon Başkanı Tahir Büyükkakın kısa konuşmalar yaptı. Açılışın ardından Azerbaycan Cumhuriyeti Daimi Temsilciliği tarafından Nevruz münasebetiyle geleneksel sanatçıların ve yemeklerin yer aldığı bir kermes düzenlendi ve kermeste Türkiye'deki depremlere yönelik yardım toplandı. Genel Kurul'a Yerel Yönetimler Meclisi ve Bölgeler Meclisi toplantıları ile devam edildi. Avrupa Konseyi'nin geleceği ve YBYK'nın rolü, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA'lar) yerelleştirilmesi ve krizler karşısında şehirlerin ve bölgelerin dayanıklılığı ve çevre konuları ele alındı. Toplantının son günü ise, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, YBYK Genel Kurulu'nda deprem bölgesinde yapılan çalışmaları aktardı.

**Genel Kurul
Toplantıları, ülkemizde
yaşanan deprem afetine
yönelik saygı duruşu ile
başladı.**

DEPREM SONRASI İMAR VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Ülkemizde 6 Şubat 2023 tarihinde saat 04:17’de 7,7 şiddetli 9 km derinliğinde Pazarcık (Kahramanmaraş) merkezli ve yaklaşık 9 saat sonra 13:24’te 7,6 şiddeti 7 km derinliğinde Elbistan (Kahramanmaraş) merkezli iki büyük deprem meydana gelmiştir. Bu depremler Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa olmak üzere 11 kentimizi etkilemiştir. Yaklaşık 13,5 milyon vatandaş bu depremlerden etkilenmiştir. Binlerce bina tamamen yıkılmış, binlercesi ise ağır, orta ve az hasarlı olmak üzere farklı düzeylerde hasar almıştır.

Deprem bölgesinde binalar farklı sebeplerden dolayı hasar almıştır. Zemin kaynaklı yapı hasarları sıvılaşan zemine oturan temel sistemlerinden kaynaklanmıştır. Özellikle, Hatay ve Adıyaman’da zemin sıvılaşmasından kaynaklanan hasarlar yaygın olarak gerçekleşmiştir. Sıvı-

laşma olan zemine konumlandırılmış olan yapılarda zeminin yapıyı taşıma gücü ortadan kaybolmaktadır. Bina yapısal olarak hiçbir zarar görmeyecek kadar sağlam inşa edilmiş olsa dahi devrilebilmekte veya zemine bataabilmektedir; böylece çevresindeki yapılar da zarar

görebilmektedir. Zemin sıvılaşması na bağlı olarak sadece yapılar zarar görmemiş, aynı zamanda ulaşım ağlarını oluşturan karayolları, demiryolları da hasar görmüştür. Zemin sıvılaşması altyapı sistemlerini de bazı bölgelerde kullanılmaz hale getirmiştir.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan bina hasar tespit çalışmalarında, bina duvarlarının beton tasarım ilkelerine uyulmadan yapıldığı, kolonların oldukça zayıf ve elle ufalanabilir nitelikte olduğu, büyük boyutlarda taş parçaları içerdiği ve su/çimento oranlarının ise oldukça yüksek olduğu gözlenmiştir. Aynı zamanda, niteliksiz malzeme kullanımı ve işçilikten kaynaklı imalat hatalarının olduğu görülmüştür. Bunun dışında şevlerin kayması ve kaya düşmelerinden kaynaklı yapısal hasarlar da mevcuttur.

Türkiye afet bölgesinde olan bir ülkedir ve sık sık doğal afetler yaşanmaktadır. Bu sebeple tehlike ve risk analizi yapmak bu tür doğal afetlerle karşılaşıldığında can ve mal kaybını en aza indirmek adına ülkemiz için oldukça önemlidir. İdeal bir afet yönetimi afet öncesi, esnası ve afet sonrası olmak üzere 3 aşamayı kapsar. Afet öncesinde risk faktörlerini araştırmak ve risk yönetim sistemi oluşturmak gereklidir. Afet esnası ve sonrası sürecinde de kriz yönetimini etkili bir şekilde sağlamak gerekmektedir. Planlama, projelendirme, tasarım, üretim/imalat, kullanım ve periyodik bakımları bir arada tutan sürekli bir sistem inşa edilmeli, takip sistemleri, sigorta sistemleri ve 3'üncü taraf denetimleriyle ise bu sistem güçlendirilmelidir.

Afete dayanıklı dirençli şehirler oluşturmada ilk adım yer seçimidir. Şehri oluşturan tüm yapılar sağlam zemine oturmalıdır. Verimli tarım toprakları yerine depreme dayanıklı zeminler tercih edilmelidir. Dere yatakları, yüksek gerilim hatları, baz istasyonları, benzin istasyonları ve buna benzer yerlerin yakınlarında yapı inşası hem yapı sağlamlığını hem yaşam kalitesini olumsuz etkiler. Yüksek yeraltı suyu olan yerlerde yapılaşmadan kaçınılmalı ve yeterli drenaj önlemleri alınmalıdır.

Bina inşasına başlanmadan önce zemin etüdünün yapılması, sondaj faaliyeti yürütülmesi ve zemin projelerinin hazırlanması gerekmektedir.

Depremde çarpışma etkisinin de önemli boyutta hasara neden olduğu gözlenmiştir. Doğru şehir planlamasıyla, yeterli çekme mesafelelerinin bırakılması, yeşil ve açık alan planlaması ve doğru kat yükseklikleriyle çarpışma etkisinin önüne geçilebilir. Dayanıklı konut üretebilmek için beton, demir ve kullanılan tüm inşaat malzemelerinin kaliteli olduğundan emin olunmalıdır. Tüm malzemeler kaliteli seçilmelidir ve ağır malzeme yerine etkin malzemeler doğru işçilikle kullanılmalıdır.

Sigorta sistemleri geliştirilmelidir. İşçilik, malzeme ve binanın ömründen kaynaklanan sigorta sistemleri göz önünde bulundurulmalıdır. Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne uyulmadan yapıldığı iddia edilen yapıların yıkılması durumunda zararın tazmini sigortadan sağlanmalıdır ve kent içerisindeki konutların bu uygulamadan yararlanması gerekmektedir. Sigorta sistemlerinin verimli işleyebilmesi için denetim süreçleri sigorta prosedürlerine entegre edilmeli ve yapı denetim kurumlarının bir sigorta şirketi gibi davranması gerekmektedir. Bina sakinlerinin sürece dâhil edilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Afet yönetim modelinde planlama, yapım ve denetim kavramları birlikte ele alınmalıdır. Afet risk yönetimini güçlendirmek, yasal yapı ve mekanizmayı güçlendirmek ve kurumlar arası koordinasyonu doğru yönetmek gerekmektedir. Afet yönetiminde bakanlıklar, yerel yönetimler, müteahhitler, yapı denetim şirketleri ve vatandaşların her birinin yetki alanlarında kendi sorumlulukları vardır.

Tehlike haritalarının sürekli olarak hazırlanması gerekmektedir. Şehir planlama disiplini içerisinde hazırlanan imar planlarının afet zararlarını azaltabilmek adına, afet kaygısı güdülerek, hazırlanması gerekmektedir. Kentin altyapı sistemleri de üst yapı gibi afete dirençli hale getirilmelidir.

Kentsel dönüşüm, yapı stokunun yenilenmesi ve afetlere karşı dayanıklı hale getirilmesini sağlamaktır. Kentsel dönüşüm aracı kentleri iyileştirme ve yenilemede etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Denetim ön planda tutulmalı ve merkezi idarelerin ve yerel yönetimlerin yetki sınırları net bir şekilde çizilmelidir.

Türkiye Belediyeler Birliği olarak daha detaylı bir çalışma yapmak, sorunları tespit etmek ve bu sorunları çözebilecek adımları atmak adına 7 Mart 2023 tarihinde "Deprem Sonrası İmar ve Kentsel Dönüşüm İstişare Toplantısı" düzenledik. Toplantıya büyükşehir belediyelerimizin İmar ve Şehircilik Daire Başkanları ve Kentsel Dönüşüm Daire Başkanları davet edildi. Hem deprem bölgesinden gelen belediye temsilcilerinin sahadaki gözlemleri, hem de kentsel dönüşüm ve imar anlamında tecrübesi olan ve alanda sorun yaşayan belediyelerimizin görüş ve önerileri gereken iyileşmelerin adımı atabilecek önemli bir yol haritası olacaktır.

Her alanda sorunların tespit edilmesi ve gerekli iyileştirmelerin sağlanması amacıyla bu toplantılar bir dizi şeklinde gerçekleştirilmeye devam edilecektir.

Deprem sonrası imar ve kentsel dönüşüm istişare toplantısında sorunların çözümüne ilişkin öneri ve talepler şu başlıklar altında ele alınmıştır: yer seçimine ilişkin öneriler, ruhsat, iskân ve yapı denetleme konusuna ilişkin öneriler, imar ka-

Deprem Master Planı ve/veya kentsel dönüşüm adına yapılacak çalışmalarda ana parametrelerden biri de zemin bilgisidir. Zemin bilgisinin tüm ülke için 1/1000 ölçekte mikro bölgeleme bazında Bakanlıkça tespit edilmesi daha hızlı sonuç verecektir.

nunu'na ilişkin öneriler, imar planı yapım süreçlerine ilişkin öneriler, Belediye Kanunu'na ilişkin öneriler, kentsel dönüşüm mevzuatına ilişkin öneriler, finansmana ilişkin öneriler, genel/diğer öneriler.

1) Yer Seçimine İlişkin Öneriler

Mevcut durumda 3083 sayılı Kanun uyarınca mülkiyeti Hazineye ait taşınmazların (tarla, taşlık arazi vs.) iadesi çalışmaları kapsamında taşınmazların imar planları ve kent merkezine yakınlığı kriterleri dikkate alınmamakta, ilgili belediyelerin görüşüne başvurulmamaktadır. Hazineye ait bu taşınmazlar kiralama ya da ecrimisil yoluyla vatandaşlara kullandırılabilir. Bu durum vatandaşın taşınmazı sahiplenmesine yol açabilmektedir. Hazineye ait bu taşınmazlar için imar ihyaya dayalı tescil davaları açılabilir ve yapı kayıt belgesi alınabilmektedir. Böylece bu taşınmazlar vatandaş mülkiyetine geçebilmektedir.

Öneriler:

a) 3083 sayılı Kanun gereği mülkiyeti Hazineye ait taşınmazların (tarla, taşlık arazi vs.) iadesi çalışmaları kapsamında ilgili belediyelerden görüş alınmalı, imar sahalarında değil vatandaşın kendi kırsalındaki alanlarda tasarrufla bulunulmalıdır.

b) Hazineye ait bu taşınmazların kiralama ya da ecrimisil yoluyla vatandaşlara kullandırılmaması gerekmektedir. Kullandırılması durumunda ise taraflar arasında yapılacak bir sözleşme ile bu yerin herhangi bir projeye konu olması durumunda vatandaş tarafından şartsız ve bedelsiz olarak terk işleminin yapılması, aksi halde yaptırımların uygulanması sağlanmalıdır.

c) Hazineye ait bu taşınmazlar için tescil davalarının açılmasının önüne geçilmelidir.

Bu Kanun düzenlenmesindeki ilgili Bakanlık Tarım ve Orman Bakanlığıdır.

2) Ruhsat, İskân ve Yapı Denetleme Konusuna İlişkin Öneriler

Ruhsat, iskan ve yapı denetimine ilişkin öneriler 4 başlık altında incelenmiştir: yapı denetimi, zemin etüdleri, yapı inşaa süreci ve mesleki yeterlilik.

a) Yapı Denetimi;

- Tüm yapıların deprem güvenliği sertifikası (yapı kimlik kartı) belediyelerce çıkarılarak yapı üzerinde ve dijital ortamda sunulmalıdır.

- Yapı denetim kuruluşları periyodik olarak denetlenmelidir.

- Zemin katta ticari işletme bulunan tüm yapılar bağlı oldukları ilçe belediyeleri tarafından denetlenmelidir. Deprem Güvenliği Belgesi olmayan ticari işletmelere çalışma izni verilmemelidir.

- Yapı denetim firmalarına, seviye kontrolleri tamamlanmış ama yapı kullanım izin belgesi alınmamış işlerinin en geç 1 ay içerisinde ilgili kurumlara bildirmemesi durumunda cezai işlem uygulanmalıdır.

- Ruhsat aşamasında yapı denetim ücretleri bakanlık ilgili birimine müteahhit tarafından yatırılması sağ-

lanarak müteahhitle yapı denetim firmasının maddi sebeplerle anlaşamama durumları ortadan kaldırılmalıdır.

- Jeolojik etüt raporlarının incelenme yetkisi yapı denetim sistemine eklenmeli ve yapı denetim firmalarının bünyesinde jeofizik ve jeoloji mühendisi bulundurulmalıdır.

- Yapı denetimlerde resmîyetle çalışan personelin aktif olarak sahada bulunmasını sağlayacak önlemler geliştirilmelidir.

- Daha sağlıklı denetim yapmak adına denetçi personelin üzerine düşen maksimum inşaat m² alanları düşürülmelidir.

- Yapı ruhsatı sürecinde mimari proje çizilmeden yapı denetim tarafından kontrol edilen zemin ön raporları ilgili belediyesine onaylatılmalıdır. Statik proje çizildiğinde yapı yerleşimi ile detaylı rapor yapı denetim ve idareler tarafından kontrol edilip onaylanmalıdır.

4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yapı denetim sorumlulukları kısmında taşıyıcı sistemden 15 yıl sorumluluk olduğu ifade edilmektedir. Bu maddede mevcut yapıların taşıyıcı sistemleri periyodik dönemlerde yapı denetim firması tarafından kontrol edilip ilgili belediyesine kontrol tutanağı teslim edilmesi şeklinde eklenmelidir.

- Yapılardaki tüm tadilat işleri ruhsata tabi olmalıdır. İlçe belediyelerince denetlenip tadilat sonrası uygunluk verilmeden faaliyete geçilmemelidir.

b) Zemin Etüdleri;

- Deprem Master Planı ve/veya kentsel dönüşüm adına yapılacak çalışmalarda ana parametrelerden biri de zemin bilgisidir. Zemin bilgisinin tüm ülke için 1/1000 ölçekte mikro bölgeleme bazında Bakanlık-

ça tespit edilmesi daha hızlı sonuç verecektir.

- Bina kat yükseklikleri sadece bulunduğu bölgedeki nüfus artışı yönünden değerlendirilmektedir. İmar planına esas jeolojik etüt raporlarında bina yüksekliği önerileri yapılmalı ve bina kat yükseklikleri bu rapor önerilerine uygun olacak şekilde imar planlarında belirtilmelidir.

- Zemin etüt çalışmalarında elde edilen numunelerin incelendiği laboratuvarların sayıları yetersiz durumdadır. Zemin ve beton laboratuvarları şehir içerisinde yeteri kadar açılmamaktadır. Alınan numunelerin incelenmesi uzun süre aldığından sıhhatli ve hassas sonuçlar alınamamaktadır.

c) Yapı İnşa Süreci;

- Yapı inşa sürecinde yapı kullanım izin belgesi alınması müteahhitler ve yapı denetimler açısından herhangi bir zorunluluğu bulunmamaktadır. İskânsız yapılarda elektrik, su kullanabilmesi ülkemizde yapı kullanım izin belgesi alınmama oranını artırmaktadır. Bu nedenle inşaat aşamasında yapı kullanım izin belgesi alınması zorunluluk haline getirilmelidir.

- Yapı ruhsatı veren tüm belediyeler için yapı stoku envanteri hazırlamaları ve arşiv kaydı oluşturmaları zorunlu hale getirilmelidir. Yapı stoku envanterinin içeriği belirlenmeli, tip formlar oluşturulmalı ve tüm ülkede aynı formların kullanılması sağlanmalıdır.

- Yapının statğine aykırı uygulamalara karşı mahkeme kararı beklemeksizin mühürleme ve idari ceza verilebilmelidir.

- Arsa sahibi ve müteahhit arasındaki sözleşme denetlenmelidir.

- Hazır beton firmalarının üretim yeri ve üretim yerinden şantiyeye

kadar olan hatlarında araç bazlı kontrollerine ilave düzenlemeler getirilmelidir.

d) Mesleki Yeterlilik;

- 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu'nun 2'nci maddesinde yapı denetim kuruluşları ve görevleri kısmında denetçi personelin 75 yaşından küçük olması gerektiği ifadesi revize edilmelidir.

- Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 14'üncü maddesinde bulunan, yapı denetim kuruluşunda görev alacak teknik personelin deneyim ve nitelikleri kısmı; ilgili kurumlarla ortak bir platform oluşturularak detaylı olarak kontrol edilmelidir. Yönetmelikte denetçilerin mesleğinde 5 yıl çalışma şartı bulunmaktadır. Yapı inşa süreçlerimizde her türlü denetim görevinde bulunacak kontrol elemanı, denetçi, şantiye şefi gibi teknik elemanlara mesleki deneyim şartı getirilmelidir. Bu teknik personelin tecrübe çizelgeleri hazırlanıp görev aldıkları yapı sınıflarına göre puanlama yapılmalıdır.

- Şantiye şefi ve yapı müteahhidi arasında yapılan noter onaylı sözleşmede; şantiye sürecinde bir kontrol mekanizmasının olmaması sebebiyle kâğıt üstünde şantiye şefliğini üstlenmektedir. Şantiyelerde aktif rol almamakta ve yapı müteahhitleri noter sözleşmesinde beyan etmiş olduğu sigortayı şantiye süreci boyunca yatırmamaktadır. Sözleşme kapsamında belirtilen şantiye şefi sigortasının iş süresi boyunca yapılması ve iş sonunda ilgili idareye ibraz edilmesi zorunlu tutulmalıdır.

- İnşaat sektöründe çalışan herkes için mesleki yeterlilik önemlidir. Sertifikasyon sistemi getirilmeli ve denetlenmelidir. İnşaat mühendisleri ve mimarlar için karne sınıfı getirilmeli bina sınıfı ya da büyüklüğüne göre imza yetkileri belirlen-

melidir. İnşaat yapım sürecinde bulunan kalıp demir beton ustalarının sertifikalarının olması ve teslim tutanaklarını imzalamalarının zorunlu kılınması gerekmektedir.

Bu öneriler 3194 sayılı İmar Kanunu ve 4708 sayılı Yapı Denetim Hakkında Kanun'un yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir ve ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'dır. Belediyeler bu değişikliklerden doğru-
dan etkilenmektedir.

3) İmar Kanunu'na İlişkin Öneriler

a) 3194 sayılı İmar Kanunu 18'inci maddesinde belirtilen ortak kullanım alanlarının ve kamuya ait alanların artırılması için Düzenleme Ortaklık Payının (DOP oranının) %45'ten en az %50 veya %55'e artırılması gerekmektedir.

b) Köylerde ve köyden mahalleye dönüşen yerlerde Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği kapsamında muhtar izni ile yapılaşma yapılmaktadır. Kırsal alanda yapılacak yapıların ruhsata tabi hale getirilebilmesi için mevzuatta düzenleme yapılmalıdır.

c) Hazırlanacak olan statik projelerde Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ndeki gibi anlaşılır bir şekilde sınırlamalar getirilmelidir. Örnek olarak; taşıyıcı sistemde kapalı çıkma yapılmamalı ya da yapılması durumunda giriş sürekliliği sağlanması zorunluluğu getirilmeli, kısa kolon yasaklanmalı ya da gerekli tedbirler alınmalı, saplama giriş yasaklanmalı, döşeme tipi seçimi serbest bırakılmamalı, beton sınıfı seçimi yapı sınıfına göre belirlenmelidir.

d) Jeolojik-jeoteknik etüt raporlarının güncellenmesi durumunda, imar planlarının da bu raporlar doğrultusunda revize edilmesi gerekmektedir.

e) 3194 sayılı Kanun'un kırsal yerleşim alanlarındaki yapılaşmayı dü-

zenleyen 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ile 27'nci maddesinin ve Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'nin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Örneğin; kırsal yapı belgesinden ve kırsal yapı izin belgesinden bahsetmesine rağmen bu belgelerin ne ve nasıl olduğu tanımlanmamıştır. Yapıların fen ve sanat kurallarına uygunluğunun aranması şartı yeterli olmayıp her belediyenin farklı uygulama yapmasına sebep olmaktadır. Kırsal alanların yerleşime uygun alanlarda mühendislik hizmetlerinden tam anlamıyla faydalandırılması ve sağlıklı yapılaşma için ilgili mevzuatlarda düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu kanun düzenlenmesindeki ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

4) İmar Planı Yapım Süreçlerine İlişkin Öneriler

a) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlıklarından alınması gereken görüşlerin geç gelmesi ya da hiç gönderilmemesi planlama süreçlerini etkiliyor, bu görüşlerin süreye bağlanması gerekmektedir.

b) 5403 Sayılı Toprak Koruma Kanunu'nda aşağıdaki değişiklikler yapılabilir:

- Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 43'üncü maddesine göre yapılan kırsal yerleşik alanlar ve civarının tespiti işlemleri ile Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesine göre yapılan ilave imar planlama taleplerinin, 5403 sayılı Kanun'un 20 ve 21'inci maddesi kapsamı dışında değerlendirileceği düzenlenebilir. İlgili 20 ve 21'inci maddeler planlama alanında kalan yapılara para cezası yükümlülüğü getirir ve bu cezanın tahsilatı yapılmadan planlamaya geçilmeyeceği-

ni ifade etmektedir. Bu durum şahsi taleplerde uygulanabilir ancak bölge çalışmalarında uygulanabilirliği olmadığından planlamaların önünü tıkamaktadır.

- “Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği çerçevesinde imar planı taleplerinde vasfını kaybetmiş dikili tarım arazilerinin, bakanlığa sunulmak üzere, tarım dışı kullanım izni vermeye il toprak koruma kurulları yetkilidir.” ifadesi eklenebilir. Mevzuat gereği tapu kütüklerindeki vasfına bakılarak dikili tarım arazileri tarım dışı kullanılamamaktadır. Valilik bünyesinde oluşturulan toprak koruma kurullarına Bakanlığa sunulmak üzere tarım dışı kullanma izin yetkisi verilmelidir.

c) Yapı nizamlarının, bina formlarının ve binalar arası mesafelerin, deprem esnasındaki avantaj ve dezavantajlarının tahlili yapılarak, imar planlarındaki yapılaşma kararlarının düzenlenmesi gerekmektedir.

d) Toplanma alanları, barınma alanları ve tahliye koridorları imar planına işlenmeli ve plan değişikliği yapılmamalıdır.

Bu öneriler 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5403 Sayılı Toprak Koruma Kanunu'nun yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir ve ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığıdır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

5) Belediye Kanunu'na İlişkin Öneriler

a) 5393 sayılı Kanun'un 73'üncü maddesinde yer alan “en az 5 hektar...” ifadesi değiştirilmelidir. Daha küçük alanlarda ada bazında, sokak bazında veya cadde bazında kentsel dönüşüm alanları ilan edilebilmelidir. Aynı zamanda bu

maddeye göre dönüşecek yerlerde yapım sürecindeki mevzuat boşluklarını giderebilmek ve hız alabilmek adına uygulama yönetmeliğinin hazırlanması gerekmektedir.

b) 5393 sayılı Kanun'un 73'üncü maddesine göre kentsel dönüşüm alanı ilan edilen yerlerde kamu mülkiyetinde olan yerlerin bulunması durumunda, dönüşüm alanının Cumhurbaşkanlığı onayına tabi tutulması süreci yavaşlatmaktadır. Böyle bir durumda; Cumhurbaşkanlığı onayına sunmak için kamu mülkünün belli bir metre kare alanı üzerinde olması şartı getirilmeli veya Bakanlık onayıyla sınırlandırılması yeterli görülmelidir. Aksi takdirde kentsel dönüşüm süreci yavaşlamaktadır.

c) 5393 sayılı Kanun'da yer alan imar denetimi konusunun düzenlenmesi gerekmektedir. Denetimden sonra usulsüzlük bulunduğu yapılacak işlem tam açıklanmıyor. İlçe belediyelerinin zamanında yapmadığı denetim yetkilerinin büyükşehir belediyesine aktarılması yeniden düzenlenmelidir.

d) Büyükşehir belediye meclislerine ve imar komisyonlarına seçilecek meclis üyelerinde belirli bir oranda teknik ve mesleki yeterlilik aranmalı ve bir dizi kriter getirilmelidir.

Bu öneriler 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir ve ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

6) Kentsel Dönüşüm Mevzuatına İlişkin Öneriler

a) 6306 sayılı Kanun ile riskli alan ilan edilen yerlerde yapılan kentsel dönüşümlerde yetkin bakanlıkta olması, imar planı ve imar uygulama yetkisinin devredilmemesi ve

onay merciinin bakanlık olması süreci yavaşlatmaktadır.

b) İmar planları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Kentsel Dönüşüm Genel Müdürlüğü değil Mekânsal Planlar Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilip onaylanmaktadır. Bu durum matematiksel modelleme ve finansman modeli dikkate alınmadan, imar planlarının yeni bir plan yapıyormuş gibi değerlendirmesi sonucunu beraberinde getirmektedir. Bakanlık denetim mekanizmasını kurmalı fakat kentsel dönüşüm alanında yürütülecek plan ve imar uygulaması da dâhil bütün iş ve işlemlerle ilgili yetki belediyelere devredilmelidir.

c) 6306 sayılı Kanun ile yıkılacak derecedeki binaları yıkmaya yetkisi belediyelere verilmelidir.

d) 1999 ve öncesi yıllarda alınan yapı ruhsatlarına göre inşa edilmiş binaların kentsel dönüşümleri zorunlu hale getirilmelidir.

e) Endüstriyel tesisler ve işletmeler için risk taraması maliklerce yaptırılıp belediyeye sunulmalıdır. Tespit edilen risklere ilişkin risk azaltım eylem planlarının hayata geçmesi için mevzuata hükümler konulmalıdır.

Bu öneriler 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir ve ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'dır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

7) Finansmana İlişkin Öneriler

a) Kentsel dönüşüm modeli kat karşılığı inşaat gibi arsanın kendi potansiyelini yaratarak dönüşmesi gibi yoğunluk ve nüfusu artırılarak dönüşmesi şeklinde tercih edilmeyorsa, merkezi idarenin kentsel dönü-

şüm yapan belediyeleri muhakkak sübvansetmesi gerekmektedir.

b) Bakanlığın dönüşüm projelerine aktarılan kaynaklarının artırılması gerekmektedir.

c) Ülke genelinde yapılması gereken zemin incelemesi vb. çalışmaların merkezi bütçe ile yürütülmesi ve bütçenin belli oranının afetler için tüm yerel yönetimlere mevcut ve göç durumu göz önünde bulundurularak iletilmesi gerekmektedir.

d) DASK fonunun ve imar barışından gelen kaynağın kentsel dönüşümde kullanmak üzere belediyelere veya Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı'na aktarılması sağlanmalıdır.

Bu önerilerdeki ilgili bakanlık Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

8) Diğer/Genel Öneriler

a) Farklı kurumların hazırladığı ve kurum içi kullanıma açılan web tabanlı veri programlarına; diğer kurumların erişimi sağlanmalıdır. YERBİS, ARAS, KAYES, MAKS vb. veri tabanlarında; afet öncesi, sonrası ve sonrası için yapılacak çalışmalarda kullanılabilecek veriler mevcuttur.

b) 6306, 5393, 2958, 5366 ve 775 sayılı Kanunlar ile çerçevesi çizilen kentsel dönüşüm ve yenileme yetkilerinin tek çatı altında toplanması ve uygulama yönetmeliklerin yeni oluşan kanuna göre düzenlenmesi gerekmektedir.

c) KAYES kapsamında incelenen kamu binaları için yapılması gerektiği tespit edilen işlemlerin tamamlanması sağlanmalıdır.

d) Yapı denetim sistemi problemlerini görebilmek için deprem bölgesinde yıkılan binaların yapı denetim sistemi öncesi veya sonrası olduğu-

na dair istatistik veriler toplanmalıdır.

e) 6306 sayılı Kanun veya 5393 sayılı Kanun'un 73'üncü maddesi çerçevesinde kentsel dönüşümden yararlanan binaların depremden nasıl etkilendiğine dair bir analiz yapılmalıdır.

Bu öneriler 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun yeniden düzenlenmesini gerektirmektedir ve ilgili Bakanlık İçişleri Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığıdır. Belediyeler bu değişikliklerden doğrudan etkilenmektedir.

Büyükşehir belediye meclislerine ve imar komisyonlarına seçilecek meclis üyelerinde belirli bir oranda teknik ve mesleki yeterlilik aranmalı ve bir dizi kriter getirilmelidir.

DEPREMİN ETKİLERİNİN AZALTILMASINA YÖNELİK HUKUKİ DÜZENLEMELER

6 Şubat 2022 tarihinde yaşanan ve merkez üssü Kahramanmaraş olan depremlerin etkilerinin azaltılması amacıyla birçok düzenleme yapılmış olup bu düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

8/02/2023 tarihli ve 32098 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6785 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Anayasanın 119'uncu maddesi ile 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde 8/2/2023 Çarşamba günü saat 01:00'dan itibaren üç ay süreyle olağanüstü hal ilan edilmesine karar verilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 08/02/2023 tarihli Kararı ile depremde etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay,

Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde Bakanlığımız tarafından, mücbir sebep hali ilan edilmesi uygun bulunmuştur. Bu kapsamda, söz konusu illerde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin, bu mükellefiyetleri nedeniyle vergi kanunlarının uygulanması bakımından 06/02/2023 ila 31/07/2023 (bu tarih dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir.

Mücbir sebep hali süresince,

- Verilmesi gereken vergi beyan-nameleri ve bildirimlerinin verilme süreleri,

- Bu beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri,

- Deprem tarihinden önce tahakkuk etmiş, ödeme süresi mücbir sebep hali ilan edilen süreye rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresi,

- 2023 yılı motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksit ödeme süresi,

- Deprem tarihinden önce ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vadesi mücbir sebep halinin başladığı tarihten sonrasına rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresi uzatılmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünce yayımlanan 09/02/2023 tarihli 1916322 sayılı Genelge ile kamu kurumlarında çalışan tüm personelin maaşlarını 11/02/2023 tarihinde almalarına imkân sağlanmıştır.

9 Şubat 2023 tarihli ve 32099 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6787 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile deprem afetinden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak bu illerdeki ve/veya diğer illerdeki idarelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 22/d maddesi kapsamında gerçekleştirilen doğrudan temin limitleri 28/02/2023 tarihine kadar 5.000.000,00 TL’ye yükseltilmiştir. Bu süre 24 Şubat 2023 tarihli 32114 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6862 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile “6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilan edilen olağanüstü hal süresi boyunca” şeklinde değiştirilerek olağanüstü hal süresince uzatılmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetimi ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünün 10/02/2023 tarihli ve 70451396-010.03-1919880 sayılı yazıları ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 31 ve 33’üncü maddelerine atıf yapılarak 06/02/2023 tarihinde yaşanan depremler sonucunda depremden etkilenen harcama birimlerinde harcama işlemlerinin gerçekleştirilmesinde aksaklık yaşanmaması amacıyla; mevcut harcama yetkilisi görevi ifa edemeyecek durumda ise harcama yetkilisinin ilgili üst yönetici tarafından belirlenmesi, gerçekleştirme görevlilerinin ise harcama yetkilileri tarafından belirlenmesinin uygun olacağı belirtilmiştir.

11 Şubat 2023 tarihli ve 32101 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanan 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Olağanüstü hal bölgesinde yargı alanında alınan tedbirlere ilişkin kararname yayımlanmış dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikayet, itiraz, ihtar, bildirim, zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dahil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler, İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar veya ilgililer bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hakim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurullarındaki süreler 6 Şubat’tan itibaren 6 Nisan’a kadar durdurulmuştur.

Ayrıca İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler, nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemlerin aynı tarih aralığında durdurulmuştur.

5 Nisan 2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile bu süreler 1/5/2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar uygulanmaya devam olunacağı düzenlenmiştir.

13 Şubat 2030 tarihli ve 32103 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Bölgesinde Sağlık Alanında Alınan Tedbirlere ilişkin 121 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile mesleğini serbest olarak icra eden eczacılar ile tıbbi cihaz sa-

tış merkezi, optisyenlik müessesesi, ısmarlama protez ve ortez merkezi, işitme cihazı merkezi veya diş protez laboratuvarı olarak faaliyette olan işletmelere, OHAL ilan edilen illerde, OHAL süresince, valilik tarafından uygun görülen mekanlarda veya mobil araçlarda, Sağlık Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde faaliyet izni verilmiş ve eczanelere ilaç takip sistemi işlemlerinde muafiyetler sağlanmıştır.

14 Şubat 2023 tarihli ve 32104 (mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile; 31 Aralık 2023 tarihine kadar prefabrik yapı ve konteyner teslimlerinde KDV %1 olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

14 Şubat 2023 tarihli ve 32104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile depremler nedeniyle afet bölgesi ilan edilen yerlerde faaliyet gösteren işleri ve işletmesi zarar gören veya faal bir şekilde esnaflık faaliyetini devam ettiremeyen esnaf ve sanatkârların, Halkbank tarafından Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği’ne (TESKOMB) bağlı bölge birliklerine ortak olan Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) kefaletiyle veya doğrudan düşük faizli kredi kullandırılmasına

Deprem tarihinden önce ikmalen, re’sen veya idarece tarh edilen ve vadesi mücbir sebep halinin başladığı tarihten sonrasına rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresi uzatılmıştır.

17 Şubat 2030 tarihli ve 32107 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6808 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile afet bölgesi ilan edilen 11 ildeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiricilerine yem desteği verilmesi sağlanmıştır.

ilişkin kararlar kapsamında kredi borçları ertelenmiştir.

Bu süreçte kamu personeline ilişkin de bazı düzenlemeler yapılmıştır.

15 Şubat 2023 tarihli ve 32105 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 2023/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır. Bu kararnama ile geçici süreli görevlendirme kamu kurum veya kuruluşlarında görev yapanların ilgili mevzuattaki şartlara ve kısıtlamalara tabi olmaksızın, olağanüstü halin gerekli kıldığı durumlar sebebiyle olağanüstü hal kapsamındaki illerde ihtiyaç duyulan birim veya hizmetlerde geçici olarak görevlendirilebilmelerine imkân sağlanmış ve bu kişilerin geçici olarak görevlendirildikleri sürece mali ve sosyal haklarına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Aynı Kararnamenin 3'üncü maddesi ile Sözleşmeli statüde çalışan personelin memur kadrolarına atanmalarına ilişkin süreler uzatılmıştır. Bu düzenleme ile sözleşmeli personelin atanma talebine ilişkin başvuru süresi 31/03/2023 (bu süre dahil) tarihine kadar, atanma süre-

leri ise 28/04/2023 (bu süre dahil) tarihine kadar uzatılmıştır.

Çıkarılan genelgelerle depremler sebebiyle olağanüstü hal ilan edilen illerdeki kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara idari izinli sayılma veya uzaktan çalışma, dönüşümlü çalışma gibi esnek çalışma imkanları getirilmiştir. Bu konuda yetki valilere bırakılmıştır.

17 Şubat 2030 tarihli ve 32107 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6808 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile afet bölgesi ilan edilen 11 ildeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiricilerine yem desteği verilmesi sağlanmıştır.

17 Şubat 2030 tarihli ve 32107 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği ile "Vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğunun, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılacak ödemeler için aranılmayacağı düzenlenmiştir.

22 Şubat 2023 tarihli ve 32112 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanına İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararnama Numarası: 125.) ile olağanüstü hal ilan edilen illerde, Kararnamede belirlenen haller dışında işten çıkarma yasağına uyulması gerektiği, Kararnamede belirlenen doğrultuda işverenlerce kısa çalışma ödeneğine başvuru yapılabileceği, kısa çalışma ödeneği veya işsizlik sigortasından yararlanamayan ve SGK'dan yaşlılık aylığı almayanlara günlük 133,44-TL nakdi ücret desteği sağlanacağı ve bu desteği alan kimselerin genel sağlık sigortalısı sayılacağı, primlerin işsizlik sigortası fonunda karşılanacağı düzenlenmiştir. Aynı tarihli Resmi Gazetede Yayımlanan 6816 sayılı Cumhur-

başkanlığı Kararı ile 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ve bağlı ilçelerinde tarımsal ürünleri/varlıkları (ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, işletme tesisleri, ahırları, seraları ve benzeri) zarar gören Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) ve/veya Tarım ve Orman Bakanlığının (Bakanlık) diğer kayıt sistemlerine göre kayıtlı olup üretim faaliyetlerine devam eden gerçek veya tüzel kişi üreticilerin, tarımsal amaçlı üretici birliklerinin, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında olup Bakanlığın görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatiflerin ve sulama kooperatiflerinin, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün, kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iktisadi işletmelerinin ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren sulama birliklerinin, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatiflerine (TKK) olan düşük faizli kredi kullandırılmasına ilişkin kararlar kapsamındaki kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

23 Şubat 2023 tarihli ve 32113 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Bazı Mal ve Hizmetlerden Ücretsiz veya İndirimli Olarak Faydalananların Tespitine İlişkin 6828 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle, deprem bölgesinde ikamet etmekte iken 6/2/2023 tarihinden itibaren kamu kurum ve kuruluşlarına ait misafirhane ve sosyal tesislere geçici olarak yerleştirilen afetzedeler, söz konusu tesislerde verilen konaklama ve yemek hizmetlerinden yararlanmada, 4736

sayılı Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf olduğu düzenlenmiştir.

Aynı tarihli Resmi Gazetede 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas ilinin Gürün ilçesinde oluşan mücbir sebebe istinaden, 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'da yer alan taksit ödeme sürelerinin yeniden belirlenmesine dair 6831 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı yayımlanmıştır.

Yine aynı tarihli Resmi Gazetede Yayımlanan Orman Köylülerinin Kalkındırılmalarının Desteklenmesi Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Orman Köylülerinin Kalkındırılmalarının Desteklenmesi Faaliyetlerine İlişkin Yönetmeliğe 6/2/2023 tarihinde vuku bulan depremler dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz kalan illerde bu Yönetmelik hükümleri kapsamında kredi kullandırılan orman köylüleri ve kooperatiflerinin, 6/2/2023 tarihi ile 31/7/2023 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kredi taksitleri, başvuru şartı aranmaksızın 31/12/2023 tarihine kadar erteleneceği ve bu alacaklar için erteleme süresince herhangi bir faiz tahakkuk ettirilmeyeceğine ilişkin geçici madde eklenmiştir.

24 Şubat 2023 tarihli 32114 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 126 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 6785 sayılı Cumhurbaşkanı Kara-

rıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yer alan illerde yerleşme ve yapılaşma hususunda alınacak tedbirler düzenlenmiştir.

Aynı tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6865 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un geçici 37'nci maddesi çerçevesinde, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3'üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankaları tarafından sağlanacak konut finansmanlarına ve bunlara sağlanacak katkılara ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

28 Şubat 2025 tarihli ve 32118 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Kahramanmaraş merkezli 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen ve olağanüstü hal ilan edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa ili ve ilçelerinde yayınlanan resmî ilan ve reklam yayımlama hakkı bulunan veya bekleme süresi içerisindeki gazeteler için; bu Yönetmeliğin 118'inci maddesi ile yürürlükten kaldırılan Resmî İlan ve Reklamlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliğinin 66'ncı ve 79'uncu maddelerinde belirtilen asgari fiili satış şartlarının 1/4/2023 tarihine kadar, bu Yönetmeliğin 44'üncü maddesinde yer alan asgari fiili satış şartlarının ise 1/1/2024 tarihine kadar aranmayacağı, bu fıkrada belirtilen yayın yerleri için, bu Yönetmeliğin geçici 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/3/2023" tarihinin "30/6/2023" olarak, aynı fıkrada yer alan "30/9/2023" tarihi "1/1/2024" olarak uygulanacağı düzenlenmiştir. 3 Mart 2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 128 sayılı Cumhurbaş-

kanlığı Kararnamesi ile 08/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında mahalli idareler, sivil toplum kuruluşları, göç ve idari yaptırımlar hakkında bazı tedbirler alınmış, olağanüstü hal ilan edilen illerde fiili imkânsızlık bulunması halinde il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri meclis toplantıları 6/2/2023 (bu tarih dâhil) tarihinden itibaren 31/3/2023 (bu tarih dâhil) tarihine kadar yapılmayabileceği düzenlenmiştir.

10 Mart 2023 tarihli ve 32128 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 132 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında avans ödemeleri, sanayi siciline ilişkin süreler ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ve kooperatifler hakkında bazı düzenlemeler yapılmış, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ek 24'üncü maddesi uyarınca 11/2/2023 tarihi itibarıyla kamu personeline yapılmış olan aylık ve ücret ödemeleri, ilgililerin 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle ölümleri halinde geri alınmayacağı, bu illerde, 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununun 2'nci, 4'üncü ve 5'inci maddelerinde belirtilen süreler, 6/2/2023 (bu tarih dâhil) tarihinden itibaren bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla üç ay süreyle durur. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacağı belirtilmiştir.

Aynı tarihli Resmi Gazetede Olağanüstü Hal Kapsamında Deprem Sebebiyle Yerleşim Yerini Değiştiren Kişilerin Haklarının Korunmasına Dair 133 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlanmıştır. Bu Kararname ile 6/2/2023 tarihinde

vuku bulan depremler sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi kabul edilen yerlerde, bu tarih itibarıyla yerleşim yeri bulunan kişilerin yerleşim yerini değiştirmesi halinde, bu kişilere deprem dolayısıyla kanunlar, diğer mevzuat ve idari tasarruflar uyarınca tanınan haklar kayba uğramayacağı düzenlenmiştir.

Aynı tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6920 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı yayımlanmış, yine aynı tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Milli Emlak Genel Tebliği ile 127 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında; 6/2/2023 tarihinde yaşanan depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas ilinin Gürün ilçesindeki Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak olağanüstü hal süresince sözleşmeye istinaden tahsil edilmesi gereken satış, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, kira bedelleri, hasılat payları ve benzeri bedeller ile ecrimisillerin olağanüstü hal süresince ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

7440 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin yirmi birinci, yirmi ikinci, yirmi beşinci ve yirmi altıncı fıkraları ile 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 213 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerle ilgili düzenlemeler yapılmıştır. 25/3/2023 tarih ve 32143 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 2) ile açıklama-

lar yapılmış olup bu düzenlemeler ana başlıklar halinde şu şekildedir.

- Depremden Etkilenen Hizmet Erbabına Yapılan Aynı ve Nakdi Yardımlarda Gelir Vergisi ve Damga Vergisi İstisnası
- Depremden Etkilenenlerin Bedelsiz Kullanımına Bırakılan Konutlarda Emsal Kira Bedeli Esasının Uygulanmaması
- Depremde Vefat Edenlerin Mirasçılarına Tüzel Kişiliği Haiz Emekli Sandıkları, Yardım Sandıkları ile Sigorta ve Emeklilik Şirketleri Tarafından ve Bireysel Emeklilik Sisteminden Yapılan Ödemeler
- Veraset ve İntikal Vergisi İstisnası
- Mükelleflerin Tutulması Zorunlu Defterleri ile Kullanmak Mecburiyetinde Bulunduğu Belgelerinin Depremlerde Zayi Olması
- Depremler Nedeniyle Mücbir Sebep Hali İlan Edilen Yerlerde Bulunanlardan Olan Alacaklarda Şüpheli Alacak Uygulaması
- Binalara ve Taşıtlara İlişkin Vergiler ile Diğer Amme Alacaklarının Terkinine İlişkin düzenlemeler getirilmiştir.

21 Mart 2023 tarihli ve 32139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7441 sayılı Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunun amacı, doğal afetler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen alanlarda; imar, altyapı ve üstyapı çalışmaları için gerekli kaynağın sağlanması, yönetilmesi ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılması amacıyla Afet Yeniden İmar Fonu (Fon) kurmak, Fonun yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir.

21 Mart 2023 tarihli ve 32139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Enerji Tüketim Bedellerinin Terkinine

Dair 137 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile olağanüstü hal kapsamında, konutu ve/veya işyeri yıkılan, acil yıkılacak, ağır veya orta hasarlı hale gelen elektrik ve/veya doğalgaz abonelerinin ödenmemiş tüketim bedellerinin terkin edilmesine imkân sağlanmıştır.

6/4/2023 tarihli ve 32155 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Elektronik Haberleşme Alanı ile Su Yapıları Denetim Hizmetlerine İlişkin 140 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile, 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, elektronik haberleşme alanı ile su yapıları denetim hizmetlerine ilişkin bazı tedbirlerin alınmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

10 Nisan 2023 tarihli ve 32159 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun ile 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yer alan illerde yerleşme ve yapılaşma hususunda bazı tedbirlerin alınmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7451 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'a eklenen geçici madde ile 6-8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile olağanüstü hâl ilan edilen iller ile 15/2/2023 tarihinde genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen Elazığ'da bulunan il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odaları, Kanun'un 19'uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerin-

de belirlenen usule göre ödeyecekleri paylardan 2023 ve 2024 yılları için muaf olduğu, olağanüstü hâl ilan edilen iller ile genel hayata etkili afet bölgesinde bulunan il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarının muaccel borçlarına ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ve/veya İller Bankası'na pay borcunun kesilmesine yönelik olarak yapılan işlemler ile genel hükümler çerçevesinde kalkınma ajansları tarafından başlatılan takiplerin durdurulacağı, 2025 yılı Haziran ayı sonuna kadar muaccel borçlara faiz işletilmeyeceği, ilgili kanunlarda öngörülen zaman aşımı süreleri işlemez ve bu borçların tahsiline yönelik olarak bu tarihe kadar herhangi bir işlem yapılmayacağı, bu maddenin yayımlandığı tarihten önce 2023 yılı için tahakkuk eden katkı payı borcunu ifa eden il özel idareleri, belediyeler ile sanayi ve ticaret odalarına, ödedikleri katkı payı faiz işletilmeksizin ya da yenden değerlemeye tabi tutulmaksızın bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde ilgili kalkınma ajansı tarafından iade edileceği düzenlenmiştir.

Aynı tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin 141 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 120 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2'nci maddesinin onuncu fıkrasının (a) bendi'ne "Adıyaman il merkezi ile Çelikhan, Samsat, Besni, Gölbaşı ve Tut ilçeleri; Gaziantep ili İslahiye ve Nurdağı ilçeleri; Hatay il merkezi ile Antakya, Defne, İskenderun, Arsuz, Belen, Samandağ, Hassa, Kırıkhan ve Yayladağı ilçeleri; Kahramanmaraş il merkezi ile Dulkadiroğlu, Onikişubat, Afşin, Elbistan,

Ekinözü, Nurhak, Göksun, Türkoğlu, Pazarcık ve Çağlayancerit ilçeleri; Malatya il merkezi ile Battalgazi, Yeşilyurt, Arguvan, Kale, Yazıhan, Akçadağ ve Doğanşehir ilçeleri," eklenmiştir.

13 Nisan 2023 Tarihli ve 32162 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7065 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 6306 Sayılı Kanun Kapsamında Hak Sahiplerince Bankalardan Kullanılacak Kredilere Sağlanacak Faiz Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik yapılmıştır. Yapılan düzenleme ile hak sahiplerine yapılacak destek bir yıldan 3 yıla çıkarılmış, kredi anapara üst limitleri yükseltilmiştir.

13 Nisan 2023 Tarihli ve 32162 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Afet ve Acil Durum Yönetimi Alanında Alınan Bazı Tedbirlere Dair 142 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanundan faydalanmak suretiyle inşaat kredisi verilmesini ya da bina yaptırılmasını isteyenlerin hak sahipliği başvurusunun yapılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiş ve bu yerlerde depremlerin yol açtığı hasarların giderilmesi amacıyla uluslararası kuruluşlardan sağlanacak dış kredi ve hibelerle finanse edilecek projelerin uygulanması dolayısıyla taşınmaz malların alım, satım, ipotek, tapu-kadastro işlemleri, satın alınacak yahut yeniden inşa edilecek veya onarılacak taşınır ve taşınmaz mallarla ilgili ihale, sözleşme, ruhsatname ve sair işlemler, yapım işleri ve altyapı ile ilgili her türlü belediye işlemleri ve bu uygulamadan faydalanacakların verecekleri beyanname, taahhütname ve yap-

cakları sözleşmeler her türlü vergi, resim, katılma payı, ücret ve harçtan istisna tutulmuştur.

06/02/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketine ilişkin olarak, depremden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde Bakanlığımız tarafından, mücbir sebep hali ilan edilmesi uygun bulunmuştur.

21 Mart 2023 tarihli ve 32139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Enerji Tüketim Bedellerinin Terkinine Dair 137 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile olağanüstü hal kapsamında, konutu ve/veya işyeri yıkılan, acil yıkılacak, ağır veya orta hasarlı hale gelen elektrik ve/veya doğalgaz abonelerinin ödenmemiş tüketim bedellerinin terkin edilmesine imkân sağlanmıştır.

BELEDİYELERDE FİNANSMAN VE HİBE FIRSATLARI TARTIŞILDI

Türkiye Belediyeler Birliği ve Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı iş birliğiyle düzenlenen “Proje ve Finansman Kongresi” çeşitli kamu kurum ve kuruluşları, bakanlıklar ve belediyelerden temsilcilerin katılımıyla 12 Ocak tarihinde TBB hizmet binasında yapıldı.

Yerel yönetimler için yeni finansman ve hibe fırsatlarının ele alındığı toplantının açılış konuşmasını TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı gerçekleştirdi. Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) üyeliğini hedefleyen ve AB desteğinin en büyük yararlanıcısı konumunda olduğunu hatırlatan Dr. Baraçlı, "TBB olarak hem belediye hizmetlerimizin iyileştirilmesinde hem de gelecekte karşılaşılabilecek sorunların ortadan kaldırılması ve tedbirlerin alınmasında önemli projelere imza atıyoruz." dedi. Yerel yönetimlerin finansman ve bütçe ihtiyaçlarına vurgu yapan Dr. Baraçlı, kongre kapsamında belediyelerin AB fonlarından nasıl yararlanabileceği konusunda yapılan çalışmaların katılımcılarla paylaşılacağını kaydetti.

Küresel ısınma, iklim değişikliği ve su kıtlığı gibi küresel sorunlara da değinen Dr. Baraçlı, "Küresel bir dünyada yaşarken, yeni baştan şekillenen siyasi ve ekonomik mimarinin merkezinde geçmişte olduğu gibi önümüze çıkan fırsatların elimizden kayıp gitmemesi için çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz. Bunları yaparken belediyelerimizin kapasitesi çok önemli. Hem kurumumuzun kapasitesi hem de şehrin ihtiyaçları ve vatandaşların taleplerini optimize edecek bir anlayışla projelere imza atmamız gerekiyor." diye konuştu. Projelerin başarılı olmasında takım çalışması kültürünün yaygınlaşmasının önemli olduğunu söyleyen Dr. Baraçlı yaptığı sunumda; Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 2021-2027

dönemindeki başvuru fırsatları, projelerin ilkeleri ve finansal yönetim anlayışı gibi konulara yer verdi. Kongredeki sunumunda belediyelerin yararlanabileceği hibe programlarını aktararak projelerin uygulanması konusunda çeşitli önerilerde bulunan AB Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özcan, yakın zamanda hibe başvurusu açılacak olan "Yerel Düzeyde İklim Değişikliklerinde Kapasite Geliştirme Projesi", "Yerelde Sıfır Atık Girişimcilik Projesi" ve "Yerel Düzeyde Katılım Sürecinin Güçlendirilmesi Projesi" hakkında detaylı bilgiler verdi. AB ile müzakereler çevresinde her yıl ilgili bakanlıklar yeni projeler sundukça benzer ve farklı konularda hibe desteklerinin devam edeceğini ifade eden Özcan, TBB'nin yürütücüsü ve paydaşı olduğu; Şehir Eşleştirme Projesi, Kadın Dostu Kentler Projesi, Geleceğin Mesleklerine Hazırlanan Gençler Programı, kentsel hareketlilik, atık su ve afetle mücadele ilgili projelerin de yakın zamanda hayata geçirileceğini söyleyerek belediyelere bu çalışmaları takip etmelerini tavsiye etti. Gün boyu devam eden etkinlikte çeşitli bakanlık, kurum ve kuruluşlardan birçok uzman konuya dair sunumlarını paylaştı. Sunumların tamamlanmasının ardından kongre, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm'ün kapanış konuşmasıyla noktalandı.

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

www.tbb.gov.tr

@tbb1945

@TBB1945

@TBB

@tbb1945

@tbb1945

@TurkiyeBelediyelerBirligi

Türkiye Belediyeler Birliği Kamu Tüzel Kişiliğini
Haiz Bir Kamu Kuruluşudur.

6
ŞUBAT
2023

YARALARIMIZI 'BİRLİK' TE SARIYORUZ

TBB
" Birlikte Belediyecilik "